

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 23

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 727 286 8543; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIV Nr. 8 (5610)

2013. gada 23. februāris – 1. marts

Ilze Garoza, speciāli laikrakstiem
Laiks un Brīvā Latvija

Sākusies reģistrēšanās pirmajam Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumam

Sākot ar pagājušo nedēļu, mājaslapā www.ieguldilatvija.lv sākusies oficiāla dalībnieku reģistrēšanās pirmajam Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumam, kas sanāks Rīgā no 2. līdz 4. jūlijam. Forums notiks XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku laikā, kad Latvijā tradicionāli ierodas liels skaits tautiešu no ārvalstīm.

Kopš pagājušā gada nogales Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) kopā ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LTRK) ir citīgi strādājušas, lai sagatavotu pēc iespējas saistīgu foruma programmu, kas būtu interesanta gan dalībniekiem no Latvijas, gan ārpus mūsu valsts. Konsultācijās ar foruma sadarbības partneriem – Ārlietu ministriju, Kultūras ministriju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Amerikas Tirdzniecības palātu Latvijā un citām organizācijām

forumā rīkotāji ir sagatavojuši programmas projektu, kas pieejams foruma mājaslapā.

Proti, foruma priekšvakarā, 2. jūlijā, plānotas iepazīšanās vakariņas ar ārlietu ministra Edgara Rinkeviča uzrunu foruma starptautiskajiem dalībniekiem un atbalstītājiem. Savukārt 3. jūlija programmā plānotas interaktīvas diskusijas par Latvijas vietu globālajā pasaulē, Latvijas uzņēmējdarbības vidi un eksportspējīgajam nozarēm, kā arī par intelektuālā potenciāla un ārvalstu investīciju piesaisti Latvijas uzņēmumiem un projektiem ar izaugsmes potenciālu. Šajās diskusijās plānota Latvijas amatpersonu, goda konsulu, latviešu uzņēmēju un dažādu pasaules valstu profesionāļu līdzdalība. 4. jūlijā plānotas dažādu nozaļu speciālistu tikšanās un individuālas ārzemju latviešu uzņēmēju un profesionāļu vizītes Latvijas uzņēmumos, izglītības

un pētniecības iestādēs. Jāpiebilst, ka vietu skaits atsevišķās programmas daļās, piemēram, 2. jūlijā plānotajās iepazīšanās vakariņās, ir ierobežots, tāpēc rīkotāji aicina interesentus jau laikus reģistrēties dalībai forumā.

Jānorāda, ka šis ir pirmais šāda veida notikums, kas pulcēs latviešu izcelsmes uzņēmējus un profesionāļus no dažādām pasaules valstīm un tāpēc pavērs vēl nebijušas iespējas iepazīties un veidot sadarbību ar tautiešiem visā pasaulē. Vienlaikus foruma rīkotāji cer, ka šis forums būs nozīmīga platforma diskusijām par Latvijas ekonomikas turpmāko attīstību un ārzemju latviešu iespējām līdzdalīties šīs izaugsmes veicināšanā. Uz forumu aicināti gan uzņēmēji, gan inženieri un ražotāji, gan ekonomisti un zinātnieki, gan dizaineri, radošo industriju pārstāvji un dažādās ar uzņēmējdarbību saistītās nozarēs strādājošie.

Aicinot interesentus reģistrēties dalībai forumā, tā rīkotāji dalībniekiem sniedz iespēju iepazīties un atrast sadarbības partnerus starp augsta līmeņa latviešu izcelsmes uzņēmējiem un profesionāļiem no dažādām pasaules valstīm, kā arī iesaistīties diskusijās ar Latvijas augstākajām amatpersonām par temām, kas

bālu nāciju, un modernās tehnoloģijas ikvienam dod iespēju iesaistīties valsts dzīvē un uzņēmējdarbībā no jebkuras pasaules malas. Ja zināšanas un pieredze, ko mūsu cilvēki iegūst ārzemēs, apvienojam ar uzņēmību, mērķtiecību un aizvien augošajām iespējām, ko piedāvā Latvija, varam sasniegt augstus mērķus

PBLA KULTŪRAS FONDA PAZIŅOJUMS

Kandidāti apbalvojumiem piesakāmi līdz 2013. gada 1. aprīlim.

Līdzekļu pieprasījumi iesniedzami līdz 2013. gada 1. jūlijam.

PBLA Kultūras Fonds (KF) aicina ierosināt kandidātus 2013. gada apbalvojumiem šādās kultūras nozarēs: **humānāro un sociālo zinātņu, lietiskās mākslas, mūzikas, pedagogijas, preses, rakstniecības, tautas un mākslas deju, teātra mākslas, tehnisko un dabas zinātņu, tēlotājas mākslas nozarē.** Motīvētus ierosinājumus var iesniegt **grāmatu izdevēji, autori, komponisti, ieinteresētas personas vai organizācijas līdz ar apbalvojamās personas pareizu pilnu vārdu, adresi, e-pasta adresi un tālruna numuru un divām (2) atsaukšanas vēstulēm KF nozaļu vadītājiem (skat. tālāk) elektroniski, ne vēlāk kā līdz 2013. gada 1. aprīlim**

Rakstniecības, humānāro un sociālo zinātņu nozarē darbiem jābūt izdotiem pēdējos divos gados. Tos vēlamies iesniegt piecos, bet ne mazāk kā četros eksemplāros, lai visiem nozares referentiem būtu iespējams lai-

kus ar tiem iepazīties. Ieteicam sazināties ar attiecīgas nozares vadītāju, lai uzzinātu, kam grāmatas/darbi nosūtāmi.

Skaņu mākslā, vokālajā vai instrumentālajā nozarē, darbiem jābūt publicētiem vai pirmo reizi publiski atskaņotiem divos iepriekšējos kalendāra gados. Var arī ierosināt godalgot skaņu vai teātra mākslā izcilus veikumus, kas notikuši divu iepriekšējo gadu laikā. Zinātniskie darbi humānāro un sociālo zinātņu vai tehnisko un dabas zinātņu laukā var būt uzrakstīti svešvalodās, bet tādā gadījumā jāpievieno īss atstāstījums latviešu valodā.

PBLA KF apbalvo tikai ārzemēs dzīvojošus latviešu autorus, māksliniekus un izglītības un kultūras darbiniekus, kā arī cittautiešus, kuŗi veicina latviešu kultūras tēlu ārzemēs.

PBLA KF piešķir **goda balvas (\$2000), goda diplomus** (bez naudas balvas), kas atzinības ziņā pielīdzināmi goda balvām, **K. Barona prēmijas (\$1000) un atzinības rakstus** saskaņā ar KF noteikumiem, ievērojot darba kvalitāti, attiecīgās nozares vadītāja un referentu atzinumu un PBLA KF priekšsēža apstiprinājumu.

Visās desmit (10) KF nozarēs nozaļu vadītāji korespondences ceļā vienojas ar saviem referentiem par ieteikumu KF apbalvojumam.

Noteikumi paredz, ka viena autora darbus vai veikumus tanī pašā nozarē var godalgot ne agrāk kā pēc trim (3) gadiem, bet otru naudas balvu citā nozarē var piešķirt pēc diviem (2) gadiem.

Apbalvojumu pieteikumu veidlapas atrodamas PBLA mājaslapā (www.PBLA.lv) zem PBLA Kultūras fonda. Pieteikumi iesūtāmi **elektroniski līdz 2013. gada 1. aprīlim** nozaļu vadītājiem pēc šādām adresēm:

Humānāro un sociālo zinātņu nozare:

Jānis Peniķis
1214 E. Belmont Ave.
South Bend, IN 46615 USA
leizhans@yahoo.com

Lietiskās mākslas nozare:

Lilita Spure
153 Forest Glen
Wood Dale, IL 60191 USA
lilitasp@sbcglobal.net

(Turpināts 12. lpp.)

**Pasaules latviešu
ekonomikas un inovāciju forums**
2013. gadā 2. - 4. jūlijs

TAVA IESPĒJA:

- iepazīties un veidot sadarbību ar augsta līmeņa latviešu izcelsmes **uzņēmējiem no visas pasaules;**
- piedalīties pieredzes apmaiņā, kas vērsta uz **investīciju un zināšanu kapitāla piesaisti** Latvijai un jaunu Latvijas preču un pakalpojumu **eksporta tirgus** apgūšanu;
- piedalīties **globālas sadarbības platformas** izveidē turpmākas pieredzes apmaiņas un sadarbības projektu īstenošanai.

leskaties www.ieguldilatvija.lv un piesakies!

Organizē:

Latvijas Tirdzniecības
un rūpniecības
kamera

LATVIJAS REPUBLIKAS ĀRLIETU MINISTRIJA

Informatīvi atbalsta:

aktuālas Latvijas ekonomiskās izaugsmes procesā. Tāpat foruma programmā paredzēts dalībniekus nodrošināt ar informāciju par pieejamiem atbalsta pasākumiem ārvalstu investīciju ienākšanai Latvijā un Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanai pasaulē.

Savā aicinājumā Latvijas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis rezumē: „Mūsu valsts – Latvijas drošība, stabilitāte un izaugsme ir mērķi, kuŗu sasniegšanai nepieciešams visu Latvijas iedzīvotāju un patriotu atbalsts. (..) Latvijas tauta ir kļuvusi par glo-

un panākt, lai arī nākamajos gados Latvija būtu visstraujāk augošā ekonomika visā Eiropā,“ savā aicinājumā piedalīties forumā saka V. Dombrovskis.

Forumā rīkotāji cer, ka pirmā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma rezultātā tiks likti pamati globālas latviešu sadarbības platformas izveidei turpmākas pieredzes apmaiņas un sadarbības projektu īstenošanai
P. S. Mūsu laikraksta 9. lapusē lasiet interviju ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes priekšsēdi Jāni Endziņu.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Kantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 727 286 8543, e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 136.00;
6 mēn. US \$ 78.00; 3 mēn. US \$ 45.00.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Tālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us

Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Administrātore ASV: Rasma Adams

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
1292 S. Kimona Dr. Clearwater Fl. 33764

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1
Rūdolfs Norītis: tālr.: 416-425-4613, fakss: 416-425-4615,
5 Shady Golfway, Unit 1416 Don Mills, ON M3C 3A5

Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us

ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 727-286-8543,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com

Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.

Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us

ABONĒJIET LAIKRAKSTU

"LAIKA" abonements ASV maksā: 3 mēnešiem	US \$45,-
6 mēnešiem	US \$78,-
1 gadam	US \$136,-
Gaisa pasts 1 gadam ASV	US \$225,-
6 mēnešiem	US \$120,-

Ārpus ASV "LAIKS" tiek piesūtīts tikai pa gaisa pastu

Kanadā 1 gadam US \$235,-

pusgadam US \$125,-

Latvijā 1 gadam US \$235,-

pusgadam US \$125,-

Citur pasaulē 1 gadam US \$295,-

pusgadam US \$155,-

Abonentu bez maksas saņems sešus "Jauno Laiks" pielikumus
un gada beigās nākamā gada kalendāru.

"Jauno Laiks" 6 numurus var pasūtīt atsevišķi.

Maksa US \$25,-

Abonēšanas maksu var atsūtīt ar čeku vai naudas pārvedumu
(rakstot čeku uz "Laiks - Latvian Newspaper Inc." vārda).

Lūdzam noteikti norādīt, no kuŗa laika vēlas laikrakstu abonēt.

Laikraksts Laiks 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA

Lūdzu piesūtīt man laikrakstu "LAIKS" no _____

līdz _____ uz _____ mēnešiem uz sekojošo adresi:

(Mr./Mrs./Ms.) _____

Tālrunis _____

E-pasts _____

Pievienoju čeku, Money Order par US \$ _____

abonementa uzsākšanai/pagarināšanai (nevēlamo svītrot)

Ja adrese mainīta, lūdzam uzdot arī agrāko adresi.

LŪDZAM IEGAUMĒT – abonementu uzsākšanas,

pagarināšanas un adrešu maiņas veic 3-4 nedēļu laikā.

LAIKU varat pasūtīt arī Rīgas redakcijā

Lietojiet www.laiks.us

LASĪTĀJU BALSIS

**Vēlreiz par čekas
maisiem**

*Aizvadītā gada rudens pusē
redakcija saņēma mūsu lasītāja
Lotāra Stūres vēstuli, kuŗā viņš
aicināja mūs iesaistīties sarakstē
ar Saeimas deputātu Andreju
Judinu, kam L. Stūre bija no-
sūtījis atklātu vēstuli. Viņš rak-
sta:*

„Vai divdesmit gadi nebūtu
par daudz, lai beidzot pienāktu
Taisnības stunda tiem, kas Lat-
vijas vārdu vienmēr turējuši
savā sirdī? Cik ilgi var klauvēt
pie aizvērtām durvīm, ja esi
nīsts pat savā tēvu zemē? Šī būs
kārtējā klauvēšana pie varas
kungu durvīm.

„Augsti godātais Judina
kungs!

Atvainojos, ka Jūs traucēju. Jo
nezinu, pie kuŗa cita lai griežos
pēc padoma un palīdzības, jo
esmu sen visas iestādes izstai-
gājis, sākot no Totālitarisma
seku dokumentēšanas centra
(TSDC), līdz Satversmes tiesai
(ST) un Valsts prezidentam.

Mans traucēšanas iemesls ir
pēc 16. oktobra [Latvijas TV
raidījuma] *Krustpunkti* un 21.
oktobra [TV3 raidījuma] *Nekā
personīga*, kuŗos Jūs solījāt
palīdzēt atjaunot taisnību poli-
tiski represētiem brīvības cī-
nītājiem. Paldies par šo vēlmi!
[..]

Griežos pie Jums ar lūgumu
izskaidrot, vai to pretošanās
kustību dalībnieku čekas lietas,
kuŗi bez ieročiem cīnījās pret
okupācijas varu, ir Latvijā? Vai
TSDC apzināti melo, ka tās ne-
esot Latvijā? [..]

Es nemaz nezināju, ka ir spe-
ciāla Nacionālās pretošanās
kustības dalībnieka apliecība,
jo domāju, ka man kā disiden-
tam ir politiski represētā aplie-
cība un ka tas ir tas pats. Kur
un kā jākārto, lai es ar sievu
iegūtu Nacionālās pretošanās
kustības dalībnieka apliecību?
[..]

Kad beidzot represētie brī-
vības cīnītāji varēs piekļūt sa-
vām čekas lietām? Kad mums
atļaus atmāskot čekas spiegos?
Kur un kādi dokumenti jāie-
sniedz, lai dabūtu Nacionālās

Pārdod māju **Latvijā**,
Saulkrastos, USD 99000
+371 29231774,
fonons@latnet.lv

[www.ss.lv/msg/lv/real-estate/
homes-summer-residences/
riga-region/saulkrastu-l-t/
zvejniekiem/agiib.html?](http://www.ss.lv/msg/lv/real-estate/homes-summer-residences/riga-region/saulkrastu-l-t/zvejniekiem/agiib.html)
0.6615222588281509

pretošanās dalībnieka aplie-
cību?

Godātais Judina kungs, es
ceru uz Jūsu palīdzību un
izsmelošo atbildi, ko garantē
Latvijas likumdošana.

Patiesā cieņā

Latvietis **Lotārs Stūre**,

PSRS okupācijas režimā poli-
tiski represēts brīvības cīnītājs
Indianapolē, ASV?

L. Stūre un redakcija saņēma
šādu atbildi:

**Labdien,
Stūres k-gs!**

Paldies par vēstuli!

Saistībā ar maniem soliju-
miem veicināt taisnīguma at-
jaunošanu un panākt ar pa-
domju psihiatriju represēto
personu rehabilitāciju, vēlos Jūs
informēt, ka sagatavoju un ies-
niedzu Saeimai grozījumus
likumā „Par nelikumīgi rep-
resēto personu rehabilitāciju”,
kas nodrošinās iespēju reabi-
litēt arī personas, kuŗām par
pretpadomju uzskatiem un dar-
biem bez tiesas nolēmumiem
tika piemērota piespiedu ārstē-
šana psihiatriskajās slim-
nīcās. Šī gada 17. janvārī Saeima
pieņēma šo likumprojektu un
nodeva to tālāk izskatīšanai
Cilvēktiesību komisijai.

Saistībā ar Jūsu jautājumu par
tā saucamo čekas maišu publi-
košanu vēlos atgādināt, ka līdz
šim brīdim gan tiesībsargājo-
šās iestādes, gan vēsturnieki,
gan politiķi nonākuši pie atzi-
numa, ka **šo materiālu publi-
košana nav lietderīga.** (Iz-
cēlums mūsu – red.) Kopš
pēdējā šīs diskusijas publiskā
cēliena 2010. gadā nav atklāti
papildu argumenti šo materiālu
publiskošanas lietderībai. Šos
materiālus savā darbā izmanto
Satversmes aizsardzības birojs,
un arī šī iestāde ir atzinusi, ka
šo materiālu publiskošana labu-
mu nedos.

Atbildot uz Jūsu vēstulē iz-
teiktajiem jautājumiem, gribētu
uzsvērt, ka par konkrētas lietas
atrasānās vietu ar informācijas
pieprasījumu jāvērsas iestādē,
kuŗas pārziņā šie materiāli at-
rodas. Šajā gadījumā tas ir
Satversmes aizsardzības biroja
Totālitarisma seku dokumen-
tēšanas centrs. Jebkuŗa persona
var iepazīties ar par sevi sa-
stādītajiem VDK dokumentiem
likuma „Par bijušās Valsts dro-
šības komitejas dokumentu sa-
glabāšanu, izmantošanu un
personu sadarbības fakta ar
VDK konstatēšanu” noteiktā
kārtībā. Vēl es gribētu atzīmēt,

ka pētnieki jau vairākkārt ir
uzsvēruši, ka visi VDK mate-
riāli Latvijā neatrodas, tādēļ pil-
nībā izskaidrojama ir situācija,
ka atsevišķas personas skarošas
lietas nav pieejamas. Līdz ar to
arī nav pamata apšaubīt TSDC
sniegtās ziņas par konkrētas
lietas esamību vai neesamību
tās rīcībā esošajos materiālos.

Publiski vairākkārt ir uz-
svērts, ka informācijas apjoms,
kas atrodas minētajā doku-
mentu kopumā, neļauj piln-
vērtīgi spriest nedz par šīs
informācijas autentiskumu,
nedz tās radīšanas pamatoju-
mu. Pastāv iespējama, ka šajā
kartotēkā ir iekļauta informācija
par cilvēkiem, kam ar VDK nav
bijis ne mazākā sakara, vai kuŗi,
tieši pretēji, – darbojušies pret
padomju varu. Pastāv arī vie-
doklis, ka šo materiālu publi-
košana tieši nāktu par labu
bijušajiem VDK aģentiem –
tiem 80-90%, kuŗu vārdi nav
Latvijā pieejamajā kartotēkā.
Šobrīd risks, ka viņu sadarbība
ar VDK būtu zināma mūsu
drošības dienestiem, iespējams,
attur viņus no aktīvas pretval-
stiskas darbības.

Nacionālās pretošanās kus-
tības dalībnieka statusu un
aplēcību var iegūt likuma “Par
nacionālās pretošanās kustības
dalībnieka statusu” noteiktajā
kārtībā. Informācija par to ir
brīvi pieejama, tostarp globā-
lajā tīmeklī jebkuŗā meklētāja
vietnē ievadot attiecīgo vārd-
kopu.

Atšķirības starp Gestapo,
atsevišķām SD un SS struktū-
rām, VDK un citiem PSRS
drošības dienestiem, arī citu
valstu drošības dienestiem
iespējams gūt plaši pieejamā un
daudzveidīgā izziņu literatūrā.

Ar cieņu **Andrejs Judins**,
Saeimas deputāts

Brīnos

Kāda gan jēga cilvēkiem, kas
pāri pusmūžam, stāstīt par
apaļā galda konferenci, kuŗā
runāts par dzimstību Latvijā?
Vai par to nevajadzētu apgai-
smot jauniešus, nevis vecus
veciņus un vecenītes, kuŗiem
bērnu vairs nebūs, lai kā viņi
pulētos?

Viktors Līcis

No redakcijas. Uz šo mūsu
lasītāja vēstuli lūdzam atbildēt
LĀZA valdes priekšsēdi **dr.
Jānis Dimantu**.

Laikrakstu *Laiks* jau lasa
dažādu paudžu cilvēki. Vismaz
tā vajadzētu būt, lai būtu in-
formēti un zinīgi, lai zinātu, kas
notiek vai nenotiek Latvijā.
Mums katram ir jaunāka ga-
dagājuma radi, draugi paziņas.

Lasītājs varētu uzrakstīt kādu
rakstu, kas palīdzētu risināt tās
problēmas, par kuŗām tiek
runāts. Un vēl – aicinu avīzi
nodot tālāk, bet vēl labāk –
uzdāvināt kādam vai kādiem
Laika abonementu!

Cieņā – **Jānis Dimants**

 Riga Ven Travel Inc.
CEĻOJUMI AR KUGI!
Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!
Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis
Tālr.: 631-665-4455, 1-800-291-8311
Fax: 631-665-6164
32 South Penataquit Ave., Bay Shore, NY 11706-8815
E-pasts: rigaven@aol.com

ALA aicina

Kārļa Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma gaisotnē vērsamies pie jums, lasītāji, ar savu aicinājumu. Jums pastā šajās dienās pienāks Amerikas latviešu apvienības jaunākais "Latvian Dimensions" izdevums, kurā būs publicēts 2012. gadā veiktais ALAs un latviešu organizāciju darbības vērtējuma pārskats-projekts, kurā ALAs uzdevumā veica Ilze Garoza un kuŗa atbalstīšanai uz pārrunām tika aicināti ASV latviešu organizāciju pārstāvji vienpadsmit pilsētās. Aptaujājām visas organizācijas, un uz individuālām aptaujām atsaucās vairāk nekā 600 tautieši. Mērķis šim ietilpīgajam projektam bija sagādāt informāciju, lai labāk saprastu un spētu izvērtēt pašreizējās kultūrālās un sabiedriskās dzīves stāvokli un vajadzības ASV latviešu sabiedrībā – gan vietējo latviešu centru līmenī, gan arī raudzities, kā ALA kā jumta organizācija var precīzāk uzrunāt un saliedēt centienus plašākā apmērā. Daudzi atpazīsit savas izteiktās domas un vērtējumus, ko esat pauduši, atbildēdami uz jautājumiem aptaujā vai pārrunu grupās.

Aicinām jūs izlasīt un pārdomāt secinājumus, jo tie at-

spoguļo gan organizāciju, gan arī individu vērtējumu par sabiedrības esošo stāvokli un vēlamām mainām. Tie dod fokusu un virzienu mūsu – kā ALAs, tā arī katras organizācijas nākotnes darbībai, lai mēs varētu pastāvēt kā dzīvas, saistošas organizācijas.

Aicinām jūs turpināt dialogu un uzturēt informācijas izmaiņu, kas sākas pagājušajā gadā daudzkārt raitās un izsmelošās sarunās ar projekta veicēju Ilzi Garozu un valdes locekļiem. Nāciet talkā ar priekšlikumiem un idejām par virzienu un uzdevumiem ALAī vai arī kopīgi veicamiem projektiem, sarīkojumiem, pasākumiem! No ALAs puses turpināsim informēt jūs par jaunumiem ar ikmēneša ALAs infogramām, kuŗas izsūtām uz biedru e-pasta adresēm. ALAs mājas lapu esam uzlabojuši un cenšamies rēgulāri atjaunot ar plaša apmēra un aktuālu informāciju. Lūdzu, apskatiet to! Centīsimies biežāk arī sagādāt mazajai presei un vietējiem biļeteniem informāciju, bet, lūdzu, neaizmirstiet paziņot par e-pasta adresi vai redakcijas mainām!

Pirmie no ALAs rīkotajiem pasākumiem, kas "brieduši" no

pēdējā gadā pārrunātā un par kuŗiem lasīsit jaunajā "Latvian Dimensions" izdevumā, ir decembra mēneša ALAs "Atvērto durvju" vakars un topošais Informācijas apmaiņas seminārs latviešu organizācijām šī gada 2. maijā, ceturtdienā, pirms ALAs kongresa Sietlā.

"Atvērtās durvis" – nosaukums saprotams vispirms buriskā nozīmē, jo rudenī ievērojām tumši drūmās un smagās ALAs biroja durvis stikla logu, kas, izstarodamas gaismu no biroja, dod viesim ieskatu biroja darbībā un mudinājumu iegriezties. Bet pārnēstā nozīmē "Atvērto durvju vakarā" atvērām durvis visiem, kas vēlējas iegriezties, ienākt priekšvētku noskaņā uz glāzi vīna un uzkodām, iepazīties un apmainīties idejām ar valdes locekļiem, apskatīt biroju un piedalīties Māras Doles testamentā novēlētā gleznu klusajā izsolē. Decembrī "Atvērto durvju" vakars notika pie mūsu viesmīlīgajiem namatēviem un namatēm Vašingtonas draudzes namā. Draudze ir atbalstījusi mūsu sabiedrisko pasākumus jau daudzus gadus, bet ceram, ka arī citos centros nāksit ar aicinājumu veidot kopējus jaunus pasākumus,

seminārus vai izstādes, kur arī varēsim aicināt tā novada tautiešus vai pat iepazīstināt vietējo amerikāņu sabiedrību ar latviešu mākslinieku, mūziķu vai sportistu sasniegumiem.

Topošā Informācijas apmaiņas semināra ideja radās no sapratnes, ka ikkatrā centrā vēl arvien notiek pasākumi, veidojas svaigas idejas vai jauni virzieni, kas ir piesaistījuši jaunus darbiniekus, sajūsmīnājuši pastāvīgos dalībniekus un apveltījuši organizāciju ar jaunu degsmi un dzīvotspēju. Sakojot informāciju par veiksmīgiem projektiem un daloties gan ar pozitīvo, gan negatīvo pieredzi, varam katrs paplašināt savus apvēršņus un sava centra darbības loku!

Esam gandarīti, ka līdz šim uz semināru ir pieteikušies pārstāvji no draudzēm, biedrībām, studentu korporācijas un kultūras un sabiedriskajām organizācijām. Aicinām vēl ikkatru, kam ir interese izmainīt domas un idejas pozitīvā gaisotnē, piedroties šim plašajam sabiedrisko organizāciju "šķērsgrizumam".

Arī gadskārtējā ALAs Izglītības nozares rīkotā skolotāju konference, kas šogad paredzēta no 15. līdz 17. martam Ga-

ezerā Andras Zommeres spējīgā vadībā, apskatīs izmaiņas latviešu skolu programmā un pieejās, lai labāk pielāgotos mainām valodas līmeņa un demografiskiem apstākļiem. ALA sedz ceļa izdevumus vienai/am skolotājai/am no katras latviešu skolas, bet piekodinām katram centram arī apsvērt no savas puses segt ceļa izdevumus vēl otram skolas darbiniekam, lai iegūtā pieredze būtu plašāk pielietojama un pārrunājama, atgriežoties savas skolas saimē.

Nobeigumā un, paveicot skatītienu uz gaidāmajiem Dziesmu svētkiem Rīgā, aicinām tautiešus, kas plāno piedalīties vai apmeklēt Dziesmu svētkus, apsvērt piedalīties PBLA rīkotajā Ekonomikas un inovāciju forumā, Rīgā 2.-3. jūlijā. Sikāka informācija atrodama internetā: www.ieguldilatvija.lv. ALAs mājas lapā arī atradīsiet informāciju par gaidāmo latviešu saietu, ko rīko TILTS sadarbībā ar Latviešu fondu.

Ar pozitīvu skatu uz mūsu kopējo nākotni, kuŗas veidošanu turpināsim pārrunāt ALAs kongresā maija sākumā –

Anita Bataraga
ALAs valdes priekšsēde

Komponists Ēriks Ešenvalds Toronto

Latvijas komponists Ēriks Ešenvalds, "The Adlersagency" izkārtojumā, atkārtoti viesosies Toronto no 21. līdz 26. martam. Kanadas *Orpheus choir of Toronto*, diriģenta *Rober Cooper* vadībā atskaņos viņa koŗa darbu „*Passion and Resurrection*” („Kristus ciešanas un augšamcelšanās”), šoreiz arī ar mācītājas Ilzes Kuplēnas-Ewart piedalīšanos, kuŗai ir piešķirta teicēja loma skaņdarba atskaņošanas laikā. Koncerts notiks piektdien, 22. martā pl. 19:30 *St. Anne's anglikāņu baznīcā 270 Gladstone Ave., Toronto*. Informāciju skat. <http://www.orpheuschoirtoronto.com>

Nākamajā dienā, 23. martā, Jāņa draudzes mūzikas komiteja aicina komponistu tikties latviešu lokā Sv. Jāņa ev. lut. baznīcā pl. 14:00, 200 *Balmoral Ave.*, kur komponists lasīs lekciju „Krustceles manā mūzikā” un stāstīs par savām kompozīcijām.

Pirms ierasties Toronto Ē. Ešenvalds brauc uz Teksasu, Dallasā kur piedalīsies ACDA konferencē (Amerikas koŗu konference). Tur notiks viņa oficiālais pirmatskaņojums „*Northern Lights*” *The Choir of The West (Pacifi Lutheran University)* priekšnesumā.

Ē. Ešenvalds ir viens no latviešu jaunākās komponistu paaudzes spilgtākajiem skaņražiem. Viņš ir īpašs ar savas personības gaišo, pozitīvo lādiņu un viņa mūzikas sūtība, kā pats to atzīst, ir bijusi nolemtības radīta.

Ēriks Ešenvalds dzimis 1977. gadā Priekulē, Latvijā. Viņa

daiļrades sākums ir meklējams garīgajā mūzikā, jau agrā jaunībā viņš darbojās Priekules baptistu draudzē, kur spēlēja klavieres un komponēja baznīcas dziesmas savas draudzes jauniešu koŗim. Vēlāk studēja Latvijas Valsts Universitātes psiholoģijas fakultātē un Latvijas baptistu draudzes savienības Teoloģijas seminārā, kas vienu brīdi viņu pat mudināja kļūt par baptistu mācītāju. Taču pienāca laiks, kad mīlestība uz mūziku ņēma virsroku, un tad sekoja nopietnas studijas Latvijas Mūzikas Akadēmijā.

Ē. Ešenvalds ir viens no retajiem talantiem, kas bija spējis iestāties Latvijas Mūzikas Akadēmijā tikai ar bērnu mūzikas skolas zināšanām. Studiju laikā pelnīdams naudu savai ģimenei, kuŗa aug 3 bērni, viņš strādāja Rīgas 31. vidusskolā, baptistu draudzē un Valsts Akadēmiskajā koŗī „Latvija”, kur nodziedāja vairāk nekā astoņus gadus. Pabeidzis Mūzikas Akadēmiju ar maģista grādu 2004. gadā, viņš turpināja studēt orķestru partitūras, kā arī izmantoja visdažādākās iespējas papildināties ārzemēs. Sākot jau ar 2001. gadu, sekoja virkne studiju ārpus Latvijas – vasaras akadēmija Francijā, Čehijā, Vācijā, Norvēģijā, starptautiskajā *Gaudeamus* mūzikas nedēļā Amsterdamā. Gūtie iespaidi un starptautiskā vide deva plašāku vērtējumu savam paveiktajam darbam. Viņš nebaidās atzīties, ka ir Pēterā Vaska, Romualda Kalsona un savas pirmās skolotājas Selgas Mencenes gaitu turpinātājs, tāpēc sevi pieskaita pie latviešu simfoniskās mūzi-

kas tālāk veidotājiem, paveicot perspektīvu uz jaunu garīgumu mūsdienu mūzikā.

Ērika mūzikā ir saklausāmas latviskās krāsas. Viņš atzīst, ka ikkatram latvietim, kas ir dziedājis Dziesmu svētkos vai dejojis

Ē. Ešenvalds ir viens no latviešu jaunākās komponistu paaudzes spilgtākajiem skaņražiem. Viņš ir īpašs ar savas personības gaišo, pozitīvo lādiņu un viņa mūzikas sūtība, kā pats to atzīst, ir bijusi nolemtības radīta.

Komponists Ēriks Ešenvalds

tautasdejas, latviskums ir asinis, un tāpēc viņa mūzika tāda veidojas jau zemapziņā. Būdam dziļi ticīgs cilvēks, blakus kameramūzikai, koŗa darbiem, simfoniskai mūzikai viņš daudz ir komponējis baznīcas dziesmas un 2005. gadā, 8. Starptautiskajam garīgās mūzikas festivālam, oratoriju „Kristus ciešanas un augšamcelšanās” („*Passion and Resurrection*”) – soprānam,

jauktam koŗim un stīgu orķestrim. Pats komponists atzīst, ka šis darbs ir akadēmiskās izglītības bagāžas apvienojums ar viņa sirds būtību. Ēriks saka: „Vissvarīgākais ir, lai mūzika patik cilvēkiem, jo būtībā tas

dējo gadu sacerējumiem u.c.

2011. gadā ieguvis stipendiju Kembridžas Universitātē, Trīsvienības kolledža, Ē. Ešenvalds kļuva par rezidējošo komponistu ar nodrošinātiem radošā darba apstākļiem uz diviem gadiem. Universitātes Trīsvienības kolledža ir dibināta 16. gs., un tās absolventu vidū ir tādi izcili mākslinieki un zinātnes pārstāvji kā Īzaks Ņūtons, Frensis Bēkons, Lords Bairons u.c.

Šo gadu laikā ir tapuši daudzi jaundarbi. Šīs vasaras XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un XV Deju svētkos skanēs Ešenvalda „Dvēseles dziesma” jauktajam koŗim.

Ērikam jau no jaunības dienām bijusi arī padziļināta interese par astronomiju, un, dzīvojot Kembridžas rezidencē, viņam ir iespēja apmeklēt arī astroloģijas lekcijas, kas dod plašāku redzējumu par debess ķermeņiem un to fantastisko pasauli, kas neapšaubāmi dod iedvesmu arī kompozīcijām. Londonas laikraksta *The Time* kritiķis Ričards Morisons nosauca Ešenvaldu par „nākamo lielo notikumu mūzikālajā misticismā”. Tie, kas grib dzirdēt, ko pats komponists stāsta par saviem darbiem, par iespaidiem, ko viņš gūst gan no zvaigžņu pasaules, gan no dabas, no saviem ceļojumiem daudzās zemēs un pat Arktikā, kur viņš trīs reizes viesojies, visu to varēs dzirdēt 23. marta Sv. Jāņa baznīcā Toronto sarunā ar pašu komponistu.

H. Gintere

Suminājums Eleonorai Šturmai jubilejā

Pirmspavasari skaistu jubileju svin Eleonora Šturma, mākslas zinātniece un kultūrziņotāja, kā viņa pati sevi dēvē rakstu seriā „Kultūrziņotājas piezīmes no Ņujorkas”. Kopš 1961. gada – *Laika* mākslas izstāžu apskatu un aPCRējumu autore, no 1975. līdz 2006. gadam – žurnāla „Latvju Māksla” autore un galvenā redaktora Arnolda Sildega nenogurstoša palīdzē.

Latviešu mākslas vēsture un trimdas mākslas notikumu chronika bez Eleonoras Šturmas devuma nav iedomājama, un to apliecina viņas rakstu izlase „50 gadus mākslai pa pēdām”, kas iznāca 2011. gada vasarā un par ko autore 2012. gadā saņēmusi augstu novērtējumu – PBLA Kultūras fonda Goda balvu tēlotājā mākslā. Agrākos gados par veikumu latviešu trimdas mākslas vērtēšanā un dokumentēšanā Eleonora Šturma saņēmusi PBLA Kultūras fonda Goda balvu žurnālistikā (1987) un Amerikas Latviešu apvienības (ALA) Atzinības rakstu (2010).

Ar Eleonoras Šturmas biografiju ikviens var iepazīties grāmatā „50 gadus mākslai pa pēdām” publicētajā rakstā „Autobiogrāfija atmiņu plaiksniņās”, kurā autorei izdevies ne vien atskatīties uz savu dzīvi no bērnības Daugavpīlī un Saldū cauri bēgļu gaitām un nonākšanai Amerikā, bet arī krāsaini un izjusti tēlot laikmetu un līdzgaitniekus.

Laikmeta un personību, to daiļrades un cilvēcisko īpašību tēlojums gan izstāžu apskatos

avīzes specifikas diktētā telegrafiskā stilā, gan plašākā izvērsumā aPCRējumos „Latvju Māksla” Eleonoras Šturmas rakstītajam nodrošina neaprazstāmu vērtību. To novērtē ikviens, kuš interesējas par latviešu trimdas mākslu un kultūras norisēm, un visi, kuriem iepazīšanās ar šo ārkārtīgi plašo jomu vēl tikai priekšā.

Apgādā „Mansards” gatavojot minēto Eleonoras Šturmas rakstu izlasi, apbrīnoju autores precīzo tēmējumu caur senākās dienās aprakstīto uz tagadni un nākotni, domājot gan par steidzīgo mūsdienu lasītāju, gan interesentiem nākotnē. Ne velti viņa grāmatas plašajā ievadā raksta: „Ja šī manu rakstu atlase būtu iecerēta vienīgi aizjūrā mītošiem latviešu lasītājiem, tā dēvēto trimdnieku daļai, kas jau trešajā paaudzē saglabājuši latviskās kopības saites, tad aizsāktais vēsturisko norišu skaidrojums nebūtu nepieciešams. Bet lasītājs Latvijā ne vienmēr būs informēts par politiskās varas izmaiņu rezultātā svešā dzīvē aizplūdušās tautas daļas dzīvi, par sākotnēji gluži intuitīvi attīstītām, vēlāk apzināti organizētām latviskās dzīves norisēm, sākot jau ar svešniecības pirmajiem gadiem Vācijas bēgļu („pārvietoto personu”) nometnēs, vēlāk jaunajās pārvietotības mājvietās, ar turpinājumu līdz mūsu laikam.”

Pati Eleonora Šturma, atsaucoties uz Oskaru Vaļdu, minējusi, ka arvien centusies rakstīt tā, lai lasītājs lasot justos, it kā pats būtu bijis izstādē. Nudien,

lasot „50 gadus mākslai pa pēdām”, rodas vēl stiprāka pārliecība, ka trimdas kultūras dzīve, lai arī pāri zemēm un ūdeņiem, ir bijusi tepat blakus, ka trimdā un okupētajā Latvijā radušās mākslas vērtības pieder kopīgi latviešu mākslai.

Eleonora Šturma to apliecina, kopš 70. gadiem kopā ar vīru komponistu Arnoldu Štur-

mu rēgulāri viesojoties Latvijā un kopš neatkarības atgūšanas ik vasaru pavadot Latvijā, kur nerimtīgi klausās koncertus, aplūko izstādes un izrādes, gādā par Arnolda Šturma un Elzas Ņezberes darbu izplatību mūziķu izpildījumā un grāmatu lappusēs.

Esmu bijis arī Eleonoras Šturmas viesis Ņujorkā, silti

uzņemts un vadāts pa „Elles ķēķa” vietām, izstādēm un Eleonorai vien zināmajām Ņujorkas vietām. Paldies!

Jaunos rakstus, stipru veselību un nerimstošu izziņas garu, mīļā Eleonora! Uz drīzu tikšanos Rīgā!

Jānis Oga

Foto: Gundega Saulīte

Eleonora Šturma spēj ikvienu pārliecināt par savu viedokli

Eleonoras Šturmas nerimtīgais gars arvien bijis mūsu rosinātājs, lai arī mēs uz mākslu un dzīvi skatītos dziļāk, nopietnāk un arvien būtu ieinteresēti kultūras notikumu precīzā un operatīvā atainojumā mūsu laikraksta lapās. Arī savas skaistās jubilejas dienās mūsu autore ir bijusi uzdevuma augstums – redakcija ir saņēmusi mūsu kultūrziņotājas jaunu rakstu, ko gatavojam publicēšanai nākamajā numurā.

Lai nekad neapsīkst mākslas mīlestība un zinātkāre, lai arvien mošs gars un spēks tvert dzīves daudzkrāsainību un atspoguļot to rakstu darbos! Mums prieks, mīļā Eleonora, ka varam sadarboties!

Laika redakcijas vārdā Gundega Saulīte

Atvērsim durvis uz nākotni!

Amerikas latviešu apvienības Izglītības nozare sadarbībā ar Gaŗezera mācību programmām riko gadskārtējo Skolotāju konferenci šī gada 15., 16. un 17. martā Gaŗezērā, Mičiganā. Šīs konferences uzsvars ir valodas mācīšana dažāda vecuma bērniem un dažādiem valodas līmeņiem. Skolotājiem būs iespēja klausīties runātājus, kuŗi veiksmīgi strādā pāridarģijas laukā, un kopā ar pieredzējušiem skolu darbiniekiem veidot mācību plānus savām skolām.

Iveta Grīnberga ir konferences galvenā runātāja. Iveta uzrunās dalībniekus par integrētu pieeju latviešu valodas mācīšanai. Integrēta pieeja apvieno runāšanu, lasīšanu, rakstīšanu, klausīšanos un gramatikas principus valodas stundās, tādējādi nostiprinot prasmi dažādos priekšmetos reizē. Integrēta pieeja ir autentiska un atspoguļo mūsu pieredzi sabiedrībā. Ivetai Grīnbergai ir maģistra grāds latviešu filoloģijā un maģistra grāds valodu didaktikā. Viņa strādā pie doktorārda par vecuma nozīmi valodu apgūvē. Iveta ir lektore Vašingtonas universitātes Baltiešu studiju programmā. Iveta Grīnberga ir autore vairākām latviešu valodas mācību grā-

matām, ieskaitot „Nāc mums līdz!” „Atvērsim vārtus” un „Latviešu valoda studentiem”. Priecājamies, ka veiksmīgas skolu darbinieces Aija Kīna, Astrīda Kaugara un Maira Galiņa vadīs darba grupas, lai turpinātu Ivetas Grīnbergas aizsāktās sarunas un jaunās zināšanas lietderīgi izmantotu.

Vairāki runātāji stāstīs par mācību materiāliem. Iveta Grīnberga, vairāku grāmatu autore, palīdzēs dalībniekiem saprast kā efektīvi izmantot Latvijā izdotos mācību materiālus mazākumtautību skolām. Ruta Bambāne iepazīstinās dalībniekus ar LĒLBA saliktajiem ticības mācības materiāliem. Daina Grosa un Dace Maŗeika dalīsies dažādos internetā pieejamos mācību materiālos, lai padarītu mācības saistošākas mūsu skolēniem.

Konferences laikā būs arī atpūtas un iedvesmas nodarbības. Izmantosim Sandras Kronītes-Sīpolas sajūsmu par latviešu jaunatni, lai enerģizētu sevi un citus latviešu skolas darbam. Izpētīsim savas latviskās dvēseles Aijas Kīnas vadībā un pārrunāsim, kādu iespaidu atstājam uz mūsu skolēnu latviskajām dvēselēm. Savukārt, Līga Ejupa mūs iepriecinās ar

pastaigām pa mākslas pasauli.

Lai veicinātu dalībniekus pieteikties no visām ASV latviešu skolām, Izglītības nozare segs ceļa izdevumus vienai/am skolotājai/am no katras skolas: lidmašīnas vai cita transporta biļeti vai benzīna izdevumus. Tuvākie lidlauki atrodas Kalamazū, MI, *South Bend*, IN un Grand Rapids, MI. Tuvākās *Amtrak* stacijas atrodas Kalamazū un *South Bend*. Kārtosim ceļu dalībniekiem no tuvākajiem lidlaukiem. Mudinām lūgt vietējām organizācijām mītnu pilsētās atbalstīt ar ceļa naudu arī citus skolas skolotājus, lai pēc iespējas lielāks skaits skolotāju varētu piedalīties konferencē!

Dalības maksa ir \$75 par dalībnieku. Dalības maksā ieskaitīti konferences materiāli, naktsmājas *GVV Kalniņos* piektdienas un sestdienas naktīm un visas maltītes. *Kalniņu* istabas dalīs 2-4 dalībnieki, atkarīgi no dalībnieku skaita. Pieteikšanās lapa ir atrodama Izglītības nozares mājas lapā: www.alausa.org. Lūdzu, izmantojiet šo iespēju sadarboties ar Izglītības nozari par labu jūsu skolēniem!

Andra Zommere,
ALA Izglītības
nozares vadītāja

Visas Latvijā iznākušās grāmatas
varat iegādāties pie
lielākā grāmatu tirgotāja

„LATVIJAS GRĀMATA”

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas
Jums piesūtīs pa pastu.
SIA „L. Grāmata”

Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294

Tālrakstis +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

Kaspars Pūce
(2. turpinājums)

Pūcesbērna brīnumainie piedzīvojumi Padomijā

Padomjzemes pēcka uzplaukuma būs beidzot sasniedza arī Amūras apgabalu. Sākās grandioza celtniecība, lai uzlabotu sociālismā dzīvojošo dzīves apstākļus. Lai būvētu mājas, bez visa cita ir nepieciešami arī ķieģeļi. Lai ražotu ķieģeļus, vajadzīga māla atradnes. Tās arī atrada netālu no Blagoveščenskas, mazas pilsētiņas Kuibiševkas-Vostočnajas nomalē. Vienīgā problēma, ar ko saskārās apgabala vadība, bija darbaroku trūkums. Taču šo problēmu atrisināja ātri. Kāpēc tad šurp atsūtīti latvieši un rietumukraiņi!? Ideāls darbspēks grūtajam darbam un mazajām algām. Atkal komandantūras pārstāvji ar cilvēku sarakstu lapām klīda pa apgabalu un vāca kopā vergus. 1952. gada ziemas spelgoņā Kuibiševkas-Vostočnajas nomalē, vecā kapu laukā, vispirms dažās lielās armijas teltnīs, pēc tam izraktā milzīgā zemnīcā, kuŗu raka paši izsūtītie, sāka dzīvot komunistisko ķieģeļu ražotnes cēlāji. Tā bija raiba kompānija. Jauni un veci, precēti un neprecēti, vientuļi un ģimenes, kārtīgi un ne tik kārtīgi, apmēram 30 cilvēki. Zemnīcā gar abām sienām tika uzslīdēt divstāvu nāras, kuŗas atgādināja saimniecības veikala plauktus. Katrā plaukta nodalījumā apmēram 0,75 x 1,5 x 2 m platībā dzīvoja pa ģimenei. Kā bitītes stropā. Kā īstenā komūnā. Nekas netika apslēpts kaimiņa acīm. Visa dzīve kā uz delnas. Tika nozīmētas dežūras. Dežuranta galvenais pienākums no rītiem iznest ūdeni, kuŗš nakts laikā uz zemnīcas grīdas sakrājās gandrīz līdz puslielēm.

Rīta cēliens pagāja pie vienīgās lielās plīts, kas kūrās ar pilnu jaudu, un uz tās katrs gatavoja sev to, ko rociņa atļāva. Vārīja tēju, kaut ko cepa, kaut ko sutināja. Zemnīcu pildīja dažādu smaržu sajaukums. Tād pamazām viss kļuva klusāks un mierīgāks. Cilvēki devās uz darba vietām. Arī es, saģērbies, devos uz „darbu”, uz autobāzi pie šoferiem, saviem labākajiem draugiem. Bieži sēdēju „koka” ZISA kabinē, klapēju nosalušās kājeles vienu pret otru, slaucīju puņķaino degunteli mētelīša piedurknēs, kuŗas jau bija kļuvušas spīdīgas, un ar interesi vēroju gaŗām slīdošās ainas. Sievietes, to skaitā arī mamma, raka milzīgas būvbedres baraku celtniecībai. Tas bija neiedomājami grūti, jo, tā kā darbi notika ziemā, tad zemi bargais sals izsaldēja vismaz divu metru dziļumā. Tāpēc, lai uzceltu ēku, būvbedrei jābūt trīs metrus dziļai. Kurināja ugunsiskus, kausēja zemi un ar cērtēm un lāpstām urbās arvien dziļāk. Vēl grandiozāka būvbedre tika veidota elektrostacijas celtniecībai.

Vislielāko neizpratni vietējo krievu un vadības acīs izraisīja divas celtnes, kuŗas latviešu celtnieki uzbūvēja pašas pirmās bez jebkāda projekta un pavēles no augšas. Tās mājiņas atrodas katrā latvju sētā, un to durvis ir izgrieztas skaistas sirsniņās. Vienu no jaunbūvēm nosauca par „Havaju” – tā bija domāta dāmām, otru – par „Koreju” – pārdomu vieta kungiem. Reiz mamma, nākot

no „Havajas”, rādīja darba biedrenēm brūnganu noķēpātu 5 rubļu naudas zīmi, sacīdama: „Kurš teicis, ka nauda nesmird? Tie ir meli! Smird gan! Tagad došos to nomazgāt!”

Mani, kā jau katru puiku šai vecumā – kā nekā 3,5 gadi – ļoti interesēja tehniskas lietas. No autobāzes uz zemnīcu atnesu skrūvītes, federītes un vēl šādus tādus aņķinus. Visu šo bagātību izliku uz nārām un ļāvu vaļu fantāzijas lidojumam. Te es braucu, te lidoju, te vispār šāvos uz priekšu kā ērglis. Pēkšņi manu ērgļa lidojumu pārtrauca Zariņkundes balss: „Vai, puisīti, ko tu ar tām vecām federēm?” Tas bija par daudz! Lai nu ko, bet tādu apvainojumu mans ērglis nevarēja izturēt! „Jūs pati esat veca federe!” uzsauca vecajai skolotājai. Tam sekoja gaŗš morāles lasījums, ka tā pieaugušiem cilvēkiem atbildēt nedrīkst, ka labi audzināti bērni tā nerunā. Lai nu kā, bet „vecā federe” man to ļaunā neņēma, un vēl viņas deviņdesmitajā dzimšanas dienā Rīgā ar smaidu atcerējāties šo „incidentu”.

Pēcpusdienās zemnīca pamazām atdzīvojās. No darba atnākušie atkal aplenca plīti, lai pagatavotu savas trūcīgās pusdienvakariņas. Uz striķiem tika izkārtas pievilgušās darba drēbes, karājās kājauti, siltākās vietas aizņēma slapjie zābaki. Tas viss tad nu žuva un garoja līdz nākamajam rītam. Vienā zemnīcas stūrī nepārtraukti knosījās kāda šausmīgi netīrīga vecene. Pat pē-

kūciņas!”

Zemnīcas otrā galā gāja jautrāk. Tur dzīvoja neprecēta jaunatne. Jauni ļaudis 18 – 25 gadu veci. Viņi kooperējās. Sameta kopā rubļus un iegādājās tiem laikiem dižu greznumlietu – patafonu. Tas nekas, ka bija tikai kādas trīs plates un šīs sešas dziesmas dažādā secībā katru vakaru pieskan-dināja zemnīcas čaboņu un murdoņu. Vecākā gadagājuma tautieši brēca, ka šo šausmīgo troksni tak neviens normāls cilvēks nevarot izturēt, nervi galīgi beigti, vai tad pa dienu darbā nav pietiekami trokšņots! Jaunie atbildēja ar smiekliem un asprātībām, jo dzīve turpinājās. Dzīve jau nav tikai bēdu leja. Aiz katra tumša mākoņa taču ir gaiša maliņa. Cilvēki strādāja, saņēma par savu darbu kaut arī niecīgu, tomēr algu, šad tad iedzēra arī pa šnābītim, kopīgi svinēja dzimšanas un vārda dienas, dziedāja galda dziesmas. Skanēja „Tumša, tumša tā eglīte”, „Zilais lakatiņš”, „Es, dzērāvjīriņš”, kuŗu ļoti interesanti mācēja dziedāt mana mamma. Neiztrūka arī skaļi un bravūrīgi dziedātās „Še, kur ligo!”, „Pie Dzintara jūras”. Īpaši nostalgisku gaisotni radīja „Tumša nakte” vai „Kas tie tādi, kas dziedāja”.

Kaut kad vasaras nogalē kārtējo reizi aizgāju uz autobāzi. Tai dienā vīri svinēja algas saņemšanas svētkus. Tā kā visi bija mani draugi, es tiku uzciens ar kādu salda vīna glāzi, par uzskodu iedodot rupjmaizes šķēli un no konservu kārbas izzvejotu ķilavu tomātu mērcē ar sīpolu. Vīns

uz jaunajām barakām. Tas jau bija solis uz priekšu! Katrā barakā bija kādas 6 – 8 milzīgas istabas, katrā istabā izmitināja apmēram astoņus cilvēkus. Izpalika tā drausmīgā burzma, kas visus vai trakus padarīja zemnīcā. Dzīve gāja uz augšu. Dažreiz gadījās nobaudīt kaut ko tik gaŗšīgu, ka ne aprakstīt. Kā lai uz papīra uzliek gaŗšas sajūtu?

Viens no mūsu istabas iemīt-

miņš pilsētas centra veikalos sen iztecējis, dažreiz varēja iegādāties drausmīgi skābu biezpienu. Vietējie to nepirka, bet ekonomiski domājošā latvieta – Daile Pūce – gan. Tad nu šo „biezpienu” uz pāris dienām ielika kādā traukā, novietoja siltumā un ļāva tam sapūt istabā uz augšējā plaukta. Smirdoņa izplatījās tāda, ka varēja zirgu nogāzt no kājām. Iemīt-nieki kurnēja, taču mamma

Pie Tomas upes kādā svētdienā 1953. g.

niekiem, vecais Rabacis, strādāja pilsētas piena kombinātā par saldējuma meistaru. Daudz laba vecais meistars paveica šajā tālo Austrumu čučņā. Piena pārstrādes tehnoloģijā viņš radīja īstu renesansi. Rabača virsvadībā ražoja ne tikai saldējumu, bet arī sāka apgūt šim apvidum tik eksotisku dzērienu kā kefiru. Šad un

komentēja: „Tas, kas tur aromatizē, vairs nav biezpiens, tā ir cita formācija, tas ir dižākais, kas var būt! Tas ir zaļais siers!” Tik tiešām viss pārvērtās zaļganā, valkanā masā. Šo masu uzzieda uz rupjmaizes, sāli pa virsu, un bija tāda delikatese, ka tik turies! Pret gastronomiskajām izdarībām mamma nebija nekādu aizspriedumu. To, ka rūgto miežu dzērienu, kuŗu sauca par kafiju, vārīja naktspodā, par ko šausminājās visas estētiski audzinātās latvju dāmas, māmiņa atspēkoja, argumentējot ar trim punktiem. Pirmkārt, trauka formai nav nekādas nozīmes, svarīgs ir saturs. Otrkārt, kafiju var vārīt tikai emaljētā traukā. Treškārt, naktspods ir vienīgais atiecīgā tilpuma emaljētais trauks, ko šajā „paradīzē” var nopirkt.

Iegūstot jaunu dzīvesvietu, ieguvu arī jaunus draugus – savus līdzaudzus. Jurko, Kolka, Miška, Mironis. Tie visi bija izsūtīto rietumukraiņu atvases. Bija arī vecāki puikas, taču tie ar sīkajiem nepinās. Viņiem sava pasaule un savas problēmas. Mūsu ķieģeļceplā ciematiņš atradās plakan-kalnē, un ielejā, kādus simt metrus zemāk, pletās pilsēta. Pusau-džu vidū izveidojās divi naidīgi grupējumi. Virskalnieši – tie, kas dzīvoja ceplā ciematā un tuvajās sādžās, un zemkalnieši –, kas dzīvoja lejā, pilsētas nomalē. Nedod, Dievs, trāpīties vienam pretējās puses grupējuma nagos! Pati niecīgākā eksekūcija bija zila acs vai izdauzīts zobs. Mani pašu pāris reizes noķēra zemkalnieši. Uz jautājumu: „Par ko tu esi, par zemkalniešiem vai augstkalniešiem?” parasti diplomātiski atbildēju: „Es... es... tāpat, pats par sevi...” Vai nu mazais gaŗu skaits, vai arī „izvairīgā” atbilde, varbūt arī parasti šādā reizē uz raudāšanu saviebtais ģimīs izglāba no lielākām nepatikšanām.

(Turpinājums sekos)

Mūsu "nama" priekšā kopā ar mammu 1954. g.

Kopā ar mammu, vidū, Rutas tanti un Lauras tanti

dējam noplukušākajam sētas sunim nebija tik daudz blusu, cik viņai utu. Rupjā lauku adījuma jaciņa, šķīta, pati kustējās uz vecās, sažuvušās miesas. Vecās sakramentālā vakara fraze bija: „Ivetiņ, bērniņ, pakasi man muguru!” Uz to viņas mazmeita Iveta, tāds 12-13 gadīgs bezkaunīgs skuķis, atbildēja: „Labi, vecomamm, bet kas man par to būs?” „Es tev vēlāk uzcepšu pan-

salds, ķilavas ar sīpolu tik gaŗšīgas... Rezultātā mazais pillā gan. Zemnīcā uz mammas dusmīgajiem pārmetumiem, ka tā taču nedrīkst, draudīgi atšļūstēju: „Pagaidi tik, izaugšu liels, izmācīšos par šoferi un katru dienu piedzeršos!” Dzērājam dzērāja valodiņa... Taču ķilavas tomātos un labs vīns gaŗšo arī šodien. Pienāca rudens un komūnistisko ēku ķieģeļu ražotāji pārcēlās

tad Rabačonkulis no sava milzīgā portfeļa izcēla rūpīgi veidotu sainīti. Un sainīti, jā, tai sainīti... bija izbrāķētās saldējuma vafeļ-glāzītes! Kas tas par gardumu!!! Mm... mm, ņam... ņam... Tās jau tāpat bija gardas, bet, kad šīs vafeles iemeta karstā ūdenī, mēli varēja norīt. Vēl viens no gardumiem bija tāds. Sādžas bodītē, kuŗā parasti pārdeva tos pārtikas produktus, kuŗu realizācijas ter-

„Bet mana sirds ir pilna dziesmu..”

Latvijā 2012. gadā iznācis **Martas Neretas** dzejoļu krājums ar nosaukumu „Fantazijas dārzos” (SIA „Jelgavas tipogrāfija”). Dzejnieci (Frīda Grūbe, dzim. Marta Nereta) šī ir otrā grāmata, 2004. gadā apgāds „Jumava” Latvijā laida klajā viņas pirmo „Oda Āgenskalna priedēm”. Dzimusi 1919. gadā, Frīda Grūbe/Marta Nereta 2011. gadā aizgāja mūžībā, jaunā krājuma iznākšanu tāpat nepieredzējusi. Viņa – zengaliete, studējusi baltu un klasisko filoloģiju, korporācijas Gundega locekle, Otrā pasaules kara beigās posmā kopā ar vīru Paulu Grūbi devās bēgļos uz Vāciju. 1951. gadā ģimene, kurā tad jau divi bērni, ieceļoja ASV, tur pasaulē nāca jaunākā atvase. Grūbes (Pauls Grūbe pēc profesijas bija ārsts) dzīvoja netālu no Ņujorkas, bija turienes latviešu sabiedrības aktīvi locekļi, (Šo rindu rakstītāja atceras savulaik daudzos latviešu kultūras notikumos redzējusi allaž smaidīgo dakteri Grūbi un viņa allaž daiļo kundzi). Kā norādīts krājuma „Fantazijas dārzos” ievadvārdos, Martai Neretai jau jaunībā radušies pirmie dzejoļi, bet trūcis pārliecības par savām spējām, dzejošanai pievērsusies tikai daudz vēlāk, īpaši pēc vīra aiziešanas aizsaulē.

Grāmatu „Fantazijas dārzos” sastādījusi dzejnieces vecākā meita Baiba Grūbe, tam četras nodaļas – „Kā savu dzīvi savam laikam cauri nest”, „Es savā rudenī ziedu”, „Atmiņu vizmas”, „Manai tautai” – katrā atbilstoša satura vārsmas.

„Bet mana sirds ir pilna dziesmu..”, teic Marta Nereta savā dzejoļī „No Tavas bals” jaunā krājuma 93. lpp., tā varbūt netieši arī raksturojot savu dzeju. Šai „sirds dziedāšanai” ļaujoties un uz to palaujoties, viņa nav meklējusies pēc kādiem jauninājumiem ne formā, ne saturā, tā krājuma labākajos darbos panākot gandrīz vai skalbisku vienkāršību, (diemžēl no vienkāršības nav tālu arī pavisma vai pat klišeja). Daudziem Neretas dzejoļiem jau pieminētā vienkāršība dod arī pievilcīgu vieglumu, tā, piemēram, 60. lpp.: „Pāri dziļām klinšu aizām/ ievu ziedu laipu liku/

vieglām soliēm/ pāri tiku/ otrā krastā,/ saules dārzā,/ bijušais veģ acis-/ klusē,/ aizslid mākonlaivā/ dusēt,/ prieks pa trauslām/ ziedu vijām/ viņo augšup/ zilā zilgmē,/ augšup, lejup viņo dzīvē.” Un 48. lpp.: „Sauls rotaļas dārzā,/ gaismā viss vizuļo, trīs,/ ik katra tauriņa spārnā,/ ik rasas lāsē, kas list,/ gaismas pielietos ceļos/ domas savvaļā klist,/ šķiet, visas pasaules bēdas,/ uz mirkli rimušas, dzīst.”

Nereta savā dzejā nereti lietojusi atskaņas, tās viņai nesamākslotas, tāpat dzejoļiem lielākoties raits ritējums, tā jau krājuma pašā sākumā ievietotajā vienpanta dzejdarbā: „Rudens izbēris zeltu,/

rēju nociesties, šos „zeltvārdus” nesaskaitījusi – izrādās, ka no krājumā ievietotajiem 115 dzejoļiem to ir veseli 29). Vai iekšējā un ārējā skaistuma alcējai un nesējai dzejnieci Martai Neretai tieši šī krāsa ir bijusi vistuvākā un viņa tīšām atturējusies no tās atvietošanas ar citām, ja arī dzejas „buketes” dažādības vārdā?

Dzejas avots Neretai visbiežāk ir daba, tās spēku viņa atzīst visvarenu, piemēram, dzejoļī „Vasara” (13. lpp.): „...ceļš uz zvaigznēm dabas nobruģēts...”, tāpat „Pavasari” (11. lpp.): „...Daba zina visu pedantiski droši/ sevi gadu simtiem cauri vest,/ un es lasu

tumšzaļo ūdeņu trauki,/ list vilnis...” (46. lpp.); „Zaļas platmales vitoliem galvās,/ brūnus karekļus pie krūtīm kar bērzi,/ debess plaukst gaišzilos ziedos...” (18. lpp.). Dzejoļī „Marta vēji” (32. lpp.) pat šāds vēl nebijis lielisks redzējums: „...ūdeņu guldziens, viņu trauksmainā steigā/ pats Dievs ar plostu pa Lielupi trauc.” Daba remdē: „...Ieklausies, kā liepas sarunājas/ klusos vakaros pēc saules rieta,/ ja tava sirds kā pielijusi druva,/ zem liepām medus smaržās tava vieta.” Dzejoļī „Spēka avots” (57. lpp.) viņa atzīst: „Zeme, no Tevis spēku es smeļos.../... tikai Tevī es meklēju balstu.../ es daļa no Visuma Tevī.../...Tu auklē dzīvības elpu.” Dzejoļī šī Zeme viscaur uzrunāta ar lielo Tu, tā arī parādot dzejnieces pilnīgo uzticēšanos tai.

Smalkjutīga un vairāk kā caur atmiņu aizkaru skatīta, justa, „Fantazijas dārzos” ir mīlestības dzeja. Šis temats Neretai dažos dzejoļos nevilinājis arī aklās fantazijas neizlēs. Daudz tiešāk un skaidrāk par šo „divcilvēku” mūs uzrunā dzejniece Marta Nereta pati kā indivīds, personība, tā bezvirsraksta dzejoļī 82. lpp.: „Noliktā stundā šķīroties,/ es nelūdzu sargu, ne ceļa biedri,/ man pašai viss vieglums ir iedots,/ vārti uz pilnību vērti,/ brīva kā gundega pļava/ es sauli un mākonus dzeru,/ un sīva kā ziemeļu daba/ ar vētrām spēkoties eju.” Šajā dzejas krājumā labs skaits darbu ar viediem atzinumiem par dzīvi, dzīvošanu, ar gaiša ceļa norādījumiem: „Cilvēks, kas ar mērķi iet,/ kas ceļa zīmes spraudis,/ tam debess pāri zvaigžņotu/ un drosmes ceļu audis,/ tas nebaidās, kas notiks rīt,/ kad ceļu migla sedz,/ tam gaismas spuldze kabatā,/ kas visus ceļus redz...” („Paulu Koelju motīvs”, 47. lpp.)

Krājuma pēdējās nodaļas „Manai tautai”, dzejoļos Marta Nereta patriotiskā pacēlumā gan žēlo savu tautu, gan žēlojas par tās nedienām, gan nīgrumā stostētos, kas tai dara gauži. Te nav izdevies izvairīties arī no patosa, kā arī ietekmēm no citiem/ citām šādas dzejas rakstītājiem/rakstītājām. Bet tieši šajā nodaļā ne ma-

zums dzejoļu, kurus varētu skandēt attiecīgos sarīkojumos. Te daži izvilcumi: „No miega mosties, mana tauta,/ ej ārā brālīm roku sniegt,/ kā koks, kas zibens vētrās sašķelts,/ līdz saknēm dziļi šķelta Tu.../ Ir stunda pēdējā, laiks celties,/ laiks kājas aut un sardzē stāt,/ šī diena aicina uz lielo Jundu,/ kur latvju tautas karogs sauc.../ Ar Dievpalīgu oligarhus/ no augstā troņa zemē triec...” („Manai tautai”, 101. lpp.); „Tev nebūs ķildoties ar brāļiem māsām/ un dzimtai zemei slavu graut,/ pa patmilības ceļiem staigāt,/ sev labumu it visur raut,/ Tev savai dzimtenei ar mīlestību/ un svētām jūtām jābūt klāt/ ik mirkli, kad to briesmas apdraud,/ ik mirkli, kad tā ziedos plaukst” („Vārds Dzimtene”, 105. lpp.)

Dzejoļī „Ir tik labi mājās” (110. lpp.) dzejniece Marta Nereta saka: „... Ir tik labi atgriezties reiz mājās,/ pie senču galda pietāties un būt,/ reiz ar likten s nolemtības ziņu/ man būs par senci viņu vidū kļūt.” – Bet vēl pirms tam viņai bija vēlēja sevis izteikšanās vēlme un arī šīs vēlmes īstenošanas spēja dzejā, kurā gana saturīgu domu un atzinumu, un sirds siltuma un dvēseles skaistuma. Apskata noslēgumā lai Martas Neretas pašas teiktās: „Labs vārds kā gaisma nolist,/ kā stars, kas iedegas/ ar siltu, baltu liesmu/ un atnāk sasildīt./ Daudz labu, skaiestu vārdu/ mirdz tautas dvēselē,/ ik dienu paņēmu kādu/ un kādam dāvinu,/ būs prieks, ko otram devis,/ pats iesi smaidīdams,/ nekad par daudz no sevis/ tu aizdot nevari.” (Labs vārds”, 51. lpp.)

Krājuma „Fantazijas dārzos” redaktore – Gunta Lejniece, par košo un acij tīkamo māksliniecisko apdari gādājusi Inese Siliņiece. Marta Nereta šo grāmatu veltījusi saviem bēniem un mazbēniem, arī tās saturā pa mīlestības pilnam dzejoļim gan dēlam, gan abām meitām.

Martas Neretas dzejoļu grāmatu „Fantazijas dārzos” ASV var iegādāties, rakstot: Iris Skulte, 20480 Bartlett Drive, Brookfield, WI 53045; irisskulte@gmail.com
Baiba Bičole

Marta Nereta ar meitu 2009. gadā

tālumā zilgmo sils,/ it kā riekšavām smeltu/ debesu atspulgu ezers zils.” Nesamākslota ir arī šīs dzejas valoda; šī iemesla dēļ tad kā smagnēji smacētāji ārpusnieki te traucē tādi vārdi kā: aromāts, tunika, toga, ekstaze, pjedestals, kosms, vizija, utt. Par apzīmētāju Nereta bieži lieto vārdu „zelts”, vienā dzejoļī pat 5 reizes (26. lpp.), tā nonākot reizēm romantiskā mirgojumā, citreiz sastingumā, (šo rindu autorei jāatzīstas, ka neva-

dabas gudrās acīs-/ dzīvi savam laikam cauri nest,/ ja ar dažreiz ceļš šķiet neizbrienams,/ it kā būtu Greizos ratos kāpts,/ viss ar dabas dziedinošo spēku/ aiziet saules ceļā glābts.” Dabas spodrinātām acīm dzejniece skata šādas ainas: „Hudzons skalojas sudrabā,/ met šlakatas mākonim sejā,/ rieta sarkanie audekli/ žāvējas apriļa vējā...” (10. lpp.); „Rudens mākslas galerijām/ visas durvis plaši vaļā...” (24. lpp.); „...plīst

Ērģeles – dvēseles skaņas Ziemeļamerikas latviešu XIV Ērģeļu dienas

Šopavasār no 13. līdz 14. aprīlim XIV Ērģeļu dienas notiks Filadelfijas latviešu ev. lut. Sv. Jāņa draudzes baznīcā. Viesu mākslinieku koncerts notiks amerikāņu draudzes *St. Luke Ev. Lutheran* baznīcā. Ērģeļu dienas turpina tradīciju kas iesākās Bostonā 1980. gadā.

XIV Ērģeļu dienu rīkotāji aicina visus mūzikas cienītājus apmeklēt plašu koncertu un lekciju programmu, kurā piedalīsies latviešu mākslinieki no Ziemeļamerikas un Latvijas. Koncertos piedalīsies ērģelniece Kristīne Adamaite un saksofonists, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas profesors Artis Simanis no Latvijas. A. Simanis lasīs lekciju par mūsdienu latviešu komponistu darbiem saksofonam un ērģelēm. Pēc Ērģeļu dienām abi mūziķi dosies koncertu tūrē, ko

Latviešu Kultūras biedrība TILTS ar Latvijas Valsts Kultūrkapitāla fonda un Latviešu Ērģelnieku gildes Amerikā atbalstu rīko Ņujorkā, Mīneapolisē, Klīvlāndē, Va-

šingtonā un Toronto. Ērģeļu dienas piedalīsies arī ērģelnieces Dr. Ingrida Gutberga no Bostonas – Latviešu Ērģelnieku gildes Amerikā priekšniece, Dr. Anita Gaide

Artis Simanis un Kristīne Adamaite

no Toronto, Mudīte Pizzini no Filadelfijas – Sv. Jāņa draudzes ērģelniece un vēl citi instrumentālisti un vokālisti. Diriģente Gunta Plostniece vadīs Filadelfijas latviešu kamerkori. Sīkāka informācija par koncerta programmu un māksliniekiem sekos. Atklāšanas un Ērģeļu dienu kulminācijas koncertos piedalīsies latviešu garīdznieki.

Visi latviešu draudzes ērģelnieki vai ērģelnieces ir sirsnīgi aicināti piedalīties Ērģeļu dienās. Ja ērģelniece vai ērģelniece vēlētos ne vien apmeklēt programmu, bet arī tani piedalīties ar savu ērģeļu spēli, būtu svarīgi rakstīt vai zvanīt Dacei Aperānei līdz 1. martam: aperanscrd@aol.com, (914) 234 – 3339.

Dalības maksa (ieskaita visus sarīkojumus, ēdienreizes): \$70.00. Draudzes ir laipni aicinātas segt dalības maksu savam ērģelniekam vai ērģelniecei, kā arī iespēju robežās izpalīdzēt ar ceļa un apmešanās izdevumiem. Rīcības komiteja iesaka istabas rezervēt par

pazeminātu cenu (minot Ērģeļu dienu vārdu) *Marriott Courtyard Philadelphia Devon* viesnīcā (www.marriott.com vai 1-800-320-5746).

Ērģeļu dienas atbalsta Latviešu Ērģelnieku gilde Amerikā, kas pastāv, lai veicinātu latviešu draudzes ērģelnieku aktīvu darbošanos latviešu baznīcās Ziemeļamerikā. Blakus minētam Kultūrkapitāla fonda atbalstam Ērģeļu dienas līdz šim finansiāli atbalsta ALA Kultūras fonds, LEĢA, LELBA un TILTS.

Ērģeļu dienas rīko Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze (www.latvianluthchurchphila.org) un Rīcības komiteja: Māra Buka – priekšniece, Vilnis Ore – kasieris, Andra Zvārgule – sekretāre, Ieva Bundža, Inta Eckerson, Andris Grunde, Inta Grunde, Mudīte Jansone, Ruta Ore un mācītāja Ieva Dzelzgalve.

Sīkāka informācija, pie Māras Bukas: maritebu@verizon.net vai (www.latvianluthchurchphila.org)
Tālrunis: 610-383-5972

Dace Aperāne

Purvīša balva 2013

Latvijas mākslas dzīvē 15. februāris bija īpaša diena. Todien atklāja izstādi „Purvīša balva 2013”, ko veidoja astoņi balvas kandidāti – Harijs Brants, Andris Breže, Ivars Drullis, Andris Eglītis, Miķelis Fišers, Andrejs Grants, Gļebs Panteļejevs un Krišs Salmanis. Taču pats galvenais – bija jāuzzina, kas tad būs šīs balvas ieguvējs.

Ļaužu saradās tik daudz, ka izstāžu zāles „Arsenāls” plašā priekštelpa tikko spēja tos uzņemt. „Purvīša balvas 2013” finānciālais atbalstītājs SIA „Alfor” valdes priekšsēdis Jānis Zuzāns, uzsākot uzrunu, pat aizrādīja klātesošai Kultūras ministrei Žanetai Jaunzemei-Grendeī, ka, lūk, nepieciešams domāt par lielāka mākslas mūzeja būvēšanu.

Notikums bija sevi ietvēris spēcīgu intrigu, jo mākslinieki visiem ļoti zināmi un – kā šķita – ikviens no viņiem bija to pelnījis.

Mākslinieks Harijs Brants izceļas ar izcilu zīmētāja talantu, viņa ogles tehnikā radītajiem portretiem raksturīgs perfekts profesionalisms un neordinārs tipažs. Andris Braže, grafiķis un dzejnieks, šoreiz pievērsies instalācijām ar, kā teikts katalogā, „daudznozīmīgu naratīvu”, tajās „paradoksāli tiek interpretēti arī

chrestomātiski mākslas vēstures darbi”. Ivara Drullis tēlnieciskie darbi, tēlojot it kā sadzīviskas situācijas, panāk plašāku skatījumu uz pasaules notikumiem. Andris

meklējumiem. Andrejs Grants ir pazīstams fotogrāfs, kuŗš dokumentējis laiku no sadzīviski maznozīmīgiem rakursiem, piešķirot mirklīm mūžības illūziju. Tēlnieks

Viņi ir mākslinieki, katrs spilgts savā nozarē. Viņi nav gadījuma pēc iekļuvuši kandidātu vidū, bet pierādījuši savu profesionalismu ilgstošākā periodā, lai gan nominēti

tautiskās žūrijas lēmumu – Purvīša balva un 20 tūkstoši latu liela prēmija tika piešķirta Andrim Eglītim.

Jāpiezīmē, ka izstādes sakarā

Jānis Zuzāns, Andris Eglītis, Māra Lāce

Eglītis mēdz gleznot monochromas ainavas, bet šoreiz no dabīgiem materiāliem izveidojis instalāciju, patiesībā veselu scēnu plašā telpā ar cilvēku figūrām, atgādinot par mūsu senčiem zemes lišanas laikā. Miķelis Fišers ir provokators, viņa pēdējā izstāde „Arsenālā” liecināja par citas realitātes

Gļebs Panteļejevs pazīstams ar saviem neordinārajiem pieminekļiem un skulptūrām, kuŗos parādās eksperimentētāja gars un jaunu izteiksmes līdzekļu meklējumi. Savukārt Krišs Salmanis ir konceptualists, kuŗš savos video un citos darbos runā par Latvijas ainavas trauslumu.

Andra Eglīša instalācija "Zemes darbi"

par konkrētām izstādēm pēdējo divu gadu laikā. Viņi var arī būt nesaprotami tradicionālās mākslas cienītājiem, taču ir sasnieguši briedumu laikmetīgās mākslas izpausmēs.

Pēc neliela, spilgta koncerta Latvijas Nacionālās mākslas muzeja direktore Māra Lāce paziņoja starp-

tika izdots ne tikai katalogs, bet jo bieža grāmata par Purvīša balvu piecu gadu laikā, kuŗā apkopota informācija par visiem kandidātiem, nominantiem un balvas ieguvējiem.

Māris Brancis

Padarīt Latviju par valsti, kuŗā gribu dzīvot

Sabiedriskā politikas centra Providus vadītāja Vita Tērauda intervijā Ligitai Kovtunai

Vai, strādājot nevalsts organizācijā, kas pēta procesus sabiedrībā un raugās, lai tie ritētu demokrātisma un caurspīdīguma aspektā, vari teikt, ka Latvijā notikušas pozitīvas pārmaiņas?

V. T. Jā, noteikti! Un varu nosaukt vairākas pazīmes, kas to apliecina. Pirmām kārtām, mūsu augstākajās politiskajās aprindās – ar to domāju Saeimu un Ministru kabinētu – darbojas vairāk profesionālu cilvēku, lielāks ir to personu īpatsvars, uz kuŗām nekrīt koruptīvu darbību ēna, šie cilvēki ir ar mieru iesaistīties plašās un atklātās diskusijās. Vēl pirms neilga laika tā nebija, dominēja citas, galvenokārt privātas intereses, un jēlcādas diskusijas par demokrātiju bija liekas. Labs piemērs tam ir kaismīgās diskusijas izglītības jomā. Ir arī kāda gluži jauna diskusija – par nevienlīdzību sabiedrībā, ne tikai tautību un ekonomiskās attīstības jautājumi. Tās ir reālas diskusijas, kas ietekmē reālu rīcību. Protams, ir skandāli, ir problēmas, bet tās ir arī Rietumu demokrātijās. Taču ne kā norma, bet gan kā izņēmumi.

Providus pārstāvji bieži runā Latvijas televīzijā, raksta presē. Vai jūsu viedokli ņem vērā, vai – līdzīgi kā presi – daudz „neņem galvā”?

Visādi. Ir jautājumi, kuŗos mūs pat aicina iesaistīties, kā, piemēram, Ekonomikas ministrija jautājumā par reemigrāciju. Savukārt enerģētikas jomā „spraucamies” iekšā, lai gan skaidri redzams, ka mūs īpaši negrib redzēt. Taču mēs nevaram pieļaut, ka šai nozīmīgajā jomā saruna notiek tikai starp enerģētikas uzņēmumiem un valdību – svarīgs ir ne tikai Eko-

nomikas ministrijas, bet arī sabiedrības viedoklis.

Ar gandarījumu jāatzīst, ka rezultējis mūsu darbs desmit gadu garumā attiecībā uz politiskajām kampaņām. Pavisam konkrēti – mēnesi pirms vēlēšanām aizliegtā apmaksāta politiskā reklāma. Ilgtermiņā tas nozīmē – nauda tikusi nošķirta no politikas.

Vita Tērauda

Demisionējošais ministrs Aivis Ronis aizejot teica/novēlēja: satiksmes nozare ir jāsargā no politizēšanas. Un ne jau viņa pārvaldītā nozare vien. Vai Providus „taustekļi” iestiepjas arī šobrīd Latvijā tik aktuālajā siltuma tarifu jomā?

Mūsu uzmanības lokā ir valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību darbība. Konkrēti – vai tās tiek pārvaldītas prasmīgi, vai tiek saimniekots tā, lai valsts iegūtu, nevis nauda un resursi tiek „palaisti vējā”. Šo kapitālsabiedrību politizēšana daudzkārt „nodrošina” to, ka darbs ir neprofesionāls. Ja slikti saimnieko, siltums kļūst aizvien dārgāks. Slikti lēmumi atstāj ilgstošu negatīvu ietekmi. Siltumtarifu lielais pieaugums tam ir spilgts piemērs.

Providus pētījumu mērķis ir noskaidrot kļūdas un norādīt uz to cēloņiem, kā arī izstrādāt priekš-

likumus. Daļa no mūsu priekšlikumiem ir iestrādāta valdības dokumentos, daļa „iestrēgst” Ministru kabinetā, kam, savukārt, ir vairāki iemesli: pirmkārt, iebildumi rodas ikreiz, kad ir saņemts ieteikums, un labākajā gadījumā tie rada piezīmes, kas īstenībā ir darba procesa normāla iezīme; otrkārt, – ministrijas negrib zaudēt kontroli pār attiecīgo nozari; treškārt, – ja pārraudzība kļūst stingrāka un politizācija tiek izslēgta, apdraudētas top ļoti atalgotās darba vietas šo uzņēmumu padomēs. Sākas protesti, bet šie jautājumi jau zaudē leģitimitāti...

Nesen darbā stājusies jauna Valsts kontroliere. Vai bijāt klāt arī viņas (Elitas Krūmiņas) izraudzīšanas procesā?

Nē, jo nebija vajadzības – izraudzīšanas procedūra notika atklāti un adekvāti. Nebija tā, ka Saeimas plenārsēdes laikā šo augsto amatpersonu pēkšņi „izvelk no cepures”. Turklāt iepriekšējā Valsts kontroliere Ingūna Sudraba savas darbības laikā šo jomu bija padarījis redzamu un caurspīdīgu. Tas, starp citu, arī ļoti palīdzējis Providus darbā.

Bet viņa saņēma pārmetumus par to, ka atklātajām nelikumībām nesekoja konkrēti darbi jeb tiesu procesi.

Tā nav Valsts kontroles, bet gan tiesībsargājošo instanču kompetence.

Un Providus loma?

Tāda pati kā presi – „taisīt troksni”, turklāt tik neizturamu, kā jāreaģē ne vien pašiem uzņēmumiem, kuŗos atklātas nelikumības, bet arī prokuratūrai, Valsts ieņēmumu dienestam, KNAB. Tas ir mūsu vienīgais ierocis – spēt pievērst uzmanību publiskajā telpā.

Nu nonākam pie jūsu sa-

biedrotā – masu plašsaziņas līdzekļiem.

Te notikusi šausmīga lejupslīde! To plašsaziņas līdzekļu (*mediju*) slānis, kas spējīgi veikt savu svarīgāko funkciju – objektīvi informēt un izgaismot – ir kļuvis ļoti, ļoti plāns. *Mediju* telpa ir „pārcēlusies” uz tīmekli, kur informācija ir ļoti fragmentāra. Televīzija ir aizgājusi izklaides virzienā. Vienīgais *medijs*, kas, manuprāt, vēl adekvāti veic savu funkciju, ir Latvijas Radio.

Providus ir organizācija, kas dibināta un darbojas ar Sorosa fonda atbalstu. Pirms apmēram gada mūsu laikrakstā bija intervija ar Sorosa fonda Latvijā vadītāju Andri Aukmani, un tai bija virsraksts „Ko Latvijai nodarījis Džordžs Soross?” Ko tad, tavuprāt, viņš nodarījis?

Piemēram, „uzbāzies” Latvijai ar daudziem jo daudziem miljoniem dolāru, kas ieguldīti tādās „kontraversiālās” lietās kā skolas, pasaules intelektuālās klasikas tulkošana un izdošana, ļāvis rasties tādām demokrātiskām organizācijām kā „Pilsoniskā alianse”, „Delna”, *Providus* u. c., kas darbojas, lai aizsargātu cilvēku tiesības un brīvības. Esmu pārliecināta – ja tādu nebūtu, arī mūsu ceļš uz NATO un Eiropas Savienību būtu lēnāks.

Tu pati Latvijā dzīvo jau 22 gadus, savulaik biji atjaunotās valsts reformu ministre, esi te ieaugusi. Kā tas noticis?

Pats galvenais – man ir iespēja redzēt savu darba jēgu. Un man ir motīvs – līdzdarboties, lai Latviju padarītu par valsti, kuŗā gribu dzīvot.

Jā, ikdienu, sadzīve te nav tā pati pilnība, bet mani ikdienišķās rūpes maz satrauc. Mani apmier-

na tā dzīves kvalitāte, ko te varu izbaudīt: samērīgums starp labu darbu un atalgojumu, par ko varu „nopirkt” to vietu un vidi, kādā dzīvoju. Un es dzīvoju mētrapolē, bet pēc pusstundas esmu jūrmaalā, mežā, uz slēpošanas kalna. Taču, ja ikdienu būtu tāda pati kā 90. gadu sākumā, kad te ierados, droši vien raudzītos pēc citām izvēlēm.

Ko vari ieteikt tiem ārzemju latviešiem, kas vecumdienas tomēr gribētu vadīt Latvijā?

Rūpīgi izvērtēt savas iespējas – kā tās atbilst prasībām. Pirmām kārtām, veselības aprūpes jomā. Vai Latvijā varēšu „nopirkt” tādu medicīnas pakalpojumu, kas atbilst manām prasībām un ko mītnes zemē man nodrošina veselības apdrošināšana? Un kas notiks pēc 10-20 gadiem? Lai gan Latvijā pakalpojumu cenas nav dārgas, cilvēki var atļauties auklītes un izpalīgus mājas darbos par maksu, kas nav salīdzināma ar, piemēram, attiecīgo maksu Amerikā.

Ja tavi dēli šodien ietu vidusskolā, vai tu ieteiktu viņiem mācības turpināt Latvijā, vai tomēr doties studēt citur pasaulē?

Pirmām kārtām, es ieteiktu rūpīgi pārdomāt, kas viņus visvairāk aizrauj, ar kādu profesiju viņi gribētu saistīt savu dzīvi. Un atkarībā no tā izvēlēties augstskolu. Arī Latvijā var iegūt lielisku izglītību, bet var arī neiegūt – tas atkarīgs gan no augstskolas programmas, gan no individa paša.

Man ikdienā iznāk tikties galvenokārt ar studējošo jaunatni, un es redzu, cik ļoti viņi apzinās, ka šodien viņiem dotas ļoti plašas iespējas, ko arī jaunie Latvijas cilvēki dodas īstenot. Kā Latvijā, tā Eiropā, tā arī Amerikā.

POŠAMIES UZ XXV VISPĀRĒJIEM DZIESMU UN XV DEJU SVĒTKIEM!

Deju svētku Jāņi

Ar Deju svētku virsvadītājiem Jāni Ērgli un Jāni Purviņu sarunājas Jana Vītoliņa

Vēl pieci mēneši, un Rīgā sāksies XXV Vispārējie latviešu Dziesmu un XV Deju svētki. Dejojāji šogad uzstādīs rekordu, jo pirmo reizi Deju svētku vēsturē piedalīsies vairāk nekā 15 000 dejojāji. 590 deju kopas no Latvijas un 18 no ASV, Kanadas, Lielbritānijas, Īrijas, Norvēģijas un Zviedrijas. Deju lieluzveduma "Tēvu laipas" autori un mākslinieciskie vadītāji ir divi Jāņi – Jānis Purviņš un Jānis Ērglis. Abi – spēcīgas personības, kas apvienojušās radošā tandēmā.

Kurā darba procesa posmā šobrīd esat jūs abi – Deju svētku mākslinieciskie vadītāji?

Jānis Purviņš. Esam pašā vidū. Pēc skatēm, kas sāksies februāra beigās, mums vēl priekšā ļoti daudz darāmā. Pašlaik aktuālais ir visas idejas, kas izliktas uz papīra, realizēt dzīvē. Dejojāji repertuāru ir apguvuši. Pēc tam galvenais uzdevums, kas arī ir Deju svētku pamats, būs ornamentu veidošana uz laukuma. Janvāra beigās mākslinieciskā padome ir apstiprinājusi virsvadītājus – tagad sāksies skaitļošana pa metriem un pa centimetriem.

Jānis Ērglis. Šķiet, ka pusgads, kas atlicis līdz svētkiem, ir ļoti ilgs laiks. Īstenībā tas ir pavisam maz, jo jāpaspēj tik daudz, ka nav laika vispār domāt par skatēm un stresu.

Šie jau ir trešie Vispārējie Dziesmu un Deju svētki, kurus veidojat tandēmā. Kā radās doma strādāt kopā?

J.P. Kā viens otru atradām, – es tagad nepateikšu. Droši vien mēs vispār kaut ko kopā darām tāpēc, ka savulaik abi strādājām Valsts deju ansambli „Daile”, kur mans priekšnieks Jānis Ērglis mācīja mani dejojot. Kad notika gatavošanās 2003. gada svētkiem, Jānis jau bija pazīstams choreografs ar vārdu, un arī es jau biju savas dejas palaidis tautās. Mēs sākam abi kopā vienoti radoši domāt. Vispirms – Rīgas 800 gadu svētki, kurus bijām virsvadītāji. Pēc tam apvienojāmies, lai uzrakstītu nākamo svētku koncepciju. Tā vienkārši notika.

J.Ē. Darāmo darbu apjoms 2003. gada svētkos bija ļoti liels. Darbā pie svētku koncepcijas mums palīdzēja režisors Valdis Lūriņš. Zem tās bija mūsu visu trīs paraksti. To pieņēma un uzticēja šos svētkus veidot mums.

Kā tapa 2013. gada Deju svētku koncepcija – izdejojot latviešu – mazas, bet bagātas tautas – likteni 4 deju pīnēs un 9 laipās?

J.Ē. Šoreiz virzītājspēks un idejas ģenerators noteikti ir Purviņš. Sākumā Jānis piezvana man, ka ir jāsatiekas. *Skaipa* vēl mums nebija, tāpēc atradām vidus punktu starp mūsu abu dzīvesvietām Ādažos un Atgāzenē – Kongresu nama kafejnīcā. Tur stundām sēdējām un kūlām, kūlām tās domas...

Kad Jānis piedāvāja ideju par saknēm un laipām, tad pamazām sarunās iezīmējās visa atmosfāra, kāda šobrīd valda Latvijā. Jezga ap divvalodību, cilvēku aizbraukšana.

J.P. Mūsu bagātība – valoda. Tas vispār ir brīnums. Tas ir retums, ka tik mazai tautai kā mēs ir sava valoda un tik milzīga vēsturiska bagāža – gan mūzika, dejas, dziesmas. Tautastērpju klāsts vien ir unikāls! Eiropā, šķiet, nav daudz tautu, kurās ko tādu – autentisku, īstu, kaut arī renovētu, var atrast.

J.Ē. Turklāt kādā sarunā Jānis sāka stāstīt, ka vienmēr ārzemēs svinīgajās pieņemšanās pie pilsētu galvām vai festivālu atklāšanas brīžos viņš runā latviski. Kāda ir reakcija citu valstu pārstāvjiem, kad Jānis runā latviski? Visi ir šokā – kādas mazpazīstamas, nelielas valsts pārstāvis uzrunā klātesošas nevis angļu, vācu vai kādā citā plaši zināmā

nozāres īstenotāji – ejam uz svētkiem ar vienu, bet ļoti plašu programmu. Arī koncertu būs vairāk. Mēs saprotam, ka vide – vienīgā vieta, kur pašreiz varam dejojot, – ir Daugavas stadions. Lai pēc iespējas vairāk skatītāju koncertu redzētu klātienē, ir paredzēti arī dienas koncerti. Pavisam kopā četri.

Vai ir dejas, kas tika radītas speciāli šiem svētkiem?

J.P. Atlasot repertuāru, mēs izskatījām vairāk nekā 300 dejas, lai finālā iegūtu 33. Daļa ir no iepriekšējiem jaunrades konkursiem. Daļa – no deju ansambļu un vadītāju aptaujas, ko dejojāji vēlētos svētkos dejojot. Tad vēl bija speciāls konkurss Valmierā. Kad

ielikt arī jaunas vēsmas. Līdz šim nav bijis tā, ka svētku repertuārā mēs kā ar nazi nogriežam veco labo un piedāvājam tikai kaut ko jaunu. Esam centušies dejojājus un publiku pamazām pieradināt pie novitātēm – vai tā būtu scenogrāfija, intermēdijas vai mūzika. Ja pirmajā reizē – 2003. gadā – mēs būtu piedāvājuši šodienas modeli, mūs izsviltu jau pirmajā mākslinieciskajā padomē.

J.P. Ir jāsaprot arī, cik daudz mēs varam atļauties sapņot un kādā stāvoklī šobrīd ir deju kopas Latvijā. Ko dejojāji vispār var izdarīt. Nevar jau tikai pa Rīgu dzīvoties un taisīt svētku programmu, vadoties vienīgi pēc sava deju ansambļa.

J.Ē. Nacionālā kultūras centra

dara uz skatuves, mute paliek vaļā. Viņi ir mākslinieki!

Vai gadās arī tā, ka kādu kopu pie svētkiem nepielaiž?

J.P. Tie ir ārkārtīgi reti gadījumi... divu svētku laikā varbūt viens vai divi ansambļi. Bet tas ir tikai tad, ja patiešām nav ne apgūti soļi, ne īsti pati deja. Tad es mēdzu teikt – *free style* latviešu mūzikas pavadībā, uzvelkot kaut ko līdzīgu latviešu tautastērpam.

J.Ē. Tad, kad mēs pirms 3 gadiem sākam rakstīt koncepciju, mums pašiem sev bija uzstādījums – ikvienam, kurš grib un ir apguvis repertuāru, ir jābūt Rīgā un jādejo Daugavas stadionā. Mums šajā reizē ir vienošanās, ka lielās grupas, kas visas uzreiz nesatīlpt stadionā laukumā, dalām uz pusēm. Izdarīsim visu iespējamo, lai visi, kas ir aizraušies ar latviešu skatuves deju, arī tiek uz svētkiem.

Kuru brīdi jūs abi svētkos gaidāt visvairāk?

J.Ē. 2003. gadā Jānis bija vēl pavisam jauns, es arī jutos jauns. Kā jau jauniem virsvadītājiem un mākslinieciskajiem vadītājiem, gribējās maksimāli vairāk izpaust sevi. Tagad vairāk liekam akcentu uz pašiem dalībniekiem. Lai viņi justos pēc iespējas labāk, lai varētu pēc iespējas labāk izbaudīt svētkus. Strādājam pie tā, lai visa emociju gamma, kas tur saplūst kopā, – gan kustībā, gan mūzikā, gan zīmējuma veidošanā – lai tā dod spēku turpmākajiem pieciem gadiem.

J.P. Es gaidu trīs momentus. Pirmais ir gājiens. Tas ir kas fantastisks! Turklāt, ja mēs – virsvadītāji – tiekam stāvēt tādā atstumā, ka varam uzsaukt sveicienus visiem dejojājiem un kolektīvu vadītājiem... Tad tās emocijas, ar kurām apmaināmies, ir tik neviltotas, tik patiesas. Mūsu priekšā ir visa Latvija un ne tikai...

Otrs brīdis – pēdējā deju koncerta fināls. Tad pārņem divējādas izjūtas. Atvieglojums un gandarījums no vienas puses, no otras – grūti aptvert, ka tik ilgi ir strādāts, domāts un veidots, bet nu – viss jau beidzies...

J.Ē. Šoreiz būs četri koncerti, un varbūt pēdējā jau varēs aptvert, kas ir izdarīts. Citādi parasti tas sanāk pēc mēneša, skatoties videoierakstu.

J.P. Trešais moments, ko gaidu, ir svētku noslēguma koncerts Mežaparka estrādē. Tas parasti ir tad, kad mums vairs nekas nav jādara. Nav jāuztraucas – vai visi paspēs uzņākt uz laukuma, vai nenokavēs u.tml. Vienkārši var baudīt.

J.Ē. Tad tik saproti tās emocijas, ko nereti intervijās pauž dalībnieki. Viņi stāsta – ko piedzīvojuši mēģinājumos un koncertos. Tad tik var saprast, kas tā ir par sajūtu, kādā pacēluma vilnī visu nedēļu ir atradušies dalībnieki.

Tad arī mēs – deju svētku veidotāji – varam beidzot atļauties pat pajokot. Atšķirībā no diriģentiem, kuriem vēl viss nobeiguma koncerts priekšā.

Deju svētku virsvadītāju tribīnē no kreisās: Jānis Ērglis un Jānis Purviņš

valodā, bet savā dzimtajā. Un, lūk, mūsu sarunās pamazām nonācām pie galvenās domas, ko mēs – divi Jāņi – ar šiem Deju svētkiem vēlamies pateikt dejojājiem, skatītājiem un paši sev. Gribam parādīt – tas, ka Latvija ir viens mazs punktiņš pasaules kartē, nenozīmē, ka mēs nelepjamies ar savu tautu, ar tās vēsturi un saknēm, lai arī nemitīgi esam bijuši spiesti *staigāt pa svešām laipām*.

Jau pērn presē izskanēja fakts, ka 2013. gada Dziesmu un Deju svētki krāšņumā atpaliks no 2008. gada svētkiem mazāka finansējuma dēļ. Vai ir kāda ideja, no kurās ir nācijas atteikties tāpēc, ka ir mazāk naudas?

J.P. Atklāti sakot, – mēs par finansējumu vispār nedomājam. Katram koncertam ir savs projekta vadītājs. Mēs domājam par to māksliniecisko pusi. Ja kaut ko nevarēs, būs cilvēki, kas mūsu domas lidojumu *apgriezīs*. Tad arī domāsim, ko darīt, lai tas nebūtu redzams skatītājiem.

J.Ē. Īstenībā nejutām, ka būtu kādas naudas problēmas. Visas ieceres, kas saistās ar deju iestudēšanu, mūzikas ierakstiem, tiek realizētas.

J.P. Svētkos 2008. gadā bija 3 programmas. Šoreiz mēs – deju

no atlasītajām dejām izveidojās koncerta *skelets*, kļuva skaidrs, ka tematiski pietrūkst piecu deju. Tad tika aicināti autori – Gints Baumanis, Ilze Mažāne, Iluta Mistre, Arta Melnalksne un Jānis Marcinkēvičs, lai viņi ar pavisam konkrētu uzdevumu izveidotu katrs vienu deju.

Svētki ir kopīgs darbs. Jūsu saime ir vairāk nekā 15 000 dejojāju un ansambļu vadītāju. Lai darbs izdotos, saimē jāvalda savstarpējai uzticībai vadības un ierindnieku vidū. Kā sadzīvojat ar apziņu, ka par sava darba rezultātu varēsiet pārliecināties pēc tik ilga laika?

J.Ē. Ilgais laiks ir tas, kas acīmredzot uzliek pienākumu strādāt divatā. Ko tas dod? Mums ir ar ko pārrunāt un apspriest problēmas, var savstarpēji pakonsultēties. Divatā ir vieglāk visu risināt. Kas attiecas uz to, vai visiem dejojājiem izvēlētās dejas patīk vai nepatīk... mums, choreografiem, šajos 20 darba gados ir uzaugusi ļoti bieža āda. Choreografa misija ir allaž nest ko jaunu, un jābūt gatavam, ka vienmēr kādam kaut kas noteikti nepatīks.

Izvēloties choreografu darbus repertuāram, balstāmies uz vērtībām, kas vairākos svētkos ir pārbaudītas, un cenšamies tajās

politika ir tāda, ka arī periodā starp svētkiem ir *centralizēti* sarīkojumi – jauniešu, vidējās paaudzes vai senioru svētki. Un, lai šie svētki notiktu, ir pārbaudes skates. Tad ir iespēja arī mums sekot līdzī.

Un kādā līmenī ir dejojāji?

J.Ē. Kas attiecas uz kvalitāti? Man jau liekas, ka tad, kad es dejoju...

J.P. Tad zāle bija zaļāka... (abi smejas.)

J.Ē. Nē, šoreiz laikam nebūs pareizi. Man, novērtējot izpildījumu, jāatzīst, ka ir augstas kvalitātes deju kopas. Es neteiktu, ka repertuārs, kas tiek piedāvāts, būtu viegls.

Nevar just, ka, piemēram, vidējā paaudzē vīri ir ar varu atvilkti sievietēm līdzī?

J.P. Ja tā ir, tad vadītājs ir tik ļoti nopietni strādājis, ka uz skatuves to nevar redzēt. Tikai pēc tam mēs sarunās ar vadītājiem uzzinām, ka, piemēram, kādā kopā ir apvienojušies divi pagasti, lai ansamblis vispār būtu. Kāds attālumš cilvēkiem ir jāpārvar, lai nokļūtu uz mēģinājumu! Zemnieks ir nostrādājis visu dienu no agrā rīta līdz vēlam vakaram, viņš vēl atrod spēku, lai skrietu uz mēģinājumu!

J.Ē. Ja vēl ņem vērā, ka skates ir pavasarī, kad visvairāk darba laukos. Redzot visu, ko dalībnieki

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Prezidents izsludina Eiro ieviešanas likumu

Valsts prezidenta kanceleja bija saņēmusi četru Saeimas deputātu parakstītu lūgumu atdot Saeimai otrreizējai caurlūkošanai Eiro ieviešanas likumu. Tomēr Valsts prezidents Andris Bērziņš uz šo lūgumu neatsaucās un izsludināja Eiro ieviešanas likumu. Par to oficiāli paziņots laikrakstā *Latvijas Vēstnesis*. Likumu Saeima pieņēma pēc dažu stundu debatēm, atsaucoties uz Ministru prezidenta Valža Dombrovskā (*Vienotība*) aicinājumu balsot atbildīgi.

Jaunais likums izstrādāts, lai nodrošinātu efektīvu un caurredzamu vienotās Eiropas valūtas ieviešanu Latvijā, un tas nosaka eiro ieviešanas scenārija galveno nosacījumu - eiro vienlaicīgo ieviešanu skaidras, bezskaidras un elektroniskās naudas norēķinos. Iecerēts, ka Latvija pāries uz eiro 2014. gada 1. janvārī.

Prezidents par valodas referendumu 2012. gada 18. februārī

Valsts prezidents Andris Bērziņš Latvijas Radio puda savu viedokli par referendumu pagājušā gada 18. februārī. Referenduma jautājums bija par valsts valodas statusa piešķiršanu krievu valodai.

Prezidenta ieskatā referendums nav veicinājis sabiedrības sašķelšanos ilgākā laikā. Referenduma iniciatori bijusi ļoti šaura grupa, kas gribējusi sevi parādīt, bet kopumā referendums tikai apliecinājis, ka vienīgā valsts valoda Latvijā ir latviešu valoda. Līdz ar šo referendumu šķēlušies esot tikai politiski, bet viņi esot tikai niecīga sabiedrības daļa. Bērziņš saskata arī ieguvumus no referendumā, piemēram, pēc tā audzis valsts ieguldījums latviešu valodas stiprināšanā un paplašināšanās valodas apgušanas iespējās.

Prezidents apņēmis šogad intensīvi strādāt ar nepavalstnieku jautājumu. Viņš gribot saprast, cik daudz ir nepilsoņu, cik no tiem grib kļūt par pilsoņiem un kas kavē viņus par tādiem kļūt. Prezidenta ieskatā nepilsoņu problēma asākā ir Rīgas apkārtnē, nevis Latgalē.

Prezidents neatbalsta "masveida brīvu pilsonības piešķiršanu", tomēr uzsvēra, ka nepieciešams izvērtēt šķēršļus, kāpēc Latvijai lojālie nepilsoņi nevar iegūt pilsonību. Pēdējos gados Latvijā iebrāuc arī jauni cittautieši no valstīm, no kurām iepriekš cilvēki mūsu valstī nav ieradusies, un arī šiem cilvēkiem ir problēmas integrēties sabiedrībā, un tās jāatrisina.

Valsts prezidents Īrijā

Prezidents darba vizītē apmeklēja Īriju, kur tikās ne tikai ar valsts augstākajām amatpersonām, bet arī ar Īrijā dzīvojošiem tautiešiem. Pēc portāla *baltic-ireland.ie* sniegtās informācijas, prezidents runājis par reemigrācijas plānu. Ievērojot pašreizējo valsts attīstības līmeni, reemigrācijas plānam nav iespēju reāli darboties.

Dažādu ministriju un ierēdņu neelastīguma un pārprastas burta kalpības dēļ nereti tiek nodarīts

Foto: Valsts prezidenta kanceleja

kaitējums sabiedrībai un Latvijai. Prezidents vairākkārt uzsvēris, ka ne jau ministrijās un kabinetos, bet gan ģimenēs tiek pieņemti valstij svarīgi lēmumi. Pašreizējā attīstības līmenī un tajā izglītības līmenī, kāds šobrīd ir Latvijā, reemigrācijas plānam nav iespēju reāli darboties. Uzrunātie latvieši ievērojuši, ka prezidents „nelido mākoņos”, nav atrauts no sabiedrības un ir maksimāli informēts par tendencēm. „Patikami bija tas, ka ar cilvēcisķu izpratni lietas tika sauktas īstajos vārdos. Tas attiecās gan uz ministriem, gan uz ministriju dažkārt pieņemtajiem lēmumiem. Iespējams, kādam no klātesošajiem prezidenta uzruna noņēma „rozā brilles” pieņēmumos par situāciju Latvijā,” vēstī portāls.

ELA paplašina savas darbības loku

Parakstīts protokols par sadarbību starp Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretāriātu un Eiropas Latviešu apvienību (ELA)

Gatavojoties Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē 2015. gada pirmajā pusgadā, Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretāriāts parakstījis protokolu par Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretāriāta un Eiropas Latviešu apvienības sadarbību.

Sadarbības protokola mērķis ir veicināt informācijas apmaiņu un nevalsts organizāciju līdzdalību Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē sekretāriāta kompetencē nodotajos jautājumos, koordinēt komunikāciju ar sabiedrību par Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē un kopīgi īstenot projektus un aktivitātes par šiem jautājumiem.

Protokolā pausta vienošanās, ka iesaistītās puses nodrošinās diskusijas sarīkošanu par Latvijas interesēm un prioritātēm Latvijas prezidentūrā Eiropas Savienības Padomē, prezidentūras darba programmu, kā arī nodrošinās informācijas apmaiņu un konsultācijas par plānotajām diskusijām, semināriem, konferencēm un citām aktivitātēm, kas saistītas ar gatavošanos Latvijas prezidentūrai un tās realizēšanu. Tāpat tiks īstenotas komunikācijas aktivitātes par Latvijas prezidentūru Eiropas Savienības Padomē tās gatavošanas un reāli-

zēšanas laikā un veicināta sadarbība starp triju prezidentūras valstu – Itālijas, Latvijas un Luksemburgas valsts pārvaldes iestādēm un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī sadarbība ar citiem prezidentūras partneriem vietējā, nacionālā un ES līmenī.

Sāks naftas meklējumus jūrā pie Latvijas

Arabu poļu investoriem piederošā meitas kompanija *Balin Energy* šogad sāks naftas meklējumus Baltijas jūrā iepretim Kurzemes piekrastei Latvijas ekonomiskajā zonā.

Balin Energy ieguvis un izvērtējis licenču teritoriju seismiskos datus un Latvijas Hidroekoloģijas institūta izstrādāto detalizēto vides pētījumu. Pirmais izpētes urbums plānots šā gada otrā ceturksnī Latvijas ekonomiskajā zonā Baltijas jūrā, 104 kilometru attālumā no Latvijas Rietumu krasta. Izpētes urbuma mērķis ir noteikt naftas krājumu daudzumu Latvijas kontinentālajā šelfā, it sevišķi vidus kembrija perioda nogulumos, un izvērtēt šo krājumu ieguves iespējamību. Uzņēmuma valdēspiederīgais Sauls III Harijs Edvards, valdē darbojas Polijas pavalstnieks Veslavs Prugars.

Latvijā straujākais ekonomikas pieaugums Eiropas Savienībā

Eiropas Savienības statistikas biroja *Eurostat* jaunākie dati liecina, ka Latvijas ekonomika 2012. gada ceturtajā ceturksnī sasniegusi straujāko izaugsmi no visām ES dalībvalstīm gan ceturksnā, gan gada salīdzinājumā,

Latvijas iekšzemes kopprodukts (IKP) ceturtajā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu palielinājās par 5,7%.

Otra straujākā ekonomiskā izaugsme gada salīdzinājumā bijusi Igaunijā - par 3,4%, Lietuva

ierindojusies trešajā vietā ar 3,1% pieaugumu.

Lielākais kritums gada griezumā ceturtajā ceturksnī reģistrēts Grieķijā - par 6%, Portugālē - par 3,8% un Kiprā - par 3%.

Kādā gadījumā varētu eiro neievieš?

Latvijas Pašvaldību savienības domes sēdē Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rimševičs (*attēlā*) norādīja, ka Latvija nepievienosies eirozonai, ja tiks piedāvāts kurss, pēc kuŗa eiro pret latu ir vērtīgāks nekā tagadējais oficiālais kurss. "Eiro kurss, pēc kuŗa Latvija pievienosies eirozonai, netiks atsūstīts aploksnē un netiks pateikts, ka šis ir kurss, lūdzu, izpildiet. Bez Latvijas iesaistes šo jautājumu neviens nevar izlemēt. Un, ja Latvijai tiks noteikts, ka eiro ieviešanas kurss ir 0,8, kas nozīmētu Latvijas ekonomikas sajukumu, Latvijas Banka būs pirmā, kas pateiks - paldies, mēs arī turpmāk dzīvosim ar latu, - uz deputātu jautājumiem par to, kāds būs eiro ieviešanas kurss, atbildēja Rimševičs.

Arī iepriekš amatpersonas apgalvojušas, ka latu maiņa pret eiro notiks pēc pašreizējā oficiālā kursa. Latvijā oficiālais eiro kurss ir 0,702804 lati par vienu eiro.

Pēc Finanču ministrijas pārstāvju iepriekš teiktā, Eiropas Savienības Padome eiro maiņas kursu noteiks jūlija vidū - no 10. līdz 15. jūlijam. Latvija gatavojas pievienoties eiro zonai no 2014. gada 1. janvāra.

Cēzars stiprāks par gramatiku

Ciņa par vārdu *eiro* ir zaudēta. Pretrunā ar latviešu valodas labskanības, loģikas un tās lietotāju veselē saprāta prasībām Latvijas jaunā nauda būs jādēvē par *EURO*. Vienīgo oficiālo dokumentu, kas šobrīd lietvedībā eiro atļauj saukt par eiro, valdība tuvākajā laikā paredzējusi atzīt par spēkā neesošu. Finanču ministrijai uzdots sagatavot lēmumprojektu, kas atcels noteikumus *Par Eiropas Savienības vienotās valūtas vienības nosaukuma atveidi latviešu valodā*. Pēc tam legāls būs tikai viens variants - *euro*, kā tas noteikts Lisabonas līgumā un Eiropas Savienības regulā *Par euro ieviešanu*.

Valodniece Ina Druviete atzīst,

ka šī ir zaudēta ciņa, kas nevar nākt par labu mūsu valodas kvalitātei. Kopā ar Latviju pret savas valodas kropļošanu nostājušās arī Malta un Ungārija, norādot, ka Eiropas Centrālajai bankai nav tiesību ietekmēt dalībvalstu gramatiku. Tomēr pretēji seno romiešu teiktajam Cēzars, izrādās, ir bijis stiprāks par gramatiku.

Polijas ārlietu ministrs Latvijā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, tiekoties ar savu poļu kolleģu Radoslavu Sikorski (*attēlā*), kas bija ieradies Latvijā oficiālā vizītē, pārrunāja veiksmīgo sadarbību divpusējos politiskos, ekonomiskos un drošības politikas jautājumos. Sikorskis pateicās par Latvijas atbalstu poļu minoritātei Latvijā. Viņš atzinīgi novērtēja Latvijas veikumu ekonomiskās krīzes pārvarēšanā, kā arī ekonomisko

kritēriju izpildē, gatavojoties integrācijai eirozonā. Polijas ārlietu ministrs norādīja, ka Polija arī turpmāk cieši sekos Latvijas integrācijai eirozonā. Atbildot uz Latvijas ārlietu ministra E. Rinkēviča aicinājumu atbalstīt Latvijas kandidātūru Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (*OECD*), R. Sikorskis puda Polijas atbalstu.

Vizītes ietvaros ministri parakstīja Latvijas Republikas valdības un Polijas Republikas valdības nolīgumu, kas nosaka sadarbību vīzu pārstāvībā starp Latviju un Poliju. Nolīguma noslēgšana dos iespēju abām valstīm paplašināt to vietu skaitu, kuŗās trešo valstu pavalstnieki varēs saņemt Šengenas vīzas Latvijas un Polijas vārdā.

Lietuvas atzinība Latvijas zinātniekiem

Lietuvas valsts atjaunošanas 95. gadadienā Lietuvas prezidente Daļa Gribauskaite svinīgā ceremonijā Viļņā pasniedza valsts apbalvojumus. „Par nopelniem Lietuvas labā” Bruņnieka krustus saņēma arĥaioģi Andris Caune (pa kreisi) un Ēvalds Mugurēviĥs

Tā ir kaimiņvalsts pateicība augstas kvalifikācijas zinātniekiem par sadarbību un kolleģialitāti.

(Turpināts 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Zatlers Gruzijā saņem apbalvojumu

Bijušais Valsts prezidents Valdis Zatlers (Reformu partija) Gruzijas apmeklējuma laikā ticis ar prezidentu Michailu Saakašvili un premjermministru Bidzinu Ivanišvili. Zatlers Gruzijas prezidentam apliecinājis Latvijas atbalstu Gruzijas eiroatlantiskās integrācijas centieniem un atzinīgi novērtējis abu valstu tuvās partnerattiecības un atklāto dialogu. Ar premjermministru Ivanišvili Zatlers pārrunājis reģionālos jautājumus un aicinājis stiprināt abu valstu ekonomiskās saites.

Īpašā ceremonijā Gruzijas prezidents Saakašvili apbalvojis Zatleru ar Izcilības (exselences) ordeni. Valdim un Lilitai Zatlēriem piešķirts arī Gruzijas goda pilsoņu statuss, kas apliecināts ar sertifikātiem un goda medaļām.

Vēstnieks apmeklē Eiropas Patentu biroju Hāgā

Latvijas vēstnieks Nīderlandē Māris Klišāns (*attēlā*) Hāgas pilsētā Raisvaikā apmeklēja Eiropas Patentu biroju (EPO). Organizācijas galvenā mītne atrodas Minchenē, bet Hāgā ir tās filiāle.

Vēstnieks tikās ar EPO viceprezidentu Nīderlandē. Gijomu Minoju, kas vada Ģenerāldirektorātu, kurš ir atbildīgs par Eiropas patentu pieteikumu izvērtēšanu. Tikšanās laikā vēstnieks tika iepazīstināts ar EPO vēsturi, patentu piešķiršanas kārtību un darbības specifiku, kā arī pārrunāja sadarbību ar Latviju. Pēc oficiālās tikšanās ar viceprezidentu G. Minoju vēstniekam bija iespēja aprunāties ar diviem latviešiem, kas strādā EPO Hāgā. Lai gan EPO nepastāv kvotu sistēma pēc valstiskās piederības, organizācija cenšas pieņemt darbā iespējami vairākus tautību pārstāvjus. Pretendentiem jābūt ar maģistra gradu tehniskajās zinātnēs un jāprot trīs oficiālās EPO darba valodas (angļu, franču un vācu).

Informē Kanadas ražotājus par neizmantojamām iespējām Latvijā

Latvijas vēstniecība Kanadā pirmo reizi piedalījās izstādē *SMART Prosperity Now: Go Global!*, ko organizēja Kanadas Ražotāju un eksportētāju asociācija. Izstāde rīkota, lai palīdzētu Kanadas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem meklēt jaunas eksporta iespējas un biznesa partnerus globālajā tirgū. Latvijas vēstniecības darbinieki ražotājiem stāstīja par Kanadas uzņēmumu neizmantojamām iespējām Latvijā, par Latvijas ekonomisko situāciju un investīciju vidi, kā arī iepazīstināja ar dažādiem informatīviem Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras sagatavotiem materiāliem. Latvijas vārds izskanēja arī dažās uzņēmēju prezentā-

cijās. Kanadas Ražotāju un eksportētāju asociācijas prezidents Roberts Hetins aicināja izpētīt un apgūt jaunus tirgus ne tikai augšajās Āzijas valstīs, bet arī Eiropā, tostarp Latvijā, savukārt Kanadas elektronikas ražotājkompanijas *Escort Manufacturing Corporation* viceprezidents Hani Abdelgalils stāstīja par uzņēmuma labo pieredzi eksporta jomā tieši Austrumeiropas valstīs, arī Latvijā. Izstādi Toronto piepilsētā Misisāgā apmeklēja apmēram divsimt dažādi Kanadas ražotāji.

Iemācīja mūsu tautu runāt: Jānim Endzelīnam – 140

Šajās dienās aprit 140 gadu, kopš dzimis izcilais latviešu valodnieks Jānis Endzelīns. Dažas atziņas, kas raksturo viņa veikumu mūsu valodniecībā.

- Endzelīns savai tēvzemei ir pakalpojis tā, ka par to viņam būs pateicīgas vēl nākamās paaudzes.
- Endzelīns viens pats uzcēla visu latviešu gramatikas un gandrīz visu baltu salīdzināmās valodniecības ēku.
- Endzelīnam allaž dedzīgi rūpējās valodas latviskums. Viņam par godu un mums par kaunu jāatzīst, ka 1928. gadā publicētā Endzelīna grāmatiņa "Dažādas valodas kļūdas" mūsu dienās ir gandrīz tikpat aktuāla kā toreiz. Endzelīns bija pārliecināts, ka "attīstās valoda, tālāk izveidojoties saskaņā ar savām normām un pēc pašas veciem paraugiem, bet ne citu valodu ietekmē".
- Endzelīna studente Zenta Mauriņa teikusi: "Jo ilgāks laiks paiet, kopš es beidzu baltu filoloģijas nodaļu, jo skaidrāk es saredzu tā sava skolotāja dižumu, kas mūsu tautu, šļupstošu bērnu, iemācījis pareizi runāt un kas saviem skolniekiem rādījis, ka jāiet savs ceļš paceltu galvu par spīti šķēršļiem, zaimiem un asajam vientulības vējam."

Balvas divām Latvijas filmām

Abas Latvijas filmas, kas bija iekļautas 63. Starptautiskā Berlīnes kinofestivāla *Generation Kplus* sadaļā, saņēmušas apbalvojumus. Jāņa Norda pilnmetrāžas spēlfilma „Mammu, es tevi mīlu” ieguva Starptautiskās žūrijas balvu un 7500 eiro naudas balvu. Savukārt Ēvalda Lāča animācijas filma „Eži un lielpilsēta” ieguva žūrijas balvu, kā arī bērnu žūrijas diplomu. Nozīmīgo balvu par filmu „Mammu, es tevi mīlu” klātienē saņēmt devušies filmas režisors Jānis Nords un producente Alise Ģelze. Filmai pievērsa starptautisko kino festivālu

uzmanība, un filmas dalība ir apstiprināta jau vairākos nozīmīgos kino festivālos ASV. Drīzumā notiks filmas pirmizrāde Latvijā.

Jānis Nords a saņēmis uzaicinājumus no ASV, Kanadas, Austrālijas un Izraēlas piedalīties citu valstu kinofestivālos.

Latvijas pagājušā gada spilgtākā dokumentālā filma -

Ivara Zviedra un Ineses Kļavas „Dokumentālists” joprojām apceļo pasauli un šomēnes tiks demonstrēta festivālā *Zagreb Dox*. Filma iekļauta Ņujorkas Modernās mākslas muzeja filmu programmā. Filma tiks demonstrēta Ņujorkas Modernās mākslas muzejā, kur kopš 2001. gada katru februāri divu nedēļu garumā notiek starptautisks dokumentālo filmu festivāls *Documentary Fortnight*.

Kadrs no filmas „Dokumentālists”

Rīgā koncertēs kanadiešu mūziķe Chinawoman

5. aprīlī klubā *Nabaklab* uzstāsies Kanadas mūziķe *Chinawoman* (*attēlā*). Latvijā dziedātāja popularitāti ieguva, piedaloties latviešu spēlfilmā *Kolka Cool*, kurā ir dzirdams mākslinieces dziedājums. *Chinawoman* pirmoreiz Latvijā viesojās pagājušā gada festivālā „Laba daba” un tika atzinīgi novērtēta.

Zemās balss īpašniece *Chinawoman* jeb istajā vārdā Mišelle dzied astoņdesmito gadu stila melodijas traģikomiskās noskaņās.

Mākslinieces atskaņojums ir melodiski sentimentāls, sirsnīgs, retro stilā. Dziedātājas dzimtas saknes meklējamas Krievijā, bet pati viņa dzimusi Toronto un uzaugusi, klausoties 70. gadu padomju estrādes zvaigznes - Allu Pugačovu un citas. Iespējams, ka tieši šā iemesla pēc viņas mūzika ir sirdij tuvāka un saprotamāka austrumeiropiešiem, nevis kanadiešiem. *Chinawoman* pazīstamība pasaulē pēdējā laikā augusi, nesen izdots viņas jaunais singls *Vacation From Love*.

Egils Siliņš turpina Vāgnera maratonu Parīzes Bastilijas operā

Latviešu basbaritons Egils Siliņš (*attēlā*) dziedāja Votāna lomu

Richarda Vāgnera operas *Valkīra* atjaunojuma pirmizrādē Parīzes Bastilijas operā, tā turpinot savu Vāgnera maratonu, kas kopumā aptvers tetraloģijas *Nibelunga gredzens* 18 izrādes.

Egils Siliņš jau veiksmīgi nodziedājis Votāna lomu četrās Vāgnera operas *Reinas zelts* izrādēs, aprīlī sekos arī operas *Zigfrīds* iestudējums, kurā dziedātājam uzticēta Ceļinieka (Votāna) loma. *Nibelunga gredzena* režisors ir Ginters Krēmers, diriģents - Parīzes Bastilijas operas mūzikālais vadītājs Filips Džordans. Votānu operā *Valkīra* Egils Siliņš dziedās arī izrādēs 20. un 28. februārī, kā arī 6. martā.

Līdzfinansēs četru latviešu autoru darbu izdošanu ārvalstīs

Beidzies Latvijas Literatūras centra kultūras programmas „Latvijas literatūra pasaulē” ietvaros sadarbībā ar Valsts kultūrkapitāla fondu organizētais konkurss „Atbalsts ārvalstu izdevējiem Latvijas literatūras tulkojumu izdošanai”. Konkurss atbalstu guvuši četri projekti. Finančiālu atbalstu saņēms ASV izdevniecība *Open Letter Books* Ingas Ābeles romāna „Paisums” izdošanai angļu valodā, Gruzijas apgāds *Bakur Sulakauri* Noras Iksenas darba „Dievmātes draudzene” klajā laišanai gruzīnu valodā, Kanadas izdevniecība *Guernica Editions* Liānas Langas dzejas izlases izdošanai angļu valodā un Zviedrijas apgāds *Tranan*, kas iecerējis izdot Zigmunda Skujiņa romāna „Miesas krāsas domino” tulkojumu zviedru valodā.

Itālijas vēstnieka atzinība par Gaismas pili

Itālijas vēstnieks Latvijā Džovanni Polici (*attēlā*) pēc Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) būvlaukuma apmeklējuma ir pārliecināts, ka *Gaismas pils* noiteikti kļūs par Rīgas un visas Latvijas simbolu. Polici bija gandarīts par redzēto un raksturoja topošo bibliotēku kā civilizācijas pieminekli, salīdzinot to ar Ēģiptes piramidām. Viņš atzinīgi novērtēja arhitekta Gunāra Bir-

kerta un Nacionālās būvkompaniju apvienības veikumu, paužot arī lepnumu par to, ka ēkas tapšanā savu roku pielikuši italiešu būvnieki.

Vēstnieks izrādīja lielu interesi apskatīt 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas epicentru - topošo LNB ēku, kas pavisam drīz būs platforma dažādām kultūras norisēm, tostarp izstādēm, koncertiem, lekcijām, performancēm un diskusijām.

Viena no būtiskām Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas *Rīga 2014* aktivitātēm būs LNB izstāde „Grāmata 1514-2014”, kurā unikāli 500 gadus veci grāmatu izdevumi un mūsdienai informācijas tehnoloģijas stāstīs aizraujošu stāstu par Eiropas kultūras procesu daudzveidību un starpkultūru mijiedarbības nepārtrauktību. Uz Rīgu tiks vesti arī italiešu literatūras darbi un citas Itālijā izdotas grāmatas, kas motivējušas Polici iepazīties ar izstādes koncepciju un plānoto izstādes izvietojumu jaunajā bibliotēkas ēkā.

Augstākās izglītības studiju izvērtēšanas projekts izgāzies

Pēc TV3 raidījuma *Nekā personīga* informācijas, Augstākās izglītības studiju programmu izvērtējums nav izmantojams. Tā pavēstījis izglītības un zinātnes ministrs Roberts Kīlis. Aizdomās par nepilnīgi veiktu darbu, apstiprinot auditorfirmas *SIA Deloitte Latvia* veiktā audita rezultātus. Kīlis sola vērsties Ģenerālprokuratūrā, jo auditori, pārbaudot Jāņa Vētras vadītās Augstākās izglītības padomes (AIP) darbu, saskata tur arī varbūtējus krimināla rakstura pārkāpumus. Kīlis un viņa Reformu partijas biedri Saeimā prasīšot izvērtēt Vētras darbību un līdz ar to arī Vētras turpmāku atbilstību amatam. (*Vairāk lasiet 9. lpp.*)

Saskaņas centrs negrib Lindermanu

Saeimas opozīcijas apvienība *Saskaņas centrs* (SC) noraidījusi radikālā aktivista Vladimira Lindermana vadītās partijas *Dzimtā valoda* vēlmi kopīgi startēt Rīgas domes vēlēšanās un veidot kopīgu „Ušakova un Lindermana” savienību. Atteikums motivēts tādējādi, ka tas viss esot Ministru prezidenta Valža Dombrovskā pārstāvētās partijas *Vienotība* un specdienestu intrigas. *Dzimtā valoda* paziņojumā presei norādījis, ka „daudzus ridzīniekus satrauc perspektīva, ka galvaspilsētā varētu atgūt varu nacionālisti”. Īpašu trauksmi izraisījis fakts, ka pilsētas krievu iedzīvotāju balsis varētu dalīties starp *Saskaņas centru* un *Lindermana partiju* - *Par dzimto valodu!* „Esam pārliecināti, ka krievu vēlēšanu vairākums labprāt balsotu par abu partiju sarakstu, par Ušakova un Lindermana savienību,” teikts Lindermana organizācijas paziņojumā. Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs apliecinājis, ka nesadarbosies ar Lindermanu.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Prelatvīska ofensīva plašā frontē

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Pašvaldību vēlēšanas ir tikai viens no sektoriem plašajā frontē, kur prelatvīskie spēki izvērsē konsekventu ofensīvu. Tās mērķis ir padarīt Latviju par divkopienu valsti visos dzīves aspektos.

Saskaņas centrs (SC) uz šo mērķi stūrē piesardzīgi, nevēloties priekšlaicīgi atbaidīt latvisko elektorātu, bet krasi antilatviski noskaņotā partija *Zarja* (Za rodnoj jazik, Ausma), kas tagad nosaukta Lindermana vārdā, nekautrēdamās saasina konfrontāciju, liekot lietā dažādus PR stihus, kas maksā naudu - no "neskaidriem" avotiem.

Lindernieši (tā viņus tagad var oficiāli titulēt) savā kongresā bramanīgi solīja: "Mēs izplatīsimies kā vīrusi" (ne visai gudra metafora), - un atkārtoja jau ierastās prasības - piešķirt krievu

valodai oficiālu statusu un LR pavalstniecību visiem Latvijas iedzīvotājiem - bez jebkādiem eksāmeniem, bez latviešu valodas prasmes, automatiski un vienkopus.

Tagad klāt nākusi jauna prasība - lai Latvijas pasēs būtu iespējams ierakstīt ne tikai personas vārdu un uzvārdu, bet arī tēva vārdu (*otčestvo*), kā tas bija Padomju Savienībā. Raugi, krievos tā "pieņemts" un tēva vārds esot krievu cilvēka identitātes neatņemama sastāvdaļa. Šīs akcijas rosinātāji cer, ka latviešus izdosies pamazām pieradināt pie tā, ka dokumentu kārtošana "pēc krievu modes" ir gluži normāla parādība...

Te nu atļausos mazu atkāpi. Pērn gada "valodas referendumā" iniciatori prasīja, lai Latvijā tiktu atjaunota lietvedība krievu valodā, kā tas bija PSRS laikā. Un te man ir izdevība citēt "tēvu un skolotāju" J.V. Staļinu: 1917. gada 23.

martā, neilgi pēc demokrātiskās Februāra revolūcijas, viņš bolševiku avīzē *Pravda* prasīja, lai reģionos, ko kompakti apdzīvo nekrievi, lietvedība būtu vietējā valodā. Tai pašā rakstā Staļins iebilda pret Krievijas Pagaidu valdības nodomu "pasludināt krievu valodu par valsts valodu". Tā nu ir marksistiskā dialektika. Okupētajā Latvijā, kā zināms, "Staļina konstitūcijas" pavēni lietvedība iestādēs un uzņēmumos viscaur bija krievu mēlē.

Radikālais lielkrievu šovinists, lindermanietis Aleksandrs Gaponenko, kas vada t.s. "Eiropas (!) pētījumu centru", kopā ar kādu noslēpumainu latgalieti (?) Oļegu Alantsu sarakstījis un izdevis biezu (500 lpp.) grāmatu *Latgalija - v poiskach inogo bitija* (Latgale - jaunas esamības meklējumos). Ne jau latviski vai "latgaliski", bet krievu valodā un krieviskā garā mēģināts pamatot tezi, ka Latga-

lei nepieciešama autonomija, ka latgalieši esot īpašs "etnoss".

Labi vēl, ka patiesie latgaliešu kultūras un novada īpatnību entuziasti no šīs klajā diversijas norobežojas.

Man jau ir gadījies pieminēt kritiķi un tulkotāju Hariju Gailiti, kas, pilnīgi pārzinot savu dzimto latviešu valodu, ietiepīgi parakstās *Garri Gailit*. Tagad viņš portālā www.IMHOclub.lv aicina: "Mums, krievu cilvēkiem, jāsaliedējas." Ir, izrādās, arī tādi.

Virsrakstā minētās ofensīvas triecienbrigāde ir t. s. Nepilsoņu kongresa vadība, kas taisni 1. jūnijā, kad Latvijā jānotiek pašvaldību vēlēšanām, rīko paralēlas jeb alternatīvas vēlēšanas: tie, kam pase ir violetā krāsā un kas nav naturalizējušies (vai nevēlas to darīt?), tai dienā vēlē deputātus savā organā, kuŗu sauks *Nepārstāvēto parlamentu* (*Parlament nepredstavlennich*).

Šis paralēlais parlaments aizstāvēšot 300 000 nepilsoņu intereses, komunicējot ar LR valdību, norāda juriste *Jeļizaveta Krivcova*, runājot Nepilsoņu kongresa vadī-

bas vārdā.

Paralēls parlaments, paralēla vara - tas viss mazliet atgādina bolševiku taktiku Krievijā pēc 1917. gada Februāra revolūcijas: paralēli Pagaidu valdībai - strādnieku un zaldātu Padomes. Kaut gan tas tagad ir tikai farss, zināma modrība te nebūtu lieka.

1. jūnija pašvaldību vēlēšanu degpunktā ir Rīga, kuŗas lielvecākais Nils Ušakovs (SC) kā galvaspilsētas "menedžeris" ir diezgan populārs. Būtu jau labi, ja vēlēšanu rezultātā Ušakovu nomainītu LR pamattautas pārstāvis. Taču latvieši diemžēl ir gana sašķelti. Tas patiešām nav normāli, ka pret Ušakovu kandidē veseli četri latvieši. Pēdējā *Latvijas faktū* aptauja liecina, ka 73,7 % rīdzinieku (59,3 % latviešu, 95,5 % citautiešu) vēlas, lai Ušakovs paliktu savā amatā, NA kandidāti Baibu Broku atbalsta 8,9 %, *Vienotības Sarmīti* Ēlerti - 7,1 %, varbūtējo ZZS kandidātu Māri Gaili un Ingu Antāni no Reformu partijas - pa 3,6 %.

Vai jācer uz brīnumu?

Franks Gordons

PĀVESTAM AIZEJOT

Pagājušajā nedēļā Romas katoļu Baznīcas (un ne tikai) pasauli apšalca vēsts, ka baznīcas vadītājs, pāvests Benedikts XVI ir nolēmis atkāpties no amata, jo veselība vairs neļaujot kalpot pilnvērtīgi. To 85 gadus vecais pāvests esot sapratis pērn, kad pēc vizītes otrā pasaules puslodē juties pagalam savārdzīs un ārsti viņam ieteikuši vairāk palikt mājās un nebraukt pa visu pasauli, kā to it īpaši bija darījis viņa priekštecis amatā Jānis Pāvils II. Ievēlēšanas brīdī Benediktam bija 78 gadi, un jau toreiz ļaudis prognozēja, ka laiks amatā pāvestam nekāds garais nebūs, bet lēmums tik un tā bija pārsteidzošs - kaut vai tāpēc, ka pirms Benedikta brīvprātīgi no amata bija atkāpušies tikai divi pāvesti, pēdējais no tiem - pirms kādiem 700 gadiem.

Neesmu katolis, bet man par šā cilvēka aiziešanu nav žēl. Pirmkārt jau jāatzīst, - ja cilvēks vairs nejutās spējīgs darīt savu darbu, tad ir gluži loģiski, ka viņš aiziet atpūtā. Lai viņam vieglas dienas! Taču vēl jo mazāk žēl ir tāpēc, ka cilvēks, kuŗam vecāki piešķirūši vārdu Jozefs Racingers, neko labu pasaulei nav nozīmējis. Atceros brīdi, kad pēc ievēlēšanas viņš zināca uz Sv. Pēteru baznīcas balkona. To es vēroju televīzijā, un, goda vārds, pirmais, kas man ienāca prātā, viņu ieraugot, bija, „lūk, ļauns cilvēks”. Kaut kas viņa acīs mani darīja nemierīgu. Drīz vien par šo cilvēku uzzināju vēl šo to. Piemēram, ka jaunībā viņš bijis Hitlera jauniešu organizācijas biedrs (protams, J. Racingers ir vācietis). Daudz vēlāk viņš pats apgalvoja, ka viņu tur esot pierakstījis kāds cits bez viņa zināšanas. Var jau būt, bet darbs, ko viņš darījis, pirms kļuva par pā-

vestu, nemaz tik tālu no šās organizācijas pieejas nav bijis.

Divdesmit piecu gadu ilgumā nākamais pāvests Benedikts vadīja tā dēvēto Ticības doktrīnas draudzi, ko lasītāji noteikti pazīst labāk ar tās senāko nosaukumu - Svētā inkvizīcija. Šīs iestādes kontā ir pietiekami daudz grēku, ne mazums „svēto kaŗu,” kuŗus Romas katoļu Baznīca izkaroja visā mūsdienu Eiropā un arī ārpus tās robežām, kristietību cilvēkiem, kuŗus Baznīca uzskatīja par „bezdievjiem”, uzspiežot ar zobena palīdzību. Tiem, kuŗi devās kaŗot, Baznīca, starp citu, solīja brīvbiļeti uz debesīm, un to mūsdienās citādi nekā par korupciju būtu grūti uzskatīt. Šādu „brīvbiļešu” tirgošana, lieki teikt, bija viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc Mārtiņš Luters ar laiku jutās spiests atteikties no Romas virsvaldības.

„Svētās inkvizīcijas” vēsturē ir arī plaša jo plaša cenzūra, sākot ar viduslaikiem, kad Eiropā (un ne tikai) sāka attīstīties zinātne, kuŗa pietiekami bieži nonāca pretrunā ar to, kas rakstīts Bībelē un kam ļaudis svēti ticēja. Kādas tikai likstas nepiemeklēja tādus agrīnos zinātniekus kā Galilejs, kas, starp citu, „uzdrīkstējās” paziņot, ka mūsu pasaule tomēr nav Visuma centrs. Lielā astronomā Johanna Keplera agrīnais šedevrs par astronomiju no Baznīcas puses bija aizliegts vairāku gadsimtu garumā. Pirmajā aizliegtu darbu sarakstā bija vismaz 550 autori plūs vēl liels skaits atsevišķu raksturu darbu. Kopš tā laika aizliegti bijuši visvairāk darbi, tostarp, piemēram, Čārlza Darvina meistar-darbs par sugu attīstību pasaulē. „Svētās inkvizīcijas” acīs „nepieņemami” bija arī ļoti daudzi darbi, kas sen jau atzīti par patiesiem šedevriem, pēdējā oficiālajā sarakstā bija 4000 dažādu darbu, kuŗus

Baznīca viena vai otra iemesla pēc uzskatīja par bīstamiem un neakceptējamiem. No cenzēto grāmatu oficiālā saraksta Vatikāns atteicās tikai pagājušā gadsimta 60. gados, tomēr ar brīdinājumu, ka katoļiem pašiem jāprotas un jāzina, ko vajag un ko nevajag lasīt. Viegli iedomāties, piemēram, ko cenzori būtu domājuši par Džounas Roulingas monumentāli veiksmīgajām grāmatām par mazo burvi Hariju Poteru. Taču tā nu ir iestāde, kuŗu vadīja pāvests Benedikts XVI.

Kļuvis par pāvestu, Benedikts drīz paguva sanaidoties ar musulmaņu pasauli, bez komentāra kādā uzrunā citējot apgalvojumu, ka „parādi man to, ko pasaulei atnesis Muhameds, un tu atradīsi to, kas ir ļauns un necilvēcisks”. Vēlāk pāvests atvainojās, bet traciis islama pasaulē tā kā tā bija varens. Ebrējus viņš savukārt nokaitināja ar apgalvojumu, ka Dievs meklējot veidu, kā viņus apvienot ar kristiešiem, it kā tas būtu galvenais, ko ebrēji gaida. Nepalīdzēja arī pāvesta lēmums atcelt vairāku garīdznieku izraidīšanu no baznīcas, jo tie bija atļāvušies publiski apšaubīt briesmīgo traģēdiju - holokaustu pret ebrēju tautu.

Tomēr par visu vairāk Benedikts XVI joprojām uzturēja Romas katoļu Baznīcas absolūto neizpratni, ka pasaule tomēr ir attīstījusies kopš laikiem, kad dzīvoja Jēzus. Uzskatāms piemērs nesena laikā bija Vatikāna bargais *uzbrauciens* amerikāņu mūķenēm, kuŗas aktīvi aizstāvēja ASV prezidenta Baraka Obamas veselības apdrošināšanas plānu. Nē, sacīja Roma, mūķenēm ir jāpretojas abortiem un homoseksuālu personu tiesībām, kāds tur apdrošināšanas plāns. 2010. gada maijā Vatikāns pat izslēdza no dievgalda aprites (t.s. ekskomunikācija - briesmīgākais sods, kādu Roma var pie-

sprīst) mūķeni, kas strādāja par slimnīcas administratori un bija atļāvusi abortu sievietei, kuŗa citādi būtu nomirusi. Par abortiem Benedikts ir teicis, ka katoļiem var būt dažādas domas par visvairāk jautājumiem, bet par abortiem gan ne. Tos neviens „kārtīgs” katolis nedrīkst ne atbalstīt, ne veicināt.

Tajā pašā kategorijā ir ierindojams Romas katoļu Baznīcas aizliegums dievgalda laikā pasniegt vīnogu sulu vīna vietā arī tad, ja draudzē ir ievērojamas problēmas ar alkoholismu. Atkal - cilvēka veselība ir mazāk svarīga par baznīcas tradīcijām, lai arī cik vecas tās būtu. Varam minēt arī Vatikāna uzstājību, ka neviens „kārtīgs” katolis nedrīkst lietot grūtniecības novēršanas līdzekļus, tā nodrošinot, lai trūcīgas ģimenes, kuŗas tāpat jau nevar pabarot sešus bērņus, nedrīkstētu darīt neko tādu, kas novērstu septīto bērnu piedzimšanu. Nemaz nerunāsim par nepārtraukto pārliecību, ka pasaules iedzīvotāju lielākā puse (sievietes) nav piemērotas priesterībai.

Protams, pasaulē ir neskaitāmi daudz Romas katoļu, kuŗi šīs Vatikāna „mācības” ignorē. Sievietes katoles lieto kontracetīvos līdzekļus, pasaulē ir arī geju un lesbiešu katoļu draudzes. Taču, pirmkārt, daudz vieglāk būtu, ja ļaudis nebūtu spiesti domāt par savu dvēseli tad, kad viņi vēlas novērst grūtniecību vai mīlēt sava dzimuma cilvēku. Protams, Romas katoļi nav vienīgi, kuŗi šādās jomās turas pie gadsimtiem vecām dogmām, arī pie mums Latvijā ir evaņģeliski luteriskā Baznīca, kas konservatīvisma jomā sacenšas ar Vatikāna bargākajiem reakcionāriem.

Taču tieši Romas katoļu Baznīcas gadījumā ir arī jādodomā par milzīgo liekulību, jo šī it kā „morāles citadele,” kā zināms pēc aizpērn nopludinātajiem Vatikāna dokumentiem, ir līdz pēdējai vi-

litei korumpēta, piedevām visa pasaule tagad zina, cik ļoti bieži priesteri ir bijuši seksuāli uzbrucēji. Amerikā ir vairākas draudzes un diakonijas, kas bijušas spiestas bankrotēt, jo upuriem maksājamā sāpju nauda ir bijusi nepanesama. Daudzu, daudzu gadu un gadsimtu gaitā Baznīca ir darījusi visu iespējamo, lai šos it kā celibāta ievērotājus noziedzniekus slēptu un glābtu. Vai tā ir morāle?

Bez šaubām, maz ticams, ka nelielā grupiņa gados ļoti veco vīriešu, kuŗi pēc mēneša izraudziesies nākamo pāvestu, izvēliesies tādu, kas to vedīs liberālā virzienā. Romas katoļu Baznīca ir hierarhiska un patriarchāla, joprojām tā apgalvo, ka pāvests vienīgais visā pasaulē ir neklūdīgs visās lietās un visos jautājumos. Manā ieskatā Dievs ir kaut kas viens, bet cilvēka radītā baznīca - pavisam kas cits, un maz kas cilvēces vēsturē ir bijis destruktīvāks par „organizēto reliģiju.” To rakstu kā ticīgs cilvēks, kas pagājušajā svētdienā mācītāja Juŗa Čāliša promienes laikā vadīja svētdienas dievkalpojumu un lasīja sprediķi par Jēzus kārdināšanu velna rokās.

Es esmu ticīgs cilvēks, kas svētic, ka Jēzus vēsts nebija par noraidīšanu, tieši pretēji, tā bija par iekļaušanu, jā, arī domājot par prostitūtām, par lepras slimniekiem un, vēl trakāk, par nodokļu iekasētājiem. Romas katoļu Baznīca savukārt ir par noraidīšanu. Tu nepieņem visu mūsu mācību? Vācīes! - Tam nu ar Jēzus vēsti nav itin nekāda sakara. Un tāpēc es ļoti ceru, ka nākamais pāvests, ja nepavērsīs Vatikāna seju 21. gadsimta virzienā, vismaz sapratis, ka Baznīcai pašai ir pietiekami daudz grēku, kuŗus pārdomāt. Varbūt tikai tad varēs sākties saruna par to, ka mūķenes, kuŗas atbalsta veselības aprūpi Amerikas Savienotajās Valstīs, kaut kādā nozīmē ir „sliktas”.

Kārlis Streips

Pošamies uz *Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu* 2.- 4. jūlijā Rīgā

„LATVIJAS UZŅĒMĒJU BALSS KOPŠ 1934. GADA”

Šāds ir Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) sauklis, kas rotā nevalsts, neatkarīgās organizācijas logo, kuŗa centrā attēlots tirdzniecības dieva – Merkura zizlis, kuŗa spārni simbolizē tirdzniecības gaisa ceļus, savukārt zizļa lejasdaļā pievienotais enkurs - tirdzniecības jūras ceļus. Logotipu papildina ap zizli savijušās odzes – gudrības simbols, savukārt ozollapu ietvars simbolizē Latvijas dabas bagātību. LTRK ir trimdas latviešu lielākās organizācijas PBLA sadarbības partneris, gatavojoties uz pirmo, lielāko un nopietnāko pasaules latviešu biznesa forumu, kas norisināsies šā gada jūlijā sākumā. Šis nedēļas aktuālajā intervijā uz sarunu aicināts LTRK valdes priekšsēdis, pēc izglītības jurists **Jānis Endziņš**, lai pastāstītu par savu organizāciju un to, kā rit minētā foruma sagatavošanas darbs. Un par to, kā varbūt ikviens no mums var tajā līdzdarboties.

J. E. Tirdzniecības un rūpniecības kamera ir brīvprātīga uzņēmēju apvienība, kas izveidota 1934. gadā pēc Kārļa Ulmaņa iniciatīvas. Ulmanis tolaik redzēja nepieciešamību pārņemt Latvijā labāko pasaules pieredzi, organizējot arodu kameras. Tā izveidojās lauksaimniecības un amatniecības kameras, kā arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera – ar mērķiem, kas aktuāli vēl šodien. Un šodien mūsu trīs galvenie mērķi jeb atbildības ir, pirmkārt, labvēlīgas uzņēmējdarbības vides izveidošana, otrkārt, uzņēmēju spēju stiprināšana jeb konkurētspējas paaugstināšana un, treškārt, eks-

porta atbalsts.

Turklāt esam atguvuši arī savu vēsturisko namu Krišjāņa Valdemāra ielā 35, Rīgā, kas ir valsts nozīmes kultūras piemineklis un tiek renovēts. Lieki teikt, ka padomju gados Uzņēmēju nams daudz cietis.

Mūsu galvenais instruments ir mūsu „bals” – lobija darbs. Esam partneri kā valdībai, tā pašvaldību institūcijām, darbojamies par ekspertiem likumprojektu apspriešanā un arī paši piedalāmies likumu izstrādē. Kameras darbība ir virzīta uz to, lai Latvijas valstī būtu konkurētspējīga uzņēmējdarbība, lai latviešu uzņēmēji spētu iesaistīties Eiropas Savienības fondu apgūvē un iekļautos ES vidē kā līdzvērtīgi „spēlētāji”. Ļoti svarīgs mūsu darbības aspekts ir sadarbība ar valsts ārlietu dienestu, it īpaši jaunu eksporta tirgu apgūvē.

Runājot par uzņēmējdarbības spēju stiprināšanu, ar to saprotam galvenokārt labu apmācī-

bas darbu. Kamera Eiropas Sociālā fonda līdzfinansēta projekta Produktivitāte.lv ietvaros nodrošina iespējas apgūt vairāk nekā 120 apmācības programmas – semināros,ursos,ko vada profesionāli ārvalstu un pašmāju speciālisti.

Un vēl – zinot, cik gausi Latvijā joprojām notiek tiesvedība, esam izveidojuši LTRK Šķirējtiesu, kas strīdus starp uzņēmējiem iztiesā ātri, objektīvi un neitrāli.

Latvijas valsts Kamerai ir deleģējusi tiesības izsniegt preču izcelsmes sertifikātus, kā arī tā sauktās ATA karnetes. Izmantojot tās, iestādes un uzņēmumi uz izstādes laiku var izvest no valsts preces vai skatuves aprikojumu, ja jādodas uz koncertu vai izrādi ārpus Latvijas.

Kas ir LTRK biedri, un kā par tādiem kļūst?

LTRK līdzdalības ziņā ir brīvprātīga uzņēmējdarbības organizācija, kas spējusi piesaistīt lielāko biedru skaitu – apvieno-

jam 1 002 biedrus – individuālus uzņēmumus – un 45 nozaŗu asociācijas. Aizvadītajā gadā jaunu biedru skaita pieaugums mērījams 38 %, kas apliecina, ka mūsu organizācija pieņemas spēkā. Par LTRK biedru var kļūt ikviens uzņēmējs, uzņēmums vai asociācija, ir arī tā sauktie asociētie biedri, kas nemaksā dalības maksu, bet piedalās tikai atsevišķās aktivitātēs. Biedru gada maksa ir atkarīga no uzņēmuma darbinieku skaita, un tās lielums ir,

Un vēl arī Foruma dalībnieku līdzdalības maksa.

Ārvalstīs darbojas Latvijas goda konsuli, kas taču ir milzīgs potenciāls šāda Foruma rīkošanā. Jo viņu vidū ir galvenokārt veiksmīgi uzņēmēji, juristi, ārsti utt., kuŗi guvuši panākumus savā nozarē mītnes zemē, kuŗiem ir sabiedriskās darbības pieredze un – galvenais – ieinteresētība par Latviju. Kā to izmantojat?

Vistiešākajā veidā jau sadarbo-

Jānis Endziņš: “Mūsu galvenais instruments ir mūsu „bals” – lobija darbs. Esam partneri kā valdībai, tā pašvaldību institūcijām, darbojamies par ekspertiem likumprojektu apspriešanā un arī paši piedalāmies likumu izstrādē. Kameras darbība ir virzīta uz to, lai Latvijas valstī būtu konkurētspējīga uzņēmējdarbība, lai latviešu uzņēmēji spētu iesaistīties Eiropas Savienības fondu apgūvē un iekļautos ES vidē kā līdzvērtīgi „spēlētāji”. Ļoti svarīgs mūsu darbības aspekts ir sadarbība ar valsts ārlietu dienestu, it īpaši jaunu eksporta tirgu apgūvē.”

sākot no Ls 50,- gadā mikrouzņēmumiem, līdz Ls 1500,- gadā lielajam uzņēmumam vai asociācijai. Ko piedāvājam? Piemēram, bezmaksas apmācības, kur katra uzņēmējdarbības segmenta pārstāvji var izraudzīties sev piemērotāko. Tā kā neesam valsts institūcija un mums pašiem jāpelna, pats svarīgākais ir darbības kvalitāte. Savukārt biedru daudzums nodrošina neatkarību un neitralitāti, – nav iespējams darboties kāda atsevišķa biedra vai nelielas biedru grupas interesēs.

Kam radās ideja par Forumu šovasar – Kamerai vai PBLA?

Iniciatīva pieder PBLA – viņi priekšsēža Jāņa Kukaiņa personā mūs uzrunāja. Šā gada 9. janvārī tika noslēgtas sadarbības līgums, kuŗā noteiktas abu organizāciju kompetences un atbildības. Tā kā esam bezpeļņas organizācijas, Foruma mērķis ir nevis nopelnīt, bet tikai raudzīties, lai tas pašfinansētos jeb būtu „pa nullēm”. Galvenais – aktivizēt uzņēmējdarbības vidi un iekustināt „tiklošanos” Latvijā un diasporā. Ceram, ka šim Forumam būs turpinājums – sekos vēl desmitais un divdesmitais, taču kādam tas bija jāsāk.

Kas Forumu finansēs?

Pirmām kārtām mēs, abas rīkotājorganizācijas. Arī Ārlietu ministrija izteikusi gatavību Foruma līdzorganizēšanā un daļēji tā izdevumu segšanā. Mērķtiecīgi aicinām un piesaistām arī uzņēmējus un citus atbalstītājus.

jamies un ļoti vēlamies, lai goda konsuli būtu klāt Forumā – ne velti tā laiku esam saskaņojuši ar Dziesmu un Deju svētku norisi! Forumam ir jāklūst par lielu kontaktu biržu, kuŗā aptverta plaša uzņēmējdarbības tematika, tirgi.

Istenībā, jau veidojot arī Kameras starptautiskās pārstāvības tīklu, esam pārņēmuši goda konsulu institūcijas pozitīvo pieredzi. Arī mūsu aicinājums ir panākt, lai pasaules kartē rastos arvien vairāk punktu, kur zina par Latviju un kur rosināt interesi pavisam konkrēti ar mums sadarboties.

Šobrīd Kamerai ir sešas pārstāvības pasaulē – Igaunijā, Spānijā, Itālijā, Vācijā, Irakā un Krievijā (Samarā). Visās darbojas privātpersonas, kas strādā līdzīgi kā goda konsuli. Tie ir vietējie cilvēki, kam ir autoritāte un labi sakari savā reģionā.

Valsts ārlietu dienestā darbinieku skaits zināmu iemeslu pēc ir samazināts, un nav arī pamata domāt, ka budžetā atradīsies nauda, lai to palielinātu. Un pavisam nereāli būtu domāt, ka katrā Amerikas pavalstī varētu būt pa Latvijas pārstāvim tautsaimniecības, ekonomikas jautājumos. Šis darbs ir jāveic, balstoties uz privāto iniciatīvu, un kādam tas ir jāsāk. Kamera ir gatava to darīt, un Forums kopā ar PBLA var būt lielisks impulss.

Ar **Jāni Endziņu** sarunājās
Līgita Kovtuna

(Turpināts no 1. lpp.)

PBLA KULTŪRAS FONDA PAZIŅOJUMS

Mūzikas nozare:

Dace Aperāne
11 Cat Rocks Dr.
Bedford, NY 10506-2023 USA
aperanscrd@aol.com

Paidagoģijas nozare:

Elizabeth Peterson
15 Cherrystone Dr.
Toronto, ON M2H 1R8
CANADA
elitapetersons@sympatico.ca

Preses nozare:

Gunārs Nāgels
PO Box 6219
South Yarra, VIC 3141
AUSTRALIA
redakcija@laikraksts.com

Rakstniecības nozare:

Rolfs Ekmanis
50 Cedar Lane
Sedona, AZ 86336-5011 USA
rekmanis@gmail.com

Tautas un mākslas deju nozare:
Iveta Rone

4 Wilona Ave.
Greenwich NSW 2065 AUST-
RALIA
iveta.ronis@tafensw.edu.au

Teātra mākslas nozare:

Inta Purva
236 Bowood Ave.
Toronto, Ont. M4N 1Y6 CA-
NADA
IntaPurvs@rogers.com

Technisko un dabas zinātņu nozare:

Arnis Gross
27 Gissing St.
Blackburn South, VIC 3130
AUSTRALIA
agross@deksoft.com

Tēlotājas mākslas nozare:

Guna Mundheim
131 E 69th St. Apt.9B
New York, NY 10021 USA
gsmhome@aol.com

Pieteikumus un darbus pēc izvērtēšanas PBLA KF nodod Lat-

vijas Institūtam vai arhīvam, ja nav pievienots norādījums par atpakaļ sūtīšanu. Godalgoto vārdus paziņosim presē un 18. novembrā svinībās latviešu centros.

Līdzekļu pieprasījumi izglītības un kultūras projektu atbalstam iesūtāmi elektroniski PBLA birojam ASV – pblaasv@verizon.net līdz šī gada 1. jūlijam.

Ja līdzekļu pieprasījums pārsniedz ASV\$1000, iesniegumam jāpievieno sīkākā izdevumu apraksts.

Visiem pieprasījumiem obligāti jāpievieno vismaz divas (2) atsauksmes vēstules.

Apbalvojumu pieteikumu un līdzekļu pieprasījumu veidlapas atrodamas PBLA mājaslapā (www.PBLA.lv) zem PBLA Kultūras fonda.

Plašāka informācija pieprasāma PBLA KF priekšsēdei Vijai Zuntakai Bērziņai, vija@berzinsdesign.com, vai 58 Dix Woods Dr., Melville, NY, 11747, USA

Sensācijas, notikumi, ikdiena arī mūzikā

Pašreizējais laikmets – „kurlolaiks” iezīmējas ar to, ka informācijas pārblīvumā troksni nevar vairs sadzirdēt, ko cilvēks cilvēkam saka. Zudusi prasme ieklausīties. Atliek piebiedroties kopīgajam troksnim, cenšoties pārspēt skaļumā savu kaimiņu, vai arī uzspridzināt kādu timekļa antenu. Ja tam vēl ir antena. Šajā troksņu jūklī zūd reālā robežas, cilvēka domāšanā ielauzies piedāvājumu decibelu šoks dara savu melno darbu – kā transā dažs gatavojas pasaules galam, bet cits, putdamies virtuāli svabads kā jūdzams gaisā, aizņemams no šaubīgiem aizdevējiem naudu, ko palaiž vājā vienā vakarā. Nākamā rītā ar sāpošu galvu jānūk uz Īriju no parādu piedzinējiem. Troksnis iztukšojis smadzenes no jebkādas reālātes. Prāts kā Alaska decembris...

Ko ieteikt? Lūdz, apsēdieties un ļaujiet savam prātam uz brīdi atpūsties. Vienīgā terapija, ko

var piedāvāt, ir mūzika. Nevis izklaide, bet to, kuŗa var būt kā spogulis jūsu prātam un iztēlei. Interesants fakts, kas minēts kādā pētījumā vienā no intelžurnāliem: kāpēc programmisti vislabprātāk atpūtai izvēlas tieši bērnu grāmatas. Visbiežāk ir citēts lācēna Pūka un brālīša trusiņa prātulas. Intelkts patvērumu meklē tuvāk zemei. Varbūt tāpēc Einšteins rādīja mēli?

Lieliskai atpūtai lieliem un maziem varēja kalpot 26. janvāra operas dienas izrāde bērniem – angļu simtgadnieka Bendžamina Britena (*Lord Britten of Aldeburgh*, 1913-1976) opera „**Spēlētājiem operu**”. To jau uzveda mūsu operteātris 1981. gadā, un izrāde gāja ar panākumiem ilgāku laiku kā talantīgs pretstats primitīvajai A. Morozova bērnu operai „Doktors Aikāsāp” (pēc doktora Dūlitla motīviem). Libreta autors tika uzrādīts nevis ar Hjū Loftinga, kādreiz pirmskaŗa Latvijā pazīstamās bērnu grāmatas autora vārdu, bet Kornelīša Čukovskis. Autortiesību konvencija nebija no PSRS puses parakstīta.

Šogad izrādītā opera bija vairāk domāta bērnu auditorijai. Diriģents Andris Veismanis mazos klausītājus iepazīstināja gan ar operas aizkulišu dzīvi, gan ar mūzikas instrumentu pasauli, viņu „mīlestību un ciešanām, kā arī draudzību ar cilvēku”.

Uzveduma otrā daļā, piedaloties operas solistiem Kristīnei Zadvovskai, Ingai Šļubovskai, Armandam Siliņam un Viesturam Jansonam, operas notikumi attīstījās tā, kā tiem bija jāattīstās: ar auditorijas un Rīgas Doma skolas koŗa palīdzību slinkais un ļaunais meistars saņem sodu, bet zēns kļūst par īstu skursteņslauķi. Mūzika, kā bieži Britena operās, melodiska, pikanti vienkārša, krāsaina un interesanta. Bērni aizrāvīgi no visas sirds beigās kopā ar kori un orķestri nodziedāja beigu korāli un kopā ar dvēseles mieru atguvušajiem vecākiem devās mājās.

Žēl, ka izrāde ir tik maz un ieejas cenas augstas. Domāju, šo tradīciju vajadzētu turpināt līdz brīdim, kad vietā radīsies kāda latviešu komponista līdzvērtīga

bērnu opera. Vai to vēlēties iestudēt mūsu operā – cits jautājums.

Solisti dziedāja aizrāvīgi. Jāizceļ Ingas Šļubovskas gaišais soprāns, arī bērnu koris bija teicami sagatavots. Mazā skursteņslauķa lomā lieliski bija ieturēti Doma skolas audzēknis Jēkabs Kalniņš. Par šo puisi mēs vēl nākotnē dzirdēsim daudz laba! Ceru!

1. februārī Lielā gilde bija tā pārpildīta, ka strinkšķēja pa visām vilēm. Klausīties gribētāji cerēja beidzot redzēt un dzirdēt mūsu pasaules zvaigznāja spožo zvaigzni Maiju Kovaļevsku. Pagājušo vasaru dziedones pēkšņā saslimšana sarūgtināja gan Siguldas operas svētku klausītājus, gan organizātorus. „Sen to Maiju daudz zināja, nu to Maiju ieraudzīja!” – kā tautasdziesmā dzied. Tagad beidzot Kovaļevskas cienītāji varēja viņu dzirdēt un redzēt tuvplānā, tieši un nevis caur TV ekrāniem.

Dzūzepes Verdi opera „**Simons Bokanegra**” varbūt nav autora genialākais garabērns, taču sava mūzikālā nozīme tai ir. Un var pateikties Maijas Kovaļevskas,

italiešu tenora Virorio Vitelli un gruzīnu basa Bedri Maisuradzē meistarībai un talantam, ka opera noskanēja emocionāli sakāpināti un piesātināti ar patiešām cilvēcīgām jūtām. Kaut Ģildes zāle nav ideāla šādiem uzvedumiem, akustika arī visai viduvēja, taču solisti un orķestris, nevērojot visas šīs neērtības, sava diriģenta Aleksandra Viļumaņa vadībā noturēja operas nervu labā līmenī. Protams, pārdomas varēja rasties – kāpēc mūsu pazīstamā prīma netika uzaicināta dziedāt uz Baltā nama skatuves. Tas taču būtu tik normāli. Normāli pasaulē, bet tikai ne Latvijā! Te politiskās zemstrāvas bieži veido neprognozējamas kultūras dzelzmu rotaļas. Labi vēl, ka varēja izmantot operas orķestri un dažus solistus (Richardu Mačanovski, Krišjāni Norveli, Jāni Apeini), kuŗi braši turēja līdzī primadonnas un primohomo uzvaras gājienam Verdi vēsturiskajā operā. Klausītāji bija apmierināti.

Pauls Dambis

Mūzejs aizslēdz durvis

2013. gada 11. februāris bija diena, kad Latvijas Nacionālais mākslas mūzejs savā Krišjāņa Valdemāra ielas namā pieņēma apmeklētājus. Pēdējās nedēļas, bet jo sevišķi pēdējās dienās (foto attēlā fiksēta situācija dažas stundas pirms durvju slēgšanas pirmdienas pēcpusdienā) varēja novērot ko Rīgā sen neredzētu – cilvēki, jauni un veci, stāvēja garā jo garā rindā, lai pēdējo reizi iekļūtu šajā cēlajā namā. Ēku tūlīt sāks rekonstruēt. Lai cik saudzīgi būtu rekonstrukcijas autori, tomēr skaidrā, Vilhelma Neimaņa projektētā mūzeja ēka (starp citu, pirmā mūzeja vajadzībām celtā ēka Baltijā) un 1905. gadā atklātais mūzejs daudz ko mainīs.

Ja atceramies, 2011. gada nogalē mūzeja darbinieki paziņoja, ka Kārļa Padega jubilejas izstāde būs pēdējā, taču mūzeja slēgšana tika atbīdīta arvien tālāk un tālāk. Tā nu varēja īstenoties

Laimoņa Mieriņa iecere sarīkot Valdemāra ielas namā savu gleznu izstādi. Taču laiks ienesa savas korektīvas, un pagājušā gada pavasarī personalizstāde pārvērtās par mākslinieka piemiņas izstādi. To nomainīja citas izstādes.

Tagad jāsapako nozīmīgā latviešu mākslas kolekcija, kuŗā glabājas mūsu glezniecības, grafikas un tēlniecības zelta fonds, jānovieto drošā glabātavā, arī darbiniekiem jāatrod telpas turpmākajam darbam. Darbs jau tāpēc neapstājas, jāturpina izstāžu darbība, jāplāno nākamās ekspozīcijas un jādoma par nākotni.

Jau tagad mūzeja ļaudis sākuši darbu ar vērienīgu izstādi „1914”, kas stāstīs par mākslu, kultūru un vēsturi Pirmā pasaules kara laikā ne tikai Latvijā, bet aptver arī daļu Eiropas. Izstāde top sadarbībā ar Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Polijas, Ungārijas, Čehijas, Slovaķijas, Slovēnijas,

Chorvatijas un Serbijas mākslas mūzejiem. Gada beigās būs plaša Gustava Kluča darbu izstāde, kuŗa varēs apskatīt kolekciju, kas glabājas Solonikos, Grieķijā. Gaidāma Vijas Celmiņas gleznu viesturneja. Top vēl viens liels projekts „Tutanhamona dzintars”, kuŗš stāstīs par dzintaru, kas pirmo reizi atrasts šī Ēģiptes valdnieka kapenēs.

Pēc šī nelielā uzskaitījuma vien redzams, ka Valdemāra ielas mūzeja ēkas rekonstrukcijas dēļ mākslas dzīve Rīgā neapstāsies, līdz ar Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas statusa iegūšanu 2014. gadā tā uzņems plašākus apgriezīenus.

Bet pagaidām mums atliek gaidīt 2015. gadu, kad, cerams, Latvijas Nacionālā mākslas mūzeja rekonstruētā galvenā ēka atkal vērš vaļā durvis apmeklētājiem. Lai visi dievi mūzejniekiem stāv klāt!

Māris Brancis

MAZA PIEZĪME PAR PULKVEDI VALDEMĀRU OZOLU

Lasot šī gada *Brīvās Latvijas* Nr.3 Eduarda Silkalna rakstu „Vēsturnieks gūst virsroku”, ar lielu pārsteigumu ieraudzīju tur pieminētu pulkvedi Valdemāru Ozolu. Klusībā iesaucos: „Es taču viņu pazinu!” Vēl rūpīgi pārlasīju šo rakstu, kas ir recenzija par nesen publicēto Artura Heniņa romānu „Tur Pērkonis nikni joduz dzenā”. Tajā esot apskatīti drāmatiskie notikumi mūsu zemē 1917. gadā. Silkalns raksta: „Notikumi vēroti un vērtēti faktiski eksistējošas personas vīrsnieka Voldemāra Ozola acīm.” Visvairāk mani pārsteidza raksta beigās: „Mulsina pēdējās nodaļas virsraksts – Vai pazudis Krievijā? (...) Pēc citiem avotiem

var uzzināt, ka pag. gs. 30. gados viņš bijis Spānijas armijas ģenerālis turienes Pilsoņu kara. Miris 1949. gadā.” Tad nu man bija skaidrs – tas ir tas pats laipnais kungs, kuŗu es redzēju kā mana tēva Feliksa Cielēna draugu ciemojamies mūsu mājā Parīzes apkaimē 30. gados. Atceros, ka apbrīnoju pulkvedi Ozolu kā varoni, kad viņš aizbrauca cīnīties par brīvību Spānijā.

Atveŗu tēva memoriālus „Laikmetu maiņa”, tur Ozola vārds pieminēts 50 lapaspusēs. Tur varam lasīt, ka pulkveža V. Ozola vadībā latvieši kopā ar igauņiem izcīnījuši spožo uzvaru Cēsu kaujā 1919. gadā. Kara beigās, V. Ozols ticis iecelts par

Latvijas armijas stāba operātiņas daļas vadītāju. Pēc Ulmaņa apvērsuma viņam nācās emigrēt, un tad viņš nonāca Parīzē, kur varēja atjaunot draudzību ar manu tēvu, kas arī tur bija emigrācijā. Spānijas brauciens kļuva par īstu epopeju – Ozolu apcietināja kāda pārpratuma dēļ, un mans tēvs, izmantodams savus sakarus ar Sociālistu internacionāles vadību, devās uz Valensiju, lai atbrīvotu savu draugu, un tas tēvam ar viņa diplomātiskām spējām arī izdevās. Pulkvedis Ozols nomira 1949. gadā, kā jau Eduards Silkalns min savā rakstā.

Gribu beigt ar pāris citātiem no tēva memoriāliem: *Kaut gan*

vācu dzelzsdīvīzijai un landesvēram pie Cēsīm bija liels cilvēku un jo sevišķi apbruņojuma pārsvars, tomēr 22. jūnijā kaujā viņus uzvarēja igauņu un latviešu apvienotie spēki (...) Šīs uzvaras stratēģisko koncepciju izstrādāja, kā arī igauņu un latviešu armijas operācijas vadīja pulkvežleitnants Valdemārs Ozols, kas bija spīdoši beidzis Pēterburgas Kara akadēmiju un guvis stratēģisku praksi strēlnieku stāba cīņās pret vāciešiem lielajā kara (L.M. II, 30-31). Un vēl - par atvadišanos no drauga V. Ozola kādā Parīzes stacijā, bēgot no vācu uzbrukuma 1940. gada jūnijā, tēvs saka: Šeit pēdējo reizi tikos ar šo pavisam savdabīgo latviešu virs-

nieku (...). Ļoti apdāvināts militārās lietās un ar ārkārtīgu gribas spēku, viņš tai pašā laikā bija avantūrists, kas spilgti izpaudās viņa dažādās nelaimēs politiskā laukā (L.M. III 175).

Esmu pateicīga par iespēju ar šīm rindiņām pieminēt mūsu drošsirdīgo brīvības cīnītāju, atsaucoties uz mana tēva atmiņām.

Izabella Cielēna

Feliks Cielens Laikmetu Maina I, II, III, Memento. Lidingö, 1961 – 1964 ; Laikmetu Maina 1-5, Memento. Rīga, 1997-2000.

Dzīves svinēšana

Lidija Kūlmane Stērste, *Dzeja, apgāds „Nordik”, 2012.g., 240 lpp.*

Reiz Kanberā, Austrālijā, man bija atvēlēts gods vadīt latviešu Kultūras dienu Rakstnieku cēlienu. Laikam jau auditorijas reakcijas pārbaudes nolūkā kāds velniņš mani mudināja ievadvārdos teikt, ka ikvienā šāda veida sarīkojumā, lai kādi tam būtu vēl citi nolūki, **celebrējam** latviešu valodu. Jums vajadzēja dzirdēt, kāda šalkoņa pēkšņi pārņēma publiku. Daži no pirmajām rindām sauca: „Svinam, svinam!” Mans tobrīd nepiedodamais grēks bija, ka, cenšoties pateikt par mūsu valodu ko labu, biju sakāmo piesārņojis ar svešvārdu, kāds nav atrodams pat vārdnīcās.

Angļu valodā runājošās zemēs dzīvojošie lasītāji zinās, ka angļu vārdam *celebrate* ir plašāka nozīme nekā latviešu svinēšanai. Tiesa, celebrē jeb, pareizi, **svin** Ziemsvētkus un dzimumdienas, bet celebranti veic arī kāzu un bērņu rituālus, un jaunākajā laikā aizgājēju palaišanu mūža dusā sauc nevis vairs par izvadīšanu vai bērēm (*funeral*), bet gan – par mirušā dzīves celebrēšanu. Uz viņa dzīvi atskatās, to godina un cildina. Manis pēc sauksim to kaut vai par dzīves svinēšanu.

Viviana Elizabete Stērste Brandlera savas 2010. gada 24. decembrī mirušās mātes Lidijas Kūlmanes Stērstes piemiņai veltītā grāmatā mātes stāstus par viņas likumotajiem mūža ceļiem sauc par vie-

nu vienīgu „izdzīvošanas svinēšanu” (21.) jeb, angļiski, *celebrations of survival* (34.). Tas vedina arī visu grāmatu saukt par mūža jeb dzīves svinētāju. Grāmatai ir zināmā mērā privāts, ģimenisks, pat intīms raksturs: atraitnis Andrejs Stērste un meita Viviana dziļā milestībā atceras savu sievu un māti, izstāsta viņas un visas ģimenes dzīves stāstu, izņem no albumiem un publicē daudzus desmitus ģimenes foto attēlu. Teksts daļēji arī angļu valodā, noteikti ne jau lai Lidiju Stērsti pazīstamu vai pat slavenu padarītu plašajā pasaulē, bet lai tautāmā un lasāmā piemiņa no ciltsmātes paliktu arī ģimenē ieprecētajiem cittautiešiem un turpmākajām latviešu valodu neprātējām paaudzēm.

Vai tik ģimenisku grāmatu vispār nāktos publiski apspriest? Bet, ja nu (a) laikraksta redaktore recenzentam eksemplāru iedevusi, (b) grāmatas pasītē norādīts, kur var interesēties par tās iegādi mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā un (c) grāmatas lielāko daļu aizņem aizgājējas dzeja, kas, kaut slepus rakstīta, sešas atvilktnēs saglabāta un tikai pēc nāves uzieta, tomēr būtu uzskatāma par tautas kopīpašumu, tad grūti izvairīties no uzdevuma.

Lidijas Kūlmanes Stērstes dzejoļi rakstīti mūža gaļumā. Pēc

tiem, kam atzīmēts sacerēšanas gads, redzams, ka vairākums rakstīti no 1941. līdz 1949. gadam un tad atkal mūža pēdējā gadu desmitā mūsu pašu gadsimtā. Tomēr pirmā posma Latvijas un bēgļu laika vide un otra posma Amerikas dzīves vide krājumā atspoguļojas minimāli. Tiesa, ir kāds „1941. g. 14. maijā pēc čekas apskates” tēvam veltīts dzejolis (152. lpp.), tiek skumts par mājām, kuņas aizstāt nācies „bēgļa nastai” (214.), bet lielākā daļa Kūlmanes Stērstes dzejas tematika ir ar laikmetu un vidi īpaši nesaistīta dzejnieces jūtu pausme un pārdomu izteikšana uz dabas norišu fona. Savus īpašus vaibstus, kas viņu atšķirto no daudziem citiem mūsu dzejniekiem, viņa neparāda.

Krājums ir stipri nelīdzens, nevienāds, kas padara tā vērtēšanu itin grūtu. Ir nevainojami un pat sevišķi skaisti dzejoļi. Delikātu cilvēka dvēseles stāvokli, lūk, izsaka šis:

*Vāras gaismas izauklētā
Spožā puķe novītusi
Vāram ziedam satumsumu
Gaismas kāram nepārciest
Gaismas strēle satumsumā
Vēju nestā projām klist.
Spožā puķe gaismas kāra
Tumsā lēni, lēni vist. (229.)*

Skālas pretējā galā dzīres svinails diletantisms:
Neapstājiet cilāt glāzi

Kas dod labai dzīvei gāzi...

*Dzīvojiet kamēr vien variet
Tā nu šoreiz arī dariet. (106.)*

Par dzejnieces radniecību ar spožo Elzu Stērsti un caur viņu ar pašu Edvartu Virzu atgādina divi dzejoļi ar vienādo virsrakstu „Rokoko”. (146. - 147. un 222.)

Var jau būt, ka dzejnieces atraitnim un meitai aizgājējas personības pilnīgākas raksturošanas nolūkā gribējās krājumā ietilpināt arī draiskākas viņas rindas, piemēram, tādas, kur viņa it kā šaubās par savu dzejnieces būtību:

*Kāpēc vārsmas jāsaliek?
Kas man no tā allaž tiek? (193.)*

*Grūti izbēgt atskaņu lamatām,
Vēloties kalpot „dzejnieka amatam”. (179.)*

Tomēr nenopietnos vārsmojumus, ja negribējās grāmatu padarīt par 10 – 15 lappusēm plānāku, būtu derējis publicēt vienuviet, nevis nopietnajai dzejai pa vidu.

Lidijas Kūlmanes Stērstes piemiņai veltītais krājums **Dzeja** vedina aizdomāties par mūsu, mirstīgo, dzīves svinēšanas un piemiņas saglabāšanas paņēmieniem vispār.

Ja par kādu aizgājēju tiek publicēta grāmata, viņš ļaužu piemiņā tiek paturēts efektīvāk, nekā ja par viņa kādreizējo esamību atgādina vienīgi kapakmens un tas, kas par viņu saglabāties tuvinieku un paziņu atmiņā. Protams, grāmatu var publicēt tikai tad, ja pietiek tur iekšā liekamā. Par pazīstamiem politiķiem, zinātniekiem, sabiedrības darbi-

niekiem var publicēt viņu kollēgu atmiņu krājumu. Rakstniekiem, dzejniekiem var nopublicēt viņu pašu sarakstīto, vai nu tas būtu vēl nepublicēts materiāls, vai jau reiz publicēta izlase.

Tāredzīgi dzejnieki un rakstnieki gan parūpējas, lai piemiņai veltītam mūžam grāmatas formā tiktu uzcelts, kamēr viņi paši vēl ir šai saulē. Kopoti raksti jaunākajā laikā iznākuši vēl dzīvīvajam Knutam Skujeniekam un Zigmundam Skujiņam, arī Andrejs Eglītis pats vēl piedzīvoja savu darbu kopsējumu iznākšanu. Priekšrocība šādai tālredzībai ir tā, ka autoram pašam ir kontrole pār to, kāds viņa literārais piemiņai izskatīsies.

Lidijas Kūlmanes Stērstes īpatnība bija, ka viņa rakstīja, kā senā mēdza teikt, *šuplādei*, ne lasītājam. Neatbildēts paliek jautājums, kāpēc tad tā. Vai dzejošana viņai veica tikai viņas pašas dvēseles terapijas lomu? Varbūt viņa bija pārlietu paškritiska un nedomāja, ka viņas veikumi dzejā ir gana labi, lai ar tiem iepazīstinātu atklātību? Varam tikai spekulēt, kāds būtu izskatījies krājums, ja pati autore būtu piedalījusies tā sakārtošanā un rediģēšanā. Viņā iemīt pietiekami daudz dzejiskās potences, lai gribētos domāt, ka viņa vienu otru dzejoli būtu nedaudz pieslīpējusi, dažus atlikusi pie malas. Atvainojoties par ģermānismiem, jāatzīst taču, ka ne visu, ko piecīš *šuplāde*, ar labu prātu ņem pretī drukā.

Eduards Silkalns

(Turpināts no Nr. 7)
Aleksandrs Gārša

Skolā jāiet, jāmacās Atmiņu stāsts

Skola švābu Gmīndes latviešu nometnē pēdējos mēnešos Vācijā - 1949. gadā

Mātei Rīgā beidzās skolas ārstes darbs, un viņa saņēma paziņojumu, ka jāpārceļas darbā uz Vāciju. Tēvs ne varēja, ne gribēja līdzi braukt, jo viņam bija jāpaliek darbā par Tautas Palīdzības – agrākā Latvijas Sarkanā Krusta medicīnas daļas administratīvo direktoru un jārūpējas, lai tūkstošiem latviešu bēgļu Kurzemē dabūtu medicīnisko aprūpi agrākajās un pārceltajās Sarkanā Krusta slimnīcās, sanatorijās, bērnu punktos un citur. Sekoja drudzaina pakošāšanās, jo līdzi varēja ņemt vienīgi dažas kastes un koferus. Dārgākās, vērtīgākās lietas no dzīvokļa Rīgā tika iemūrētas kāda nama pagrabā istabā, tā, ka nevarēja pateikt, kur bijušas pagrabā durvis. Tās piemeklēja tāds pats liktenis kā jūrmalā noraktās.

Vērtīgās, līdz ņemamās lietas iekrāva koka kastē, kurai bija bieži dēļi un stingri uznaģlots vāks. Šī kaste pretēji pārējai bagāžai Vācijā nekad nepienāca, jo uz tās pāris svešvalodās bija uzdrukāts tās oriģinālā satura apraksts „Latvijas sviests”.

Vācijā, Saksijā, karaļaika beigās

Ar tvaikoni *Bremmen Iller* devāmies ceļā uz Dancigu. Smagi bija atvadīties no tēva, jo jutu, ka nezin vai viņu kādreiz atkal redzēšu. Vēl gandrīz smagāk bija atvadīties no aukles Annijas, kas visus šos gadus, mātei garas stundas trijos darbos strādājot, bija mani audzinājusi, kļūstot par mātes aizstājēju. Jau kopš pirmajiem maza bērna atmiņas brīžiem viņa vienmēr bijusi klāt un mani pieskatījusi

un pavadījusi. Viņai pašai bērnu nebija, jo viņas līgavaini bija nonāvējuši komunisti, kad viņa Krievijā strādājusi par kādas lielas muižas saimniecības priekšnieci. Atgriezies Latvijā, viņa vēlāk bija priecīga, dabūjot darbu pie maniēm vecākiem un viņu dzīvokli mani audzināt gandrīz kā savu bērnu. Viss pazīstamais, kuģim atstājot Daugavas grīvu, tā nu palika aiz muguras. Priekšā gaidīja nezināma nākotne un manai apziņai tukšums.

Nebūtu tomēr godīgi, ja es neatzītos, ka reizē ar šo milzīgo traumā manā bērna dzīvē kaut kur apziņas dziļumos bija paslēpusies ziņkārība par pasauli aiz Latvijas krastiem. Kādas izskatās citas lielas pilsētas pasaulē? Redzēta bija vienīgi Rīga. Kā dzīvoja cilvēki citās zemēs? Kādi izskatījās lieli kalni? Jā, visi tie jau būs jaunumi!

Agrās bērnības dienās man dāvināja globusu, Eiropas karti un bilžu grāmatas par citām zemēm. Tagad nu varēšu tās pats redzēt!

Tālākais brauciens pagāja gan

kā murgs: kuģis reizēm liku ločoja, lai izbēgtu no krievu zemūdenēm, un tā korpusu drebināja dziļuma bumbas. Kaut kā tomēr nonācām Dancigā. Daudz no pilsētas neredzēju, jo māte mani aizrāva uz vilcienu, kas ar pārsēšanos mūs noveda Kemnicas pilsētā, Saksijā. Brīžiem vilciens bija papildīts un nācās sēdēt uz kofejiem. Breslavā skanēja gaisa uzbrukuma sirēnas un visiem iznāca skriet uz patvertni. Naktī nonācām Kemnicā, Saksijas rūpniecības lielpilsētā. Tur papriekš apmetāmie pie ģimenes draugiem – ārstu ģimenes, kuņa no Latvijas bija aizbraukusi 1940. gada otrajā repatriācijā, lai izvairītos no deportēšanas uz Sibīriju. Ar viņu gādību mātei vispirms ierādīja darbu kādā iekšējā slimību slimnīcā. Darbs tur nebija viņas speciālitātē. Ar centurdaļu kilograma no Latvijas līdzpaņemtū kafijas pupiņu un Latvijas spēka gabala palīdzību pilsētas medicīnas pārvaldes priekšniekam (*Obergesundheitsrat*) viņa vēlāk izkauļēja pārceļša-

nu uz lielu bērnu slimnīcu kalna galā, otrā pilsētas pusē.

Sākumā man salīga privātskolas – vecu, izdienējušu vācu skolotāju ar reumatisma saliektiem pirkstiem. Pie viņa braucu pa divām tramvaja līnijām caur pilsētas centru. Viņš mani mācīja dažādos priekšmetos, lai es varētu tikt līdzi vācu pamatskolas 4. klasei, jo viņu priekšmeti un mācību saturs bija gluži citāds nekā Latvijā. Labi noderēja Rīgā labi apgūtā vācu valoda.

Pēkšņi mana dzīve bija pilnīgi apmetusi kūleni. No bērnības, kurā visādi bija centušies mani pasargāt, izolēt no ikdienas dzīves skarbuma un ārējās pasaules, pēkšņi tiku izmests gandrīz vārda tiešā nozīmē uz ielas. Mātei bija divas ārsta istabiņas interno slimību slimnīcas ēkā, bet viņa dabūja strādāt 13 dienas ik divās nedēļās. Tāpēc es viņu vispār gandrīz nemaz neredzēju. Mani gan it kā „adoptēja” glīta, runīga jauna palīgmāsiņa. Kad viņai bija brīvs laiks, gājām staigāt pa kilometriem garajiem parkiem gar Kemnicas upīti. Parks sākās taisni pāri ielai, un tur auga pliederoģas (*Holunderbeeren*), no kuņām viņa taisīja gardu virumu.

Lielāko tiesu dienas pavadīju viens pats, klistot pa lielo pilsētu. Braucu ar tramvaju līdz līnijai gala piestātnēm un tad atpakaļ. Gāju uz pieaugušo kino izrādēm pilsētā. Studēju kartes un bezmērķīgi staigāju pa centra ielām. Vakaros, kad māte strādāja, gāju uz tūvejo cirku, vairākkārt noskatoties to pašu programmu.

Kemnicēši bija lepmi, ka viņu pilsēta nav bombardēta, kaut tur bija lielas *Auto Union* auto fabrikas, kas stiepās otrpus upes, kā rī-

liels auto fabriku komplekss Zigmāršēnavas priekšpilsētā.

Pēc pāris mēnešiem, kā minēju, māti pārcēla uz bērnu slimnīcu Ceisigvaldē, kalna galā, liela meža parka malā. Vienīgi viņai – ārzemniecei un jaunai pienācējai – piedalīja smagu infekcijas slimību – difterijas un šarlaka nodaļas. Māti darbā apmeklēt tāpēc nedrīkstēju, un naktīs viņa rakstīja pacientu slimības vēstures vācu valodā, ar vārdnīcas palīdzību.

Savu agrāko dzīvi turpināt nevarēju, jo nu bija jāsāk iet vietējā vācu skolā. Disciplīna bija barga, un palaidnības nevarēja atļauties. Pēkšņi sākās arī gaisa uzbrukumi pilsētai. Galvenokārt lielajam auto fabrikām. Esot arī bijusi kāda mākslīgā benzīna fabrika. No sprāgstbumbām man bija pamatīgas bailes – pat pagrabā sēžot. Pie mātes divās mazajās ārstes istabiņās atkal ļāva man dzīvot un ēst līdz ar māti un citiem ārstiem ārstu ēdnīcā. Vienīgi kad bija gaisa uzbrukumi, vairs nedrīkstēju iet uz tuvo pagrabu, jo no turienes mani pārvaldes direktors, nacionālsociālistu „aparātčiks” izmeta, jo es nedeļu vācu vadoņa sveicienu, bet aiz paraduma un bez sevišķa iemesla teicu „Dievu sveic” (*Griß Gott*). Par to bija jāiet uz krietni attālāku pagrabu slimnīcas kompleksā, kurā bija izvietota garīgo slimību nodaļa. Kad sākās gaisa uzbrukumi, slimie nežēlīgos toņos brēca, ķērca un kauca. Pats es biju pārbijies. Mūsūpriekšpilsētu kalnā gan maz skāra, bet pilsētā biežāk un biežāk redzēja sagrautus lielus namus. Interesanti bija vienam iet pa mežu un pētīt tur lielos bumbu krāterus. Mežs sākās tūdaļ aiz slimnīcas sētas aizmugurē.

(Turpinājums sekos)

Par reformu ieceri Latvijas izglītībā

Mazas un nabadzīgas valsts vienīgā un istā vērtība ir cilvēki – tā tad izglītībai vajadzētu būt vienai no tās galvenajiem uzdevumiem.

Valža Dombrovska valdības deklarācijā ir ierakstīts: „Par mērķi izvirzām talantus attīstošu un konkurētspējīgu izglītību, kas pieejama ikvienam visa mūža garumā, un to, lai vispārējo izglītību jaunieši iegūtu līdz 18 gadu vecumam. (...) Izstrādāsim un sagatavosim ieviešanai no 2014. gada principiāli jaunu augstākās izglītības finansēšanas modeli, kas veicinātu maksimālu augstākās izglītības pieejamību, tās starptautiskās konkurētspējas objektīvi novērtējamu kāpumu un taisnīgumu. Novērsisim augstākās izglītības un zinātnes programmu dublēšanos, fragmentāciju un savrupību.”

Pirms gada izglītības un zinātnes ministrs **Roberts Ķīlis** pieņēma vairākas reformas Latvijas izglītības sistēmā. Sniedzam īsu ieskatu ministra sarunā par vispārējo vidējo un augstāko izglītību.

Runājot par **vispārējo vidējo izglītību**, ministrs sacīja, ka katra skola un katrs skolotājs var izstrādāt savu programmu, kā īstenot izglītības standartu. „Domāju, ka vajadzētu būt stingriem noteikumiem, kā mācīt, bet skolotājiem būtu brīvība un atbildība izvēlēties, kā vajadzīgās zināšanas un prasmes iemācīt... Piemēram, skolotājs vērtē, vai bērns prot lasīt, vai saprot izlasīto un var to atstāstīt, un nevis vēro, vai visi bērni lasa vienādi, – kādam bērnam var būt arī atšķirīgs lasīšanas veids, bet tas nenozīmē, ka atšķirīgs ir nepareizs. Galvenais ir lasītprasme un spēja izlasīto saprast un atstāstīt.”

Savs skatījums ministram bija un ir arī **par mazajām skolām**: „Pēc mana lūguma ministrijas finanču departaments izrēķināja, cik daudz skolu pašreizējās finansēšanas sistēmas ietvaros nespēj īstenot izglītības programmu paredzētajā apjomā. Ir apmēram 170 skolu, kuŗu kopējais skolēnu skaits ir nedaudz zem 10 tūkstošiem. No šīm skolām 150 ir novadu pamatskolas. Latvijā mācās kopumā vairāk par 200 tūkstošiem bērnu un ir 1000 skolu. Skaitļus minu tāpēc, ka tie rāda, ka to skolu procents, kuŗās skolēnu skaits ir pārāk mazs, kopējā apjomā nav milzīgs.

Tātad šo problēmu var risināt ar speciālas programmas palīdzību. Mazās skolas var darboties daudzfunkcionālā centrā, ēkā nav jāatrodas tikai skolai vien, mazā skola var darboties kā filiāle, un, visbeidzot, var da-

rit tā, kā tas notiek citviet, – skolotāja brauc uz mājām vai dzīvokli, kuŗā sanāk kopā noteikta vecuma apkārtnes bērni. Līdz zināmam vecumam bērns tomēr nevajadzētu katru dienu vest desmitiem kilometru uz skolu vai atstāt uz visu nedēļu internātā. Mazie nav jāstaipa pa pasauli, skolotāja var atbraukt pie bērniem. Vienu dienu skolotājs māca vienu priekšmetu, otru dienu citu, – nav jābrauc katru dienu pieciem skolotājiem. Protams, ir vajadzīgs transports, bet tā ir daļa no finansējuma. Manis sacītais nozīmē, ka nodokļu maksātājam ir jāsaprot, kāpēc ir vietas, kur par bērna mācīšanu nākas tērēt vairāk naudas.”

Jāpiebilst, ka karstas diskusijas izraisīja ministra piedāvājums skolās mainīt mācību gada garumu, „pastiepiot” to garāku.

Savukārt **augstākajā izglītībā** ministrs iecerējis mācības par maksu, ņemot kredītu, veidojot jaunu finansēšanas sistēmu – ārpusbudžeta fondu. Par vienu no svarīgākajiem iemesliem, kāpēc vajadzētu mainīt augstākās izglītības finansējuma sistēmu, ir motivācija studēt, un tā Latvijā bieži ir izkropļota. „Nereti izvēles motivācija ir iespēja studēt t.s. budžeta grupā, – tātad nav svarīgi, ko mācās, galvenais, lai valsts studijas samaksā. Cilvēki ir gatavi tērēt savas dzīves gadus un nodokļu maksātāju naudu, mācoties vienalga ko un nezinot, ko viņi pēc tam darīs. Mainot finansēšanas sistēmu, tiks mainīta motivācija gan studentiem, gan arī augstskolām.”

Pēc ministra sacītā, gadā pašlaik augstākajai izglītībai tiek tērēti 190 miljoni latu, bet šajā summā ietverta arī struktūrfondu nauda. Summā nav ieskaitīta zinātne, bet ir gan kolledžas, gan arī privātās augstskolas, – tā ir visa sektora gada nauda. Protams, finansējuma maiņa nav vienīgā iecerētā pārmaiņa, bet ministra ieskatā „finansējums ir reformu pamats, jo bez naudas neko nevar izdarīt, tas ir tāpat kā ar struktūrfondu naudu. Ar to var paveikt daudz, bet ir vajadzīgs līdzfinansējums. Līdzīgi ir ar finansējuma maiņu augstākajai izglītībai, pašreizējā situācijā, kad naudas nepietiek, neko mainīt tajā nav iespējams.”

Pretestība reformu iecerēm, it sevišķi augstākajā izglītībā, ir bijusi liela, taču tikpat liels ir bijis un ir sabiedrības atbalsts ministram. Pagājušā gada nogalē daudzu augstskolu rektori pieprasīja ministra demisiju, to pieprasīja arī Augstākās izglītības padome (AIP), jo ministrs bija ķēries klāt **augstskolu programmu kvalitātes vērtējumam**. Šo vērtējumu izstrādāja, veica un uzraudzīja AIP, iztērējot miljo-

nu latu no Eiropas fondu naudas un piesaistot arī ārzemju ekspertus. Vērtējuma rezultātus AIP atteicās publicēt, bet ministrija šo vērtējumu pieprasīja. Izrādījās, ka AIP par nekvālitātīvām atzinusi 55 programmas, bet ministrija, pārskatot pētījumu, atzina, ka nekvālitātas varētu būt 162 programmas. Iedziļinoties AIP veiktajā pētījumā, radās daudz jautājumu un neskaidrību, pat aizdomas, ka pētījums veikts pavirši un ka tajā vēlāk izdarīti grozījumi, ierakstīti vērtējumi, lai gan vērtēšana nemaz nav notikusi u. tml. Ministrija izsludināja auditoru konkursu, kuŗā uzvarēja auditorfirma SIA *Deloitte Latvia*, ar kuŗu 2012. gada decembrī tika noslēgts līgums par auditu.

Izglītības un zinātnes ministrija 18. februārī publicēja auditorfirmas studiju programmu izvērtējuma rezultātus. Izglītības un zinātnes ministrs Roberts Ķīlis informēja, ka aicinās Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju, ievērojot atklātos pārkāpumus AIP veiktajā studiju programmu izvērtējumā, vērtēt padomes darbību. Ministrs arī sola, ka vērsīsies Ģenerālprokurātūrā, jo auditori, pārbaudot Jāņa Vētras vadītās Augstākās izglītības padomes darbu, tur skata arī varbūtējus krimināla rakstura pārkāpumus.

Auditā secināts, ka dažu ekspertu kvalifikācija vai darba pieredze nav atbildusi Ministru kabineta (MK) noteikumos minētajiem kritērijiem. Dažkārt katrs vērtējis pat līdz 10 studiju virzienu. Kāds eksperts, piemēram, bijis kvalificēts vērtēt vēsturi un filozofiju, taču novērtējis arī reliģiju, informācijas un komunikācijas zinātnes, nekustamo īpašumu pārvaldību, metallapstrādi un vēl citas nozares. Kāds cits eksperts vērtējis tikai pēc dokumentiem, nevis apmeklējot augstskolas, kā tas bija jādara. Auditoru atzinumā arī uzsvērts, ka studiju vērtēšana nav bijusi taisnīga un neatkarīga. Norādīts uz būtiskiem interešu konfliktiem. Nepilnības konstatētas arī augstskolu studiju programmu vērtēšanas metodoloģijā. Tā vispār nav bijusi apstiprināta, pat kad izvērtēšana jau sākusies. Turklāt vietējie un ārvalstu eksperti saņēmuši atšķirīgus norādījumus – angļu versijā prasīts vērtēt piecu punktu, bet latviešu versijā – triju punktu sistēmā. Daļa ekspertu ziņas par pētījuma studiju programmām saņēmuši pēdējā brīdī u. tml.

Interviju par izglītības reformu gaitu ar izglītības un zinātnes ministru Robertu Ķīli lasiet nākamajā numurā!

Sallija Benfelde

LATVIEŠU NOZĪMĪGĀKO NOTIKUMU KALENDĀRS 2013

FEBRUĀRIS

26. februāris – 3. marts – LELBAs Draudžu dienas Floridā. Vairāk www.lelba.org

MARTS

15. marts - 17. marts – ASV skolotāju konference Gaŗezerā, Mičiganā. Riko ALA. Vairāk www.alausa.org
 16. marts – Balvas pasniegšana veiksmīgākajam latviešu uzņēmējam Lielbritānijā. Northemptonā, Lielbritānija. Riko Anglo-Baltic News
 21. marts - 26. marts – Piektais Starptautiskais R. Blaumaņa festivāls Valmieras teātrī
 23. marts – Izrāde „Sprīdītis” Bredfordā, Lielbritānijā. Riko „Latvijas koncerti”
 24. marts – Izrāde „Sprīdītis” Londonā, Lielbritānijā. Riko „Latvijas koncerti”
 25. marts – Deportāciju atceres dienai veltīts koncerts Omskas latviešiem Omskā, Krievijā. Riko „Latvijas koncerti”

APRĪLIS

13. aprīlis - 14. aprīlis - Ziemeļamerikas latviešu XIV Ērģeļu dienas Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudzes baznīcā Newtown Square, PA. Vairāk www.latvianluthchurchphila.org
 13. aprīlis – Izrāde „Sprīdītis” Dublinā, Īrijā. Riko „Latvijas koncerti”
 14. aprīlis – Izrāde „Sprīdītis” Limerikā, Īrijā. Riko „Latvijas koncerti”
 19. aprīlī – Izrāde „Pasakas par ziediem” Stokholmā, Zviedrijā. Riko „Latvijas koncerti”
 20. aprīlī – Izrāde „Pasakas par ziediem” Gēteborgā, Zviedrijā. Riko „Latvijas koncerti”
 21. aprīlī – Izrāde „Pasakas par ziediem” Oslo, Norvēģijā. Riko „Latvijas koncerti”

MAIJS

2. maijā – ASV latviešu organizāciju pieredzes apmaiņas seminārs. Vairāk www.alausa.org
 3. maijs – 5. maijs – Amerikas latviešu apvienības (ALA) 62. kongress Sietlas priekšpilsētā Tukwillā. Vairāk www.alausa.org/lv/citi/alas-62-kongress-sietla-vasingtona/
 4. maijs - 5. maijs – Latviešu kultūras dienas Īrijā. Riko Latviešu nacionālā padome Īrijā. irijaslnp@gmail.com

JŪNIJS

1. jūnijs – Latvijas pašvaldību vēlēšanas. Vairāk www.cvk.lv
 4. jūnijs – 15. jūnijs – Rīgas Operas festivāls. Vairāk www.lno.lv
 21. jūnijs – 22. jūnijs – Pasaulē latviešu amatnieku saiets Valmierā. Vairāk www.macibucentrs.lv
 21. jūnijs – 15. jūlijs – Cēsu Mākslas festivāls. Vairāk www.cesufestivals.lv
 27. jūnijs – 11. jūlijs – „Hello, Latvia! / Sveika, dzimtene!” – divvalodu ceļojums pieaugušajiem, ģimenēm. Iespēja iepazīt Rīgu, apceļot Latviju un apmeklēt XXV Vispārējos Dziesmu un XV Deju svētkus! Rezervējiet vietu, iesūtot \$500 iemaksu. Maksimālais dalībnieku skaits ir 20; cena \$3600.
 27. jūnijs - 11. jūlijs – „Heritage Latvia” - angļu valodas ceļojums jauniešiem. Jaunieši (13-15 g.v.) iepazīsies ar Rīgu, apceļos Latviju, satiksies ar sava vecuma jauniešiem divās Latvijas skolās un apmeklēs Dziesmu un Deju svētkus. Programma līdzinās „Sveika, Latvija!” ceļojumam, tikai informāciju sniedzam angļu valodā. Cena \$3 100. Tuvāka informācija par abiem ceļojumiem, kontaktējoties ar Anitu Juberti: tālr. (301) 340-8719, e-pasts: projekti@alausa.org **Pieteikšanās termiņš abiem ceļojumiem ir līdz 2013. gada 28. februārim.** - Pieteikšanās veidlapas ir pieejamas ALAs mājas lapā www.alausa.org.

JŪLIJS

30. jūnijs – 7. jūlijs – XXV Vispārējie latviešu Dziesmu un XV Deju svētki Rīgā:
 29. jūnijā 11.00 kuŗu kuŗi LU aulā un Rīgas Latviešu biedrībā
 30. jūnijā 18.00 Dziesmu svētku atklāšana un virsdiriģentu/ virsvadītāju godināšana Dziesmu svētku parkā
 2. jūlijā 19.00 J. Vītola 150 gadu jubilejai veltīts koncerts LU aulā
 3. jūlijā 19.00 Vokāli simfoniskās mūzikas koncerts *Arēnā Rīga* 19.00 Pūtēju orķestru koncerts Lielajā gildē
 4. jūlijā 18.00 Kokļu ansambļu koncerts Izstāžu centrā Ķīpsalā, zālē nr.2
 5. jūlijā 14.00 Deju lieluzvedums, 1. koncerts Daugavas stadionā 22.00 Deju lieluzvedums, 2. koncerts Daugavas stadionā
 6. jūlijā 12.00 Deju lieluzvedums, 3. koncerts Daugavas stadionā 17.00 Dižkoncerts Doma laukumā 22.00 Deju lieluzvedums, 4. koncerts Daugavas stadionā
 7. jūlijā 10.00 Gājiens 19.00 Nobeiguma koncerts „Ligo” Mežaparka estrādē 23.00 – 4.00 Sadziedāšanās nakts
 1. jūlijs – Konference „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai II”. Vairāk www.km.gov.lv
 2. jūlijs – 4. jūlijs – Pasaulē latviešu ekonomikas un inovācijas forums Rīgā. Vairāk www.ieguldilatvija.lv.

Veidosim šo kalendāru kopā!

Ja vēlaties, lai par jūsu rīkoto notikumu uzzinātu aviŗu *Laiks* un *Brīvā Latvija* lasītāji un abu mājaslapu apmeklētāji, lūdzu, sūtiet informāciju uz Rīgas redakciju: redakcija@laiks.us, redakcija@brivalatvija.lv, fakss: +371 67326784, tālr.: +371 67326761

NOVADU ZIŅAS

LNB atbalsta biedrība pateicas Gaismas pils ziedotājiem par uzticību un atbalstu

2012. gadā uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrības aicinājumiem ziedot *Gaismas pilij* atsaukušies un savu vārdu jaunās bibliotēkas ēkā iemūžināt vēlējušies 26 ārvalstīs dzīvojošie latvieši. Par ziedojumu un ieguldījumu bibliotēkas veidošanā Biedrība pateicas:

Maijai Kreilei (iemūžināts Rūtas Kreiles vārds),

Edītei Annai Mogensen (iemūžināts Ādolfas Svennes vārds),
Velgai Rukuts,

Ingrīdai un Norai Gabliks (iemūžināts Jāņa un Līlijas Gabliks vārds),

Dr. Uldim Streipam,

Eileen Lane (iemūžināts Brigitas un Viestura Tamuzu vārds),

Jurim Upatniekam (iemūžināts Ilzes Upatnieces vārds),

Lalītai Muižniecei,

Arvidam un Guntiņai Lielkājs,

Vilnim un Lidijai Smilgai Bērziņiem (draugu dāvinājums dzīves jubilejā),

Karēnai Grīverei,

Līlijai Treimanei,

Līlijai Bune Gabliks (iemūžināts Kapt. Ludviga Bune vārds),

Līlijai Zivertei (iemūžināts Manfreda Ziverta vārds),

Gunaram Bundza,

Saginavas latviešu klubam,

Jānim Skabārdim,

Jānim Tauriņam,

Jānim Pelēkim,

Aijai Pakulis,

Sarmītei Pakulis,

Foto: Jānis Dripe

Latviskā mantojuma fondam, Richardam un Zanei Grigors, Mildred Torjusen, Ieviņai Picka-Emharte un Ārvaldim Picka, Jānim Liepkalnam

Šī gada sākumā ziedojumu čeki saņemti no **Edvarda Imanta Mackus, Valdas Zaļkalns** (iemūžināts Māras Zaļkalns Jaunzems un Juŗa Jaunzems vārds), **Alberta un Ausmas Vīgants un atkārtoti no Dr. Ulda Streipa, Jāņa Skabārza un Saginavas Latviešu kluba.**

Ziedotāju pulkā ir arī laikraksts Laiks. Paldies *Laika* redakcijai, Ligitai Kovtunai, lasītājiem un rakstu autoriem, kas ziedojusi savu autoratlīdzību, lai atbalstītu laikraksta digitalizāciju Latvijas Nacionālajā bibliotēkā!

Saņemtie ziedojumi tiek izmantoti Latvijas Nacionālās bibliotēkas attīstības atbalstam, sa-

tura veidošanai un krājuma papildināšanai, lai 2014. gadā ikvienam būtu pieejams mūsdienīgs un saturā bagāts kultūras, izglītības un nacionālā mantojuma centrs – *Gaismas pils*.

Biedrība joprojām pieņem ziedojumus un sniedz iespējas iemūžināt jaunajā bibliotēkā savu, savas dzimtas, draugu vai organizācijas vārdu.

• **Ls 1-99** – ziedotāja vārds īpašā Ziedotāju grāmatā;

• **sākot no Ls 100** – ziedotāja vārds lielā sienas plāksnē *Gaismas pils* vestibilā;

• **Ls 300** – ziedotāja vārds uz plāksnītes pie krēsla;

• **Ls 500** – ziedotāja vārds uz plāksnītes pie galda lasītavā;

• **Ls 1000** – ziedotāja vārds uz plāksnītes pie plaukta lasītavā;

• **Ls 50 000 un vairāk** – ziedotājs iegūs tiesības uz īpašas pateicības zīmes izvietošanu *Gaismas pils* auditorijās vai stāvos.

Ziedot iespējams:

• **ar kredītkarti mājaslapā** www.gaisma.lv

• **nosūtot ziedojumu čeku:** Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrībai, Tērbatas iela 75, Rīga, LV1001, Latvija

• **biedrības birojā:** Tērbatas ielā 75, 4. stāvā, 404. kab., tālrunis +371 67843767

• **bankā**

Beneficiary: Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība

Registration Nr.: 50008034971

Account Nr.:

LV84HABA0551006763188

Beneficiary's bank: Swedbank

Address: Balasta dambis 1a,

Rīga, Latvia

SWIFT code: HABALV22

Korespondentbanka ASV

DEUTSCHE BANK TRUST

COMPANY AMERICAS,

New York

ABA/FW: 021001033

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpili apmeklēja Somijas pilsētas Lahti delegācija. Viesi iepazinās ar Daugavpils cietoksni, kur notika diskusija par reģionālās attīstības un vides jautājumiem, kā arī ar Rotko mākslas centru, Daugavpils universitātes Studiju un pētniecības centru „Ilgas”.

Rundāles pils muzeju, parku un ekspozīciju “Kurzemes hercogu kapenes”, kas atrodas Jelgavas pilī, pērn apmeklēja 233 792 intereenti no Vācijas, Lietuvas, Spānijas, Igaunijas, Krievijas un Latvijas - par 3,7% vairāk nekā iepriekš. Visvairāk iecienīti bijuši Senās mūzikas festivāls un Dārza svētki. Parks visu laiku tiek papildināts ar rožu un citu augu stādījumiem.

Latvijas Nacionālais kultūras centrs aicina dažādu amatu un prasmju meistarus līdz 22. februārim pieteikties (www.lnkc.gov.lv) akcijai „Satiec savu meistarlu!”, kas iekļauta kopīgā Eiropas projektā „Eiropas amatu prasmju dienas”. Akcijas laikā (no 4. līdz 7. aprīlim) tautas lietiskās mākslas meistari, stāstnieki, teicēji, mūzikanti un citu tradicionālo prasmju zinātāji rīkos meistardarbnīcas, individuālas nodarbības un paraugdemonstrējumus.

Dagdas novada jauniešu iniciatīvu centrā īsteno Amerikas vēstniecības Latvijā Mazo grantu programmas projektu „Laiks angļu valodai”, kam piešķirts 1000 dolaru mūsdienīgu mācību materiālu iegādei, lai varētu rīkot angļu valodas nodarbības sākumskolas bērniem. Pērn, apmeklējot Dagdu, ASV vēstnieka vietniece Karina Maklelanda pamanīja Latgales bērnu vēlmi apgūt angļu valodu.

Pasaules Dabas fonds sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru izsludinājis Starptautisku konkursu „Gada lauksaimnieks Baltijas jūras reģionā 2013”. Aicina pieteikties saimniekus, kuŗi ikdienā ražo viedī draudzīgu un ekonomisku lauksaimniecības produkciju. Labākie finālisti cīnīsies par galveno balvu - 10 000 eiro.

Mālpilī un Siguldā notika XIV Starptautiskais masku tradīciju festivāls, kuŗā piedalījās 20 masku kopas no Latvijas, Lietuvas un Krievijas.

Vidzemes slimnīcā diennaktī uzņēma līdz pat 60 pacientu. Pārpildītas ir terapijas, infekcijas un bērnu nodaļa, kur galvenokārt ārstējas slimnieki ar veselības sarežģījumiem pēc pārslimotas gripas.

Četri Turcijas jaunieši sākuši brīvprātīgā darbu Aizkrauklē un Skrīveros sadarbībā ar Aizkraukles bērnu un jauniešu centra biedrību “Galaktika” un Skrīveru jauniešu biedrību “Jes”. Turku jaunieši mācās latviešu un angļu valodu, bet vietējie “Galaktikas” jaunieši apgūst turku valodu.

Divpadsmit jaunieši no Alūksnes, Malienas, Annas, Trapenes un Jaunalūksnes trīs mēnešus ir aktīvi darbojušies un sevi pilnveidojuši dažādās nodarbībās, lai piedalītos konkursā “Mis un Mistery Alūksne 2013”. Uzvarētājus kronēs Ernsta Glikas Alūksnes valsts ģimnazijas hallē.

Aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Kuldīgas novada domes vadība vienojušies, ka Latvijas Neatkarības atjaunošanas dienā 4. maijā Kuldīgā notiks bruņoto spēku parāde. Lai dotu iespēju iepazīties ar bruņotajiem spēkiem arī tiem iedzīvotājiem, kuŗiem nav iespēju apmeklēt tradicionālās valsts svētku parādes Rīgā, Aizsardzības ministrija un Nacionālie bruņotie spēki aizsākuši jaunu tradīciju – Valsts neatkarības atjaunošanas dienā organizēt bruņoto spēku parādi kādā no Latvijas novadiem. Pērn šāda parāde notika Rēzeknē.

Sunākstē, bijušā pagasta bērnudārza telpās, darbu sācis uzņēmums “Sunākstes vilnas nams”. Tas izveidots par Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļiem un privāto naudu. Iepirkto vilnu Sunākstes vilnas namā mazgā, krāso, kārs un izstrādā filcu. Gan kārstā vilna, gan filcs ir pieprasīti amatnieku izstrādājumu veikalos. No filca ražo čības, cepures un citas lietas.

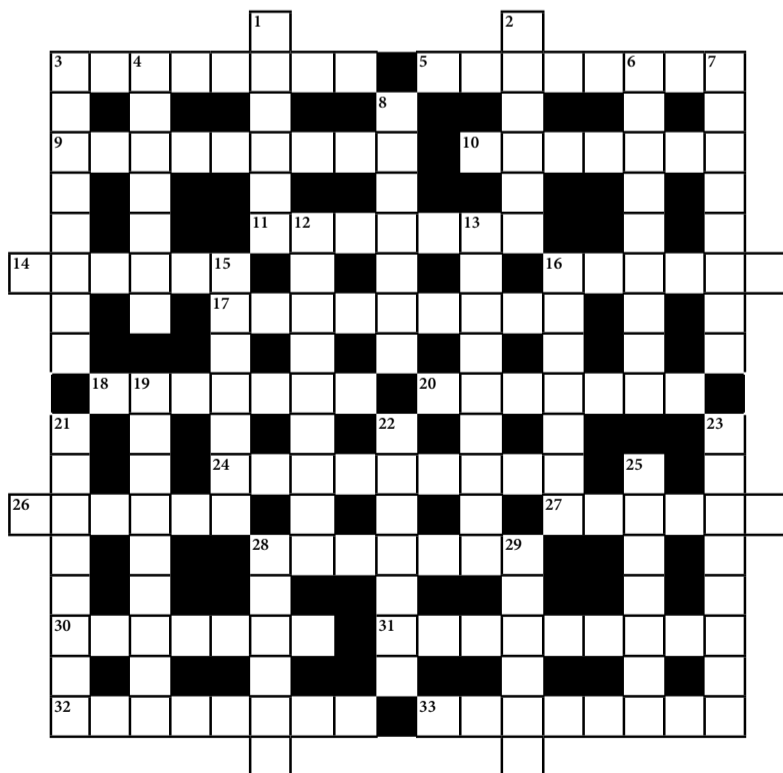
Liepājas Olimpiskajā centrā 1. un 2. martā notiks izstāde “Ražots Liepājā”. Savus ražojumus un pakalpojumus demonstrēs vairāk nekā 140 Liepājas pilsētas un tuvāko novadu uzņēmumi. Izstāde “Ražots Liepājā” tiek rīkota jau otro reizi, un to apmeklēt bez maksas aicināti pilsētas iedzīvotāji un viesi.

Cēsu pils koris jauko koru grupā starptautiskajā koru festivālā Gdanskā, Polijā, ieguvis pirmo vietu un zelta diplomu. Konkurssā piedalījās kori no Latvijas, Polijas, Lietuvas, Krievijas un Vācijas.

Izšīņas sagatavojušas **Valija Berkina** un **Māra Linde**

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Kārlis Pētersons

dievietes seno skandinavu mitoloģijā. 4. Darbarīks – dzelzs stienis ar asu galu. 6. Dzīvespriecīgs cilvēks. 7. Pantmērs. 8. Kontrolaparāts. 12. Īstenība. 13. Savienot. 15. Publiskas atzinības izpaušmes veids. 16. Trigonometriskā funkcija. 19. Daiļava. 21. Nepieklājīgs cilvēks (*sar.*). 22. Teātris, kuŗa repertuārā apvienoti dažādi vieglā žanra priekšnesumi. 23. Koŗa vadītājs un priekšdziedātājs sengrieķu traģēdijā. 25. Apgērbas sastāvdaļa. 28. Mācību telpas skolā. 29. Ierīce kuŗa nostiprināšanai brīvā ūdenī.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 7) atrisinājums

Līmeniski. 1. Ārsts. 3. Sa-plaukt. 9. Lakta. 10. Āboliņš. 12. Labs. 13. Apceļot. 14. Do-ma. 17. Ziemeļi. 18. Etiķetes. 19. Taisnība. 21. Piparots. 25. Dzejolis. 27. Stacija. 29. Sami. 30. Iekrist. 31. Meli. 34. Kalseni. 35. Eleja. 36. Paraksts. 37. Malka.

Stateniski. 2. Tikt. 3. Skābenes. 4. Prototipi. 5. Atis. 6. Analizēt. 7. Laipni. 8. Lāmas. 9. Libreti. 11. Šņore. 15. Peonija. 16. Ķekatas. 20. Baltezers. 22. Odiseja. 23. Skatiens. 24. Asarains. 26. Zemāk. 27. Sasiet. 28. Asaŗi. 32. Alga. 33. Meka.

Līmeniski. 3. Novada centrs Latvijā. 5. Pilsēta ASV. 9. Apdzīvota vieta Smiltēnes novadā. 10. Sala Indonēzijā, Malajas archipelāgā. 11. Tiesiskais stāvoklis. 14. Kurvjziešu dzimtas augs. 16. Cieši kļaut klāt. 17. Sauszemes daļa pie ūdenstilpes. 18. Dzīvojamās telpas. 20. Nervu šūnu funkcionāla savstarpējā kontakt-

vieta. 24. Ādspārņi. 26. Apdzīvota vieta Aizputes novadā. 27. Pilsēta Japānā, Hokaido salā. 28. Slēgti rati cilvēku pārvadāšanai. 30. Sasista trauka gabali. 31. Skarblapju dzimtas augs. 32. A. Upīša romāns. 33. Aizsargmargas.

Stateniski. 1. Izejviela alus ražošanai. 2. Vulkāns Itālijas dienvidos. 3. Kareivīgas jaunavas,

Jubilejas ledus skulptūru festivāls

No 8. līdz 10. februārim Jelgavā notika 15. starptautiskais ledus skulptūru festivāls. Kārtas skaitlis rāda, ka tam uzspiests jubilejas zīmogs. Tāds arī bija: šogad festivālā piedalījās lielāks skaits mākslinieku nekā agrāk – 30 – no desmit valstīm, bija sagādātas 60 tonnas ledus kluču, arī vairāk nekā citkārt. Tas deva iespēju komandu skulptūras taisīt lielākas nekā iepriekšējos festivālos.

gāds „Mansards”). Starp citu, šādi izdevumi par ledus skulptūrām nav bieža parādība daudz labāk situētās valstīs. Grāmata iepazīstina ar iepriekšējo 14 festivālu vēsturi, dotas ziņas par iepriekšējiem svētkiem, to dalībniekiem, izveidotajām skulptūrām, un arī māksliniekiem, kušu skaits šajos gados ir visai ievērojams – 140.

Protams, kā katru gadu, arī šoreiz notika koncerti un uguns

iestādēs sen nebija redzēts. Ģimenes restorāna īpašnieks Andris Rūmītis pat noteica: „No uzņēmēju viedokļa šādus svētkus būtu jāriko biežāk.”

Vēlējums nav peļams, bet ko tas prasa festivāla rīkotājiem – direktoram Mintautam Buškevicam, projekta vadītājiem Ivaram Pirvicam, Evelīnai Bučelei un palīgiem, to nojauš tikai tie, kuši kaut ko līdzīgu ir kādreiz darījuši.

Šīgada tema – „Planēta” Le-

Jāteic gan, ka savas korekcijas skulptūru izveidē ienesa laika apstākļi. Kā par spīti, gaisa temperatūra pat dienā svārstījās ap nulli, tāpēc vairāki autori bija spiesti mainīt savas ieceres. Ar to ledus skulptūru māksliniekiem ir jārēķinās Latvijā, kur laika apstākļi ir mainīgi un neprognozējami. Un tomēr iznākums bija labs.

Katrs temu risināja savādāk. Ieguva tie autori, kuši prata visai plašo festivāla ideju interpretēt vispārīgi, tēlaini, nevis risināt domu sadzīviskā līmenī. Piemēram, kāds mākslinieks savā tēlā mēģināja izteikt neapmierinātību ar aukstumu, kas nozīmē izdevumu palielināšanos. Vairāki mākslinieki centās interpretēt tēmu no nacionālā viedokļa, kā to darīja gan Kārlis Īle, gan tēlnieki no

skulptūru ledū bija izcirtis Aleksejs Verbickis no Magadānas Krievijā, bet trešo godalgu saņēma brits Metjū Fosters (*Mathew Foster*). Pirmo vietu komandu skulptūru veidojumos ieguva divi mākslinieki no Krievijas, kuri tēlnieciski perfekti bija ledū izkaluši čuvašu leģendu „Meitene uz mēness”. Tālāk sekoja brāļi Musteiki no Lietuvas, bet trešie bija Kārlis Īle un Viļus Matutis, kuri bieži strādā kopā, nodemonstrējot savas profesionālās spējas un lielisku tēmas interpretējumu.

Parasti ledus skulptūras Jelgavā skatāmas vēl pēc atklāšanas. Tā diemžēl nenotika šogad. Daļu individuālo darbu paspēja aizvest arī uz Ogri un Jēkabpili, taču komandu skulptūras siltā laika dēļ lēnām sabruka, tādēļ jau pēc pāris dienām Uzvaras

Aleksejs Verbickis. Lidinoties virs vilņiem

Vitauts un Kestutis Musteiki. Iesaldētais kauciens

Kārlis Īle. SEB bankas skulptūra

Kārlis Īle, Viļus Matutis. Pieskarties saulei

Pie tam dienasgaismu ieraudzīja Māra Branča grāmata „Starptautiskie ledus skulptūru festivāli Jelgavā: 1998-2012” (Māra Grinberga dizains, ap-

izrādes. Svinēts tika ar vērienu, arī skatītāju daudzums bija liels. Pilsētas restorānu, ēstuvju un pat kultūras iestāžu vadītāji uzsvē, ka tāds pieplūdums viņu

darbā”. Mākslinieki radīja 30 individuālās ledus skulptūras, 15 komandu darbus, bija arī trīs foto skulptūras, ledus bārs. Acis priecēja arī atsevišķi pasūtījumi un pat ledus pirts.

Jakutijas Sibīrijā.

Individuālo skulptūru grupā uzvarēja lietuvietis Donāts Mockus ar darbu „Melnis un balts”, kas izcēlās ar tehnisko izpildījumu. Vislielāko individuālo

parks tika slēgts. Mācība viena – pasteigties apmeklēt festivālu tā atklāšanas dienās. Šogad ledus svētkus trīs dienās apmeklēja vairāk nekā 43 tūkstoši skatītāju.

Māris Brancis

Latviešu arhitekts plūc laurus Amerikā

Konkursā „2012 Design Biennial Boston”, kas ir Bostonas jauno dizaineru portfolio konkurss un kušu organizē Bostonas Arhitektu savienība (*Boston Society of Architects*), kas ir skaitliski lielākā sadaļa Amerikas arhitektu institūtā (AIA), veicināšanas balvu ieguva jaunais latviešu arhitekts Kristis Kārklīšs.

Kristis Kārklīšs

Šis dizaina konkurss notiek ik divus gadus, un tajā tiek izraudzīti aizvadītajā gadā iesniegto portfolio spēcīgākie pie-

Samrodes biroju ēka Ventspilī, Zvana ielā 2

mēri. Šogad bija četri uzvarētāji, katrs no viņiem saņēms \$ 1000 balvu un \$ 4000 budžetu, lai radītu instalāciju izstādei, kas notiks Bostonas Arhitektu

savienības telpās. Vēl tika izraudzīti trīs veicināšanas balvas kandidāti, kas varētu saņemt iespēju veidot instalāciju izstādei, ja izrādītos – kāds no

uzvarētājiem to nevar īstenot.

Krista Kārklīša darbs, kas izstrādāts *Kristis Karklins Design, LLC+ arhitektūras birojs Forma, SIA*, „Samrodes biroju

ēka Ventspilī, Zvana ielā 2” guva lielu žūrijas ievēribu un bija viens no labākajiem realizētajiem darbiem šai konkursā.

LATVIEŠI AMERIKĀ

Daugavas Vanagu apvienības Čikāgā gada sapulce

Gada sapulci 2013. gada 3. februārī Daugavas Vanagu mītnē atklāja apvienības priekšnieks Oļģerts Čakars, aicinot ar klusuma brīdi pieminēt 2012. gadā mirušos biedrus: Kārli Grunduli, Ellu Jurevicu un Feliksu Jurevicu.

Par sapulces vadītāju ievēlēja Oļģertu Čakaru, par sekretāri Rūtu Veitmani.

Apvienības priekšnieks ziņoja, ka valde pulcējusies četrās sēdēs. Veiktas divas ziedojumu vākšanas akcijas. Gažezera skolu apmeklēšanai piešķirtas stipendijas. Atbalstīta Kr. Barona skola un Čikāgas Radio.

Kā katru gadu, kopā ar Čikāgas vīru kori rikojām Kurzemes cietokšņa atceri. Izkar-

tojām Lāčplēšu dienas piemiņēšanu. Vanadzēs rikojā dārza svētkus Ciānas baznīcā, piparkūku talku un Ziemsvētku tirdziņu, lai iegūtu līdzekļus palīdzībai Latvijā. 2. novembrī pie mums viesojās DV priekšnieks Andrejs Mežmalis, stāstot par brīvības cīņām un DV Latvijā.

DV ASV delegātu sapulcē Klivlandē piedalījās apvienības delegāts Ivars Kēlers un vanadzū delegāte Māra Bodefelde. Pateicība valdei un visiem darba darītājiem!

Kasiere Ināra Grigolate ziņoja, ka 2010. gadā ieņemti \$10 877, izdoti \$10 580 tekošam darbam un \$7 000 palīdzībai Latvijā.

Biedrzine I. Grigolate ziņoja, ka 2011. gadā uzņemti 5, bet miruši 3 biedri. 2012. gadā 1. janvārī biedru skaits bija 69 – 37 vanagi un 32 vanadzēs.

I. Grigolate ziņoja par Daugavas vanadzū kopas darbību.

Revīzijas komisijas sekretārs Ilmārs Riekstiņš ziņoja par apvienības un vanadzū kopas kases revīziju. Komisija atradusi, ka kases grāmata un dokumenti ir priekšzīmīgā kārtībā un pateicas kasierei I. Grigolatei.

Sapulce balsojot pieņēma iesniegto 2013. gada budžeta projektu \$10 144 apmērā. Nolēma izlietot Latvijas bērnu palīdzībai \$1 000 un \$6 000 palīdzībai leģionāriem, līdzekļus gūstot no iepriekšējā gada atlikuma.

Par apvienības priekšnieku ievēlēja Oļģertu Čakaru. Apvienības valdē ievēlēja: Armandu Birkenu, Ināru Grigolati, Ivaru Kēleru, Pēteri Lapiņu, Agri Šleseru, Ritu Valdmani, Rūtu Veitmani, Juri Valaini un Vili Vitoli; revīzijas komisijā Māru Bodefeldi, Ilmāru Riekstiņu un Ainu Salenieci.

Par delegātu DV delegātiem sapulcei Gažezērā ievēlēja Ivaru

Kēleru, par delegātu ALAS kongresā Jāni Vilciņu.

Daugavas vanadzū gada sapulce

Stundu pirms DV gada sapulces Apvienības vanadzēs pulcējās savā gada sapulcē, ko vadīja vanadzū kasiere Ināra Grigolate, protokolēja Rūta Veitmane. DV apvienības Čikāgā valdē darbojās 3 vanadzēs: Rūta Veitmane – sekretāre, Rīta Valdmane – sekretāra palīdzē, Ināra Grigolate – kasiere/biedrzine, Rūta Veitmane – iekšējā aprūpe un palīdzība Latvijai.

Kurzemes atceres un vīru koŗa koncerta sarīkojumā sagatavots aukstais galds, par ko gādājusi Ināra Grigolate.

12. augusta dārza svētki bija lietaini un notika telpās. Pusdienas gatavoja Andra un Edis

Norvindi ar palīgiem. Lāčplēša dienas kafijas galda sarūpē strādāja Ināra Grigolate ar palīdzēm. Lielajā piparkūku cepšanas talkā ar Ināras Grigolates un Ainas Salenieces sagatavoto mīklu nopūlējās Elvira Alberiņa, Valdis Bērziņš, Māra Bodefelde, Oļģerts Čakars, Ināra un Flora Grigolats, Ivars Kēlers, Andra Norvinda, Aina Saleniece, Agris Šlesers, Rīta Valdmane, Rūta Veitmane, Aida un Vilis Vitoli, Irene un Mirdza Zaļums. Ināra gādāja arī par talcinieku pusdienām.

Ziemsvētku tirdziņu vadīja Ināra Grigolate. Maltīti gatavoja Andra un Edis Norvindi, tirdziņš deva \$936 atlikumu.

Vanadzēs atbalstījušas Kr. Barona skolu Čikāgā un Čikāgas Latviešu radio. Palīdzībai Latvijā – leģionāriem un zālēm – kopā izdoti \$2 500.

O.C.

Sirsniņu balle St. Pētersburgā, Floridā

Četrpadsmitais februāris ir tā diena, kad Amerikā un arī citās zemēs svin Valentīna dienu. St. Pētersburga pastēdīzās citiem priekšā, un jau 9. februārī sāka svinēt šo dienu, kas veltīta mīlestībai.

Kad pirmie viesi ienāca zālē, viņi sajūsmā iesaucās: „Cik skaisti!” Mūsu dekoratore Kar-

mene Lūsis ar izdomu bija izdekorējusi galdus un zāli. Kad sanāca 140 vakara apmeklētāji, viņai kopā ar palīgiem bija ko rauties, lai visiem ierādītu vietas pie galdiem. Šoreiz mums bija arī kādi 50 lietuvieši, kas piebiedrojās mūsu saimei. Mūsu attiecības ar brāļu tautu ir ļoti labas, un gribam arī nākotnē tā

uzturēt spēkā, atbalstot viens otra sarīkojumus.

Sogad sirsniņu balles programā bija kaut kas galīgi jauns – deju uzvedums. Kad divpadsmit lietuviešu grupas “Ritmas” dejojā, marša mūzikas pavadījumā, uznāca uz deju grīdas, aplausi nebeidzās. Pirmā deja bija čarlstons,

straujā ritmā piemērotos tērpos. Kamēr dejojā, mainīja tērpus, biedrības priekšnieks Gunārs Liepiņš paziņoja, ka mūsu vidū ir četri viesi no Latvijas. Vilis un Anita Stukāni bija ieradušies Floridā, lai nosvinētu savu 40 gadu kāzu jubileju. Viņiem bija ļoti patīkams pārsteigums, kad mēs

Programma beidzās ar klasisko Štrausa valsī. Dāmas bija atkal ģērbusās skaistos vakara tērpos, kungi smekingos un frakās. Ar baltām un sarkanām neļķēm, ko pasniedzām dejojājiem, un skaļiem aplausiem beidzās šī skaistā programma.

Tad pienāca laiks mielastam. Ivars Rubīns ar sievu Mārīti

Pie angļu valša pieder garas kleitas un smokinga žaketes

Sarkanās kleitas iederas Sirsniņu dienas ča-ča demonstrācijai

Pēc programmas, savas deju zināšanas varēja parādīt arī pārejie balles viesi

viņus apsveicām, nodziedot “Daudz baltu dieniņu”. Arī mums bija pārsteigums, kad lietuvieši piecēlās un dziedot viņus sveica savā valodā. Viesņās, māte un meita Eglītes, neatzinās, ka svinētu kaut ko speciālu, bet bija atbraukušas izbaudīt Floridas sauli un maigās Meksikas jūras līča vēsmas.

Visas septiņas dejas necentišos sīkumos aprakstīt, katrai bija arī piemēroti tērpi. Kad dejojā angļu valsī, atmiņā nāca senie laiki, kad dāmas valkāja skaistas cepures un garus, baltus cimdus un kungi bija formāli ģērbusies. Tiešām žēl, ka šodien tas nav vairs modē.

veikli visiem pasniedza salātus ar kraukšķīgu baltmaizi un Irēnes Ezeriņas gatavotas vakariņas. Tā kā pašlaik Floridā ir zemeņu laiks, saldā ēdienā bija kūka ar svaigām zemenēm.

Kad mūsu maestro Ilmārs Dzenis un Pēteris Ozols sāka deju mūziku ar populāro valsī, deju grīda bija tik pilna, ka kungiem savas dāmas bija ļoti cieši jāpiespiež pie sirds, kā jau sirsiņu dienā pienākas. Tā dejojot, pienāca vēl vakara stunda, bet uz mājām vēl neviens nesteidzās.

Gribu nobeigt šo aprakstu ar teicienu: „Lai dzīvo mīlestība un šī diena, kas tai veltīta!”

Irēne Ezeriņa

LATVIJAS MŪZEJOS

Ēnu diena Okupācijas mūzejā

Dažādos Latvijas uzņēmumos un iestādēs 13. februārī norisinājās „Ēnu dienas” – ikgadējs projekts skolu jaunatnei, kura laikā skolēni apmeklēja kādu darbavietu un vēro interesējošās profesijas pārstāvja darbu ikdienā. „Ēnu dienu” Latvijā organizē biznesa izglītības biedrība *Junior Achievement – Young Enterprise Latvia*.

Latvijas Okupācijas mūzeja darbiniekus „Ēnu diena” 13. februārī ēnoja un mūzejā viesojās pieci jaunieši no dažādām Latvijas vietām. Viņiem bija iespēja

ielūkoties sabiedrisko attiecību speciālista, gīda, vēsturnieces, mūzeja krājuma vadītāju un pat mūzeja direktores ikdienā.

„Ēnu diena” mūzejā sākās ar mūzeja vēstures un darba galveno virzienu iepazīšanu un ekskursiju pa mūzeju, aplūkojot ekspozīciju. Tad jaunieši tikās ar saviem ēnojamojiem, vairākas stundas vēroja viņu darbu un veica praktiskus uzdevumus.

Paula Jankova no Bauskas sekoja mūzeja sabiedrisko attiecību speciālistei. Mūzeja vārdā viņa uzrakstīja vēstuli Valsts prezidenta kancelejai. Pēc „Ēnu dienas” meitene teica: „Man, pavadot dienu mūzejā, izdevās uzzināt daudz jauna un interesanta gan par mūzeju, gan tā vēsturi un nākotnes plāniem. Okupācijas mūzejs dod iespēju daudz vairāk uzzināt par latviešu tautas vēsturi.”

Annija Daukante-Laganovska no Jelgavas pavadīja dienu kopā ar vēsturnieci Inesi Dreimani. „Man ļoti patika šeit, es daudz ko jaunu uzzināju un tiešām ieguvu labu pieredzi. Es ieskatījos gīda ikdienā. Varēju aprunāties ar vēsturnieci un apskatīt grāmatu

„Baigais gads”, – šī bija mana pirmā „Ēnu diena”, un tā bija ļoti forša,” meitene atzina.

Dāvis Baltalksnis no Limbažiem, kas sekoja mūzeja direktorei, domā, ka „cilvēkam nav dots pārveidot pagātni, viņš to var tikai iepazīt. Viņš nevar mainīt pagātni, bet var veidot nākotni. Mūzejā bija ļoti interesanti, paldies!”

Germans Ļebezovs no Valkas ģimnazijas iepazīs ar mūzeja krātuvēm un piedalījās video liecības filmēšanā.

Savukārt Iluta Ikauniece no

Priekuljiem pēc ciemošanās mūzejā un gīda darba iepazīšanas atzina, ka „Okupācijas mūzeja nozīme ir nevis pārvērtēta, bet gan par maz novērtēta. Tas ir mūzejs, kas jāapmeklē katram. Te ir daudz interesantāk, nekā sākumā varētu šķist. Ekspozīcija ļauj izprast okupācijas cēloņus, sekas un paskatīties uz okupācijas ietekmi no dažādām pusēm.”

Gaidīsim arī jūs Latvijas Okupācijas mūzejā!

Elīna Auna,
mūzeja sabiedrisko attiecību
nodaļas praktikante

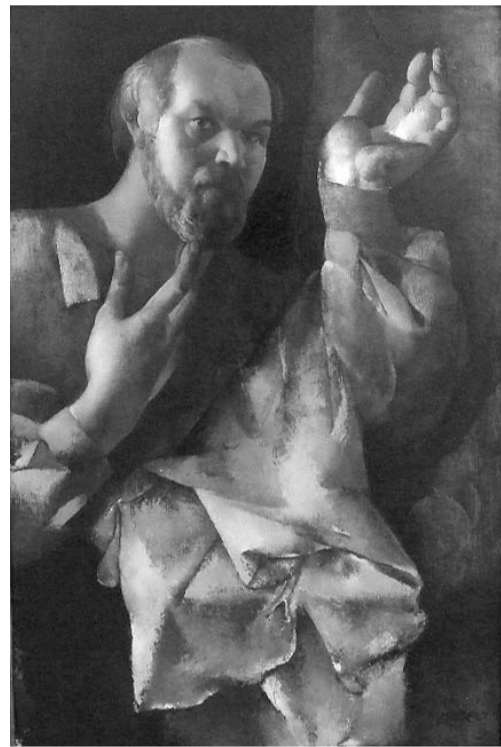
Kad versmainā enerģija kāpj pāri malām

Veselu mēnesi Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas mūzejā apskatāma gleznotāja Kārļa Dobrāja 70 gadu jubilejai veltīta izstāde „Zelta ābele Jelgavā”.

Ieejot zālē, pirmais iespaids ir pat šokējošs – šķiet, acumirkli pret paša gribu tevi ierauj tieši gleznu meža vidū un dedzina spēcīgām, versmainām liesmām. Nekur nevari paslēpties no mākslinieka enerģijas, kas virmo no darbiem, no viņa vitalitātes. Tā līdzinās putojošam, jaunam alum, kas kāpj pāri kausa malām, – nekas to neierobežos, nekas to nepavaldīs. Tam ir savi ceļi ejami.

Vai patiesi jubilāram jau 70? Biogrāfiskie dati liecina – ja jau dzimis 1943. gadā, tad jau būs taisnība. Tomēr viņa garu var apskaut ikviens, kuŗš errojas par netaisnīgo dzīvi, arī jaunie cilvēki.

Šāds iespaids rodas no tā, ka zāle, kas nemaz nav tik maza, ir par šauru 93 darbiem. Bieži gleznas kārtojas vairākās rindās, mijoties lieliem un maziem darbiem, klusajām dabām un aktiem, figūrālām kompozīcijām un zīmējumiem, pat viens skulpturāls veidojums iesprucis pašā zāles centrā, dodams izstādei nosaukumu. Tas savulaik tika veidots kā mets Andra Grūtupa inspirotajam piemineklim Konstantīnam Čakstem Rīgas centrā. Tagad tas jau tiek saistīts ar Latvijas simto gadadienu, ko svinēsim 2018. gadā, un skulptūra meklē

Pašportrets

savu mājvietu kādā no Latvijas pilsētām.

Kā liecina izstādes vecākais darbs – lielā kompozīcija „Restauratori” –, kas tapusi 1962. gadā pēc J. Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolas pabeigšanas, Kārlis Dobrājs ātri atradis savu temu. Mākslinieka uzmanības centrā ir cilvēki, kuŗi gatavi darboties, realizēt savas ieceres, garā spēcīgi sava veida dzīves saimnieki. 1960. gadu sākumā vēl vīrus

tēloja druknus kā ozolus. Arī krāsas ir košas, vēlāk tās pierimst. Cilvēku un priekšmetu ārējie veidoli vēlākos gados ir grodi, it kā krāsās tiktu atveidotas skulpturālas formas. Gleznu laukumi ar gadiem tiek piesātināti ar detaļām, stāstošajiem elementiem arvien pastiprinoties. Šķiet, ka ikkatrs kvadrācentimetrs nedrīkst būt atstāts tikai krāsas ziņā, tam jāpapildina darba galvenais motīvs. Tā tas ir figūrālās kompozīcijās, bet klusajās dabās un sieviešu kailfigūru gleznojumos visa uzmanība vērsta uz centrālo temu – ziediem, augļiem, piebriedušas sievietes virto augumu.

Jubilārs ir izteikts realists, viņam būtiska ir klasiskā māksla. Mākslinieks no tās mācās, kopējot izcilākos paraugus, un, nekautrēdamies kopijas izlikt apskatei, viņš nereti klasisko darbu citē, uzsverot savu tuvību tam.

Cik Kārļa Dobrāja gleznās svarīgs ir sižets, tikpat nozīmīgs arī zīmējums, ko viņš pārvalda perfekti. Zīmējuma tuvākais pavadonis ir krāsa, gleznu tonālais risinājums, kas attīstījies no plakātiska krās-

ņuma pirmajos darbos, tad sabiezējis silto toņu koncentrācijā, līdz tagad kļuvis liriski izsmalcināts.

Gleznotājs nebijis izlikt izstādē padomju laika pasūtīnājuma darbus, kuŗi vēsti par autora augsto

Mūsai Kārlis Dobrājs mēdz būt arī satirisks, pat ironisks, tā izsakot savu attieksmi pret tēloto parādību, – tas pašam autoram sagādā nepatīkamus mirkļus. Taču viņš ir pārliecināts par savu

Zelta Ābele

profesionālismu, spēju risināt sarežģītas figūrālās kompozīcijas problēmas, arī prasmi izteikt savu uzskatu par dotu temu. Rezultātā izcentrējās cilvēks – radītājs un realizētājs.

taisnību un gatavs to aizstāvēt.

Lai arī izstāde atklāj mākslinieka daiļradi turpat 50 gadu garumā, tomēr atsevišķie periodi saplūst un veido varenu kopumu, ko sauc par Kārļa Dobrāja radošo mūžu.

Māris Brancis

Jaunas zinātnieces

Kira

Lija

Kira Aleksandra Treiberģa 2012. gada jūnijā ieguva maģistra gradu Oregonas universitātes jūras bioloģijas institūtā Čarlstonā, Oregonā, ASV. Kira atgriezās Masačusetā un turpina doktora grada studijas bioloģijā Hārvarda universitātē Kembriģā, Oregonā. Kira veica pētījumus profesora Richarda Ēmleta laboratorijā bezmugurkaulu dzīvnieku embrioloģijā un koloniālo dzīvnieku ekoloģijā. Viņa bija Jūras zinātņu stipendiāte (*Sea Grant Scholar*). Hārvardā Kira turpinās pētījumus koloniālo dzīvnieku ģenētikā un ekoloģijā profesora Roberta Volakota (*Woolacott*) vadībā. Kira arī pie-

dalās Hārvarda absolventu orķestrī, kur spēlē čellu.

Lija Astrīde Treiberģa jūnijā beidza Prinstonas universitāti Prinstonā, Ņūdžersijā, ASV, un ieguva bakalaura gradu ar uzslavu zemes un jūras zinātnēs (*geosciences*). Lija ieguva arī atzinības rakstu par mūzikas priekšnesumu (*Certificate in musical performance*), spēlējot oboju. Lijas bakalaura darbs bija par pētījumiem slāpekļa cirkulācijā (*nitrogen isotopes of marine particles as a tool to study nitrogen sources to phytoplankton in the subtropical ocean*). Lija turpina jūras slāpekļa pētījumus, strādājot par laboratorijas vadītāju Konektikutas universitātē Eiveripointā (*Avery Point, CT*). Lija ir iecerējusi izglītību turpināt. Viņa arī turpina spēlēt oboju Konektikutas kolledžas orķestrī Ņūlondonā.

Abas ir Bostonas latviešu skolas absolventes un ir Dr. Juŗa un Sāras Treiberģas meitas.

Juris Treiberģs

ALAs „Heritage Latvia” 2013. gada ceļojums uz Latviju un Dziesmu svētkiem!

Šovasar Amerikas latviešu apvienība rīko gadskārtējo izglītojošo ceļojumu „Heritage Latvia” uz Latviju. Ceļojums ir angļu valodā un domāts latviešu izcelsmes jauniešiem no 13 līdz 15 gadiem, kam ir interese iepazīties ar savu latviešu vecvecāku dzimteni un latvisko mantojumu. Maršruts un programma līdzinās populārajam latviešu valodas ceļojumam „Sveika, Latvijā!” Šīs vasaras „Heritage Latvia” ceļojums sola dalībniekiem īpaši skaistus un nozīmīgus piedzīvojumus, jo ceļojuma laikā būs iespēja apmeklēt XXV Dziesmu un XV Deju svētku koncertus un sarī-

kojumus, kas notiek tikai reizi piecos gados.

2012. gada „Heritage Latvia” ceļojumā piedalījās 10 jaunieši no visas Amerikas – no Kalifornijas līdz Ņujorkai. Dalībnieks Māris Howell rakstīja par savu braucieni (tulkots latviski): „Kaut zināju par savu latvisko mantojumu no latviešu radiem, tomēr pašam piedzīvojot un piedaloties latviešu tradīcijās Latvijā, guvu daudz spilgtāku ieskatu šajās tradīcijās. Tikāmies ar Latvijas skolēniem, kas mums mācīja latviešu tautasdejas un rokdarbus. Es pat redzēju mana vectēva mājas, kur mūsu ģimene dzīvojuši

kopš 19. gadsimta. Turklāt iepazīnos un tuvu sadraudzējos ar ceļojuma dalībniekiem – Amerikas latviešu izcelsmes jauniešiem, ar kuŗiem vēl visu laiku sarakstos un uzturu kontaktus. Šis ceļojums ir piedzīvojums, ko nekad neaizmirsīšu!”

Interesenti par šīs vasaras ceļojumu no 27. jūnija līdz 11. jūlijam var saņemt tuvāku informāciju no Amerikas latviešu apvienības ceļojumu koordinātores Anitas Jubertes – projekti@alau-sa.org. Dalībniekus pieņem pieņemšanās kārtībā, un **vēl līdz 15. martam ir iespēja pieteikties!**

SARĪKOJUMI/DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

(10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Latv. centra vad. R. Jergensena, tālr. 720-484-9857

Piektdienās 19:00 tiekas latviešu deju grupa. Piektdienās, 20:30 notiek koŗa dziedātāju tikšanās.

DETROITA (MI)

24. februārī 11:30 Daugavas Vanagu apvienības Detroitā un Daugavas vanadžu kopas gada sapulce.

3. martā 18:00 pulkveŗa Os-kara Kalpaka bataljona 94 gadu dibināšanas atceres balle.

31. martā pēc dievk. Lieldienu brokastis.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latvju bied-rība: (531 North 7th Street). Info: www.latviansociety.com

Par sarīkojumiem 120. jubile-jas gadā: www.fblb120.blogspot.com

5. martā 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība, pārrunas par neseniem notikumiem un pēcpusdiena ar dzeju, kā arī dzimšanas dienu svinēšana pie kafijas galdā. Viesi arvien laipni gaidīti! (AB)

MILVOKI (WI)

Latviešu nams (8845 W. Lynx Ave., Milwaukee).

Serbu nams (5101 W. Okla-homa Ave., Milwaukee).

3. martā 14:00 Viskonsinas latviešu kredītsabiedrības gada sapulce latviešu namā.

17. martā 16:00 Latviešu na-ma gada sapulce.

MINEAPOLE (MN)

Latviešu ev.lut. draudzes nams: (3152 17th Ave S) Maija Zaeska, e-pasts: zaeska@frontiernet.net

ŅUJORKA (NY)

Info: www.NYLatvian.org

3. martā 10:00 Jonkeru bazn. plkv. O.Kalpaka piemiņas dievk. ar Korporāciju kopu un DV piedalīšanos, māc. Juris Saivars. Dievk.kuplinās Una Tone (vijole) un David Moore (čells), pie klavierēm Inese Cederbaums. Akadēmisko runu teiks Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns. Sekos Ņujorkas stu-denšu Korporāciju kopas sa-rūpēts cienasts. Uz fotografē-šanos jāierodas 9:30 baznīcas lejas zālē.

11. maijā 19:00 Salas bazn. zālē notiks izcilu mākslinieku koncerts „Mans pēdējais tango”.

PRIEDAINE (NJ)

Info: www.priedaine.org

4. maijā 14:00 „Mans pēdējais tango”. Laipni aicinām ierasties uz Ģildes pavasara koncertu ar izciliem māksliniekiem un tango noskaņām.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs: (11710 3rd Ave. N.E., Seattle, WA 98125), tālr. 206-362-9894, Info: www.seattlelatviancenter.com

Sv.PĒTERBURGA (FL)

Latviešu biedrības nams: (1705 9th Ave N, St. Petersburg, FL 33713), tālr. 727-365-7856.

23. februārī 15:00 Kanadas latviešu dziedātājas – mecoso-prāna Vilmas Vitolas koncerts,

programmā – latviešu kom-ponistu dziesmas, pazīstamas un arī retāk dzirdētas operu ārijas, kā arī ar melodijas no Lehara operetēm. Pēc koncerta tikšanās ar mākslinieci, kopā baudot kafiju un saldās maizītes. Ieejas ziedojums, sākot ar \$20.

9. martā 15:00 Kultūras dien-s koncerts, kurā uzstāsies Biedrības koris un koklētāji, kā arī būs literārs lasījums. Pēc koncerta baudīsim pašnesto groziņu labumus ar rīkotāju sarūpēto kafiju un atspirdzi-nošiem dzērieniem. Ieejas zie-dojums, sākot ar \$10.

12. martā 13:00 videoizrāde – G. Doniceti operas „Anna Bolena” Vīnes valsts operas uzveduma I daļa. Galvenajās lomās pasaules slavenās dziedātājas – Anna Netrebko un Elīna Garanča. Kafija un cepumi. Visi laipni aicināti! Ieejas ziedojums, sākot ar \$3.

16. martā 15:00 Daugavas Vanagu rīkotā leģionāru un karavīru pēcpusdiena ar Kanaku ansambļa piedalīšanos, karavīru godināšanu un siltām pusdienām. Ieejas ziedojums, sākot ar \$10.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St., Brookline, Ma 02445). **24. feb-ruārī** 11:00 dievk. Ciešanu laika

2. svētd. **3. martā** 11:00 dievk. ar dievg. Plkv. O.Kalpaka batal-jona un Atsevišķās studentu rotas piemiņa. Pēc dievk. draudzes pilnsapulce. **10. martā** 11:00 Ciešanu laika 4. svētdie-nas dievk. **24. martā** 11:00 Pūpolu svētdienas dievk. ar dievg. **28. martā** 11:00 Zaļās ceturtdienas dievk. ar dievg. **29. martā** 19:00 Lielās piektdienas dievk. ar dievg. **31. martā** 9:00 Kristus augšamcelšanās svētku dievk. Pēc dievk. draudzes kopīgās Lieldienu brokastis. Māc. Jogita Mazura. Info: trimdasdraudze@aol.com

• **Bukskauntijas un apk. latv. ev. lut. dr. Kvēkertaunā:** St. Paul's Ev. Luth. Church (837 Old Bethlehem St. Appelbachville). **3. martā** 14:00 Ciešanu laika 3. svētd. dievk.; seko kafija un pilnsapulce. **17. martā** 14:00 Ciešanu laika 5. svētd. dievk. **29. martā** 16:00 Lielās Piektdienas dievk. ar dievg.; kafija. **31. martā** 14:00 Lieldienu dievk.

Lankasterā: (Mt. Calvary Lutheran Church, 308 East Petersburg Rd., Neffsville, Lancaster, PA 17601). **24. feb-ruārī** 15:00 Ciešanu laika 2. svētd. dievk. **24. martā** 15:00 Pūpolu svētd. dievk. ar dievg. Māc. Dr. Ruta S. Ziedone: (PO Box 380, Henryville, PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375,

e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis: (529 Linden Place, Cresco, PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave., Lakewood, CO 80226). Svētdie-nās, 9:30 dievk. Pēc dievk. sa-draudzība. Trešdienās, 19:00 Bībeles stundas. Trešdienās, 15:00 – 17:00 un ceturtdienās 9:00 – 13:00 mācītāja pieņem-šanas stundas. Māc. H. Godina, tālr.: 720-484-9857.

Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI).

24. februārī 10:00 dievk. ar dievg. **3. martā** 10:00 plkv. Kalpaka piemiņas dievk. **10. martā** 10:00 dievk., pēc dievk. draudzības stunda. **15. martā** 11:00 Bībeles stunda. **17. martā** 10:00 dievk. **24. martā** 10:00 Pūpolu svētdienas dievk. ar dievg. **28. martā** 17:00 Zaļās ceturtdienas dievk. ar dievg. **29. martā** 17:00 Lielās piektdienas dievk. ar dievg. **31. martā** 10:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Pēc dievk. Lieldienu brokastis. Draudzes māc. Aija Greiema (Graham), tālr.: 517-614-4853. Ērg. Dr. S. Lizlova, L. Uģe un R. Ozoliņš.

Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.: Shephard of the Coast

Lutheran Church (1909 E Commercial Blvd., Ft. Lauderdale, FL). **24. februārī** 14:00 dievk. Pēc dievk. draudzes gada pilnsapulce un kafijas galds. Diak. I. Kaņeps. Informāc.: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050.

• **Džamaikpleinas Trīsvie-nības latv. ev. lut. dr.:** (100 Rockview St., Jamaica Plain, MA 02130). Katru svētdienu 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Dr. J. Keggi.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N. Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073, tālr.: 610-353-2227)

24. februārī 11:00 dievk. ar Sv. vakarēdienu. Seko draudzes gada sapulce. **3. martā** 11:00 dievk. **10. martā** 11:00 dievk. – plkv. O. Kalpaka atcere. Seko pusdienas studentu korporāciju kopu izkārtojuma. Kuplinā-jumā būs ilustrēts Aivara Celmiņa referāts „Grafīkis Richards Zariņš” (1869-1939). **17. martā** 11:00 dievk. 10:00 pirms dievk. pankūku brokastis. **17. martā** 15:00 dievk. ar Sv. vakarēdienu Vilmingtonā (Good Shepherd baznīcā, 1530 Foulk Rd. (Rt. 261)). **24. martā** 11:00 Pūpolu svētd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. Valdes ievēšana amatā. **28. martā** 14:00 Zaļās Ceturtd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **29. martā** 19:00

DĀVANA KATRAM LATVIETIM UN ALAI!

Dāviniet ALAs biedra kartes sev, saviem ģimenes locekļiem un draugiem!

Šogad ir Amerikas latviešu apvienības 62. darbības gads! ALA ir lielākā latviešu apvienība ārzemēs, kas uztur un atbalsta latviešu izglītību, kultūru, sportu un palīdz daudz bērnu ģimenēm, bāreņiem Latvijā.

Lai šo vērtīgo darbu turpinātu ir nepieciešams jūsu atbalsts, piedalīšanās un pēc iespējas augstāks ALAs biedru skaits!

Ceļam uz Jūsu atsaucību, lai ALAs 62. kongresā 2013. gada maijā, ALA būtu augoša un spēcīga organizācija!

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA American Latvian Association in the United States, Inc.

2013. gada biedra veidlapa • Year 2013 Annual Membership

Biedra maksa \$30.00 Regular dues
Pensionāriem \$20.00 Retiree dues

Lūdzu rakstiet čeku ALAs vārdā un nosūtiet uz ALAs biroju ar šo kartīti.
Make check payable to ALA and mail it with this card to our offices.

NAME _____

ADDRESS _____

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121

Mūža biedrs Lifetime Member \$300 (1-year installment plan available)
Zelta Mūža biedrs Gold Lifetime Member \$800 (3-year installment plan available)
Dzintara biedrs Amber Lifetime Member \$2,000 (5-year installment plan available)

All membership payments are tax deductible

Check - Please make payable to ALA \$ _____

VISA MASTERCARD

Card # _____

Exp. date _____ Signature _____

Yr. of Birth _____ Tel. _____ E-mail _____

Ja Jūs pagājušajā gadā bijāt ALAs biedrs ar kādas organizācijas starpniecību, tad Jūsu organizācijas piederība nemainīsies, izņemot, ja Jūs ierakstīsiet citu organizāciju šeit:

Ja bijāt ALAs "atsevišķais" biedrs, bet tagad vēlētos būt biedrs ar kādas organizācijas starpniecību, tad, lūdzu, uzrādiet šīs organizācijas nosaukumu.

2013
Please detach here

Lielās Piektd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. **31. martā** 8:00 Kristus augšāmcēlšanās svētki. Lieldienu dievk. Seko Lieldienu brokastis groziņu veidā. **7. aprīlī** 11:00 dievk. Māc. Ieva Dzelzgalvis. Info: www.latvian-luthchurchphila.org

• **Grandrapidu latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505), tālr.: 616-361-6003. **24. febr.** 10:00 dievk. Pēc dievk. Metēdienes sarīkojums. Inf. e-pasts: lejins@att.net

• **Klīvlādes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Avenue, Lakewood, OH 44107). Katru svētdienu 11:00 dievk. Bībeles stundas notiek mēneša otrā un trešā trešdienā 10:00. Baptistu dr. dievk. notiek svētdienās, 14:30. **24. februārī** 11:00 Ciešanu laika 2. svētd. dievk. ar dievg. **3. martā** 11:00 Ciešanu laika 3. svētd. dievk. Māc. Pauls Barbins. Pēc dievk. kopsapulce. **10. martā** 11:00 Ciešanu laika 4. svētd. dievk., pieminot plkv. O. Kalpaku. Pēc dievk. DV kopsapulce. **13. martā** 10:00 Bībeles stunda. Seko pensionāru sanāksme Zaļajā zālē. **17. martā** 11:00 Ciešanu laika 5. svētd. dievk. ar dievg. Seko draudzes pilnsapulce. Māc. Sarma Eglīte.

Pārdomu vakari Kristus Ciešanu laikā. Fiziskās vietas Bībelē burtiski un metaforiski – ceturtdienās 18:00. **7. martā** – „Upes, ezeri, jūra”, māc. Pauls Barbins. **14. martā** – „Vīna dārs”, māc. Sarma Eglīte. **21. martā** – „Kalni”, māc. Pauls Barbins.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St., Manchester, CT 06040).

23. martā 11:00 Pūpolsvētdienas dievk. ar dievg. Sekos sarīkojums Lieldienu ievadam. **20. aprīlī** 11:00 dievk. ar dievg. Sekos pilnsapulce. **4. maijā** 11:00 ģimenes dienas dievk. Māc. Daina Salmīte. **19. maijā** 12:15 Vasarsvētku dievk. ar dievg. Diakons Indriķis Kaņeps. Sekos pavasara sarīkojums. **23. jūnijā** 11:00 iesvētes dievk. ar dievg. Māc. Daina Salmīte. Dr. pr. A. Grase, tālr.: 860-649-1362.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N. 75th Street, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. **24. februārī** 10:00 plkv. Oskara Kalpaka un visu brīvības cīnītāju varoņu piemiņas dievk. ar dievg. Seko draudzes gada sapulce.

No 26. februāra līdz 3. martam notiks LELBA rīkotās Draudžu dienas Florīdā. Piedalās prāv. Lauma. Uz tām vēl var pieteikties! Draudžu dienām sekos LELBA paplašinātā pārvaldes sēde līdz 5. martam, to vadīs prāv. Lauma.

3. martā 10:00 Laju vadīts dievk. **5. martā** 19:00 padomes sēde. **7. martā** 10:00 Bībeles stunda. 11:00 Pensionāru biedrības saiets. **10. martā** 10:00 dievk. ar dievg. **17. martā** 10:00 dievk. angļu valodā ar dievg. *Worship service in English with Holy Communion.* **19. martā** 10:00 Bībeles stunda. **22. martā** 17:00 Daugavas Vanagu un Vanadžu rīkotās „Zivju vaka-

riņas” *Starting at 5pm, come join us at the Church for the annual „Fish Fry” prepared by Daugavas Vanagi. Great food and company.* **24. martā** 10:00 Pūpolsvētdienas dievk. ar dievg. un kristībām Robertam Osim. **28. martā** 19:00 dziesmots Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg. un ar jauniešu ansambļa līdzdalību. **29. martā** 11:00 Lielās piektd. dievk. ar dievg. 19:00 Lielās piektd. Dievk. ar dievg. *Klusā sestdiēna.* **31. martā** 8:00 Kristus augšāmcēlšanās Lieldienu rīta dievk. ar uzrunu bērniem. 9:00-11:00 tautas deju kopas „Metieniņš” sagādātās brokastis. **11:00 Easter Sunday English worship service with Holy Communion. Please join us for the breakfast our folk dancing group hosts before the service.** **2. aprīlī** 19:00 padomes sēde. **4. aprīlī** 10:00 Bībeles stunda. 11:00 Pensionāru biedrības saiets. **7. aprīlī** 10:00 Baltās svētd. dievk. Seko draudzes saiets. **14. aprīlī** 10:00 dievk. Seko Milvoku organizāciju kopsēde. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastor-lauma@gmail.com. Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee draudze.org

• **Minneapolis un St. Paulas latv. ev. lut. Dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org

24. februārī 11:00 Ciešanu laika 2. svētd. dievk. Pēc dievk. projekts „Būsim gudri”, atstāstījums un bildes sadraudzības stundā. Piedalīsies Laura Kontere, Māra Treiberģa un Edija Banka-Demandta. **3. martā** 11:00 Ciešanu laika 3. svētd. dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **10. martā** 11:00 Ciešanu laika 4. svētd. dievk. ar Sv. Vakarēdienu. Pēc dievk. sadraudzība. Ar mūsu jauno garīdznieku diakonu Dāgu Demandtu tikšanās pēc dievk., kā arī baznīcā trešdienās no 10:00 līdz 14:00, ceturtdienās 13:00 – 16:00. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333; E-pasts: dagdemandt@hotmail.com

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Īstbransvikā (12 Gates Ave., East Brunswick, NJ) **24. februārī** 13:30 dievk. Māc. I. Pušmucāne-Kineiko, tālr. 908-638-1101; -pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: Manhatenā (Seafarers & Intl House, 123 E 15th St., NY 10003), ceļa norād.: www.sihnyc.org **23. februārī** 14:00 dievk., māc. Saliņš. Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln., Yonkers, NY 11705) **24. februārī** 11:00 dievk., māc. Saivars. Seko skautu sarīkojums. Salas bazn. (4 Riga Ln., Melville, NY 11747) **24. februārī** 10:30 dievk., māc. Saliņš. Seko Bībeles stunda. St. Mark lut. bazn. (100 Harter Rd., Morristown, NJ) **24. februārī** 13:30 dievk. ar dievg. Diak. I. Kaņeps. Ērgeln. I. Steele. Kafijas galds. Jonkeru bazn. (154 Valentine Ln., Yonkers, NY 11705) **3. martā** 10:00 plkv. O. Kalpaka atceres dievk. ar Korporāciju

kopu un DV piedalīšanos, māc. Juris Saivars. Dievk. kuplinās Una Tone (vijole) un David Moore (čells), pie klavierēm Inese Cederbaums. Akadēmisko runu teiks Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns. Sekos Ņujorkas studenšu Korporāciju kopas sarūpēts cienasts. Salas bazn. (4 Riga Ln., Melville, NY 11747) **3. martā** 10:30 dievk., māc. Saliņš. Skolas bazn. **23. martā** 9:45 dievk. ar dievg., māc. J. Saivars. Pie klavierēm E. Zālite. Īstoranžā (153 Glenwood Ave., E. Orange, NJ) **28. martā** 13:00 Zaļās ceturtd. dievk. ar dievg., diak. I. Kaņeps. Ērgeln. I. Steele. Cienasts groziņu veidā. Grāmatu galds. Ņūdžersijas skolā **4. maijā** 11:30 Ģimenes dienas dievk., māc. J. Saivars. Bērnu priekšnesumi. **26. maijā** 12:00 Ūrnu izvade un dievk. Brāļukapos Katskiļos. Info: www.latvianmemorialpark.org **8. jūnijā** paredzēts skolas izlaidums Priedainē (New Jersey Latvian Society, Rt. 33, Howell Township, NJ)

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N. Elm. St., Saginaw, MI 48602)

31. martā 13:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Māc. R. Franklins. Pēc dievk. kafija. Dr. sekr. Vija Āriņa; e-pasts: vijaarins@yahoo.com

• **Sandiego latv. ev. lut. dr.:** Grace Lutheran Church (3967 Park Blvd., San Diego, CA 92103), (ieeja no sētas). **9. martā** 12:00 dievk. Pēc dievk. kafijas galds. **6. aprīlī** 12:00 Lieldienu dievk. ar dievg. Pēc dievk. draudzes gada pilnsapulce un kafijas galds. **11. maijā** 12:00 Ģimenes dienas dievk. Pēc dievk. kafijas galds. Dievkalpojums apmeklēt laipni lūdz San Diego latviešu ev.-lut. draudzes valde. Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com

Sanfrancisko latv. ev. lut. dr.: (425 Hoffman Ave.) **24. februārī** 11:00 dievk. Pēc dievk. Padomes sēde. **29. martā** 19:00 Liel. piektdienas dievk. **31. martā** 10:00 dievk. Pēc dievk. kopīgs azaid. Māc. prāv. K. Zols. Info: www.lvnc.org

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
UZ LATVIJU

Kārtojam nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** Christ Lutheran bazn. (#1 Selma Ave., Webster Groves, MO 63119) katra mēneša trešajā svētdienā 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 - 3rd Ave. N. E. Seattle, WA 98125). **24. febr.** 10:30 dievk. ar dievg.. Diakones Gijas

Galiņas ordinācija mācītājas amatā. Piedalās archib. E. Rozītis, prāv. Kārlis Žols. Pēc dievk. pieņemšana nama kamīna zālē. **3. martā** 10:30 dievk. ar dievg., kalpo māc. Gija Galiņa. **10. martā** 10:30 plkv. O. Kalpaka diena. Varoņu piemiņas dievk. Pēc dievk. draudzes gada sapulce. **17. martā** 10:30 dievk. angļu valodā ar dievg. Pēc dievk. Bībeles stunda.

(Turpināts 22. lpp.)

**PLKV. O. KALPAKA PIEMIŅAS DIEVKALPOJUMS
SVĒTDIEN, 3. MARTĀ, PLKST. 10.00**

JONKERU BAZNĪCĀ
AR KORPORĀCIJU KOPU ŅUJORKĀ PIEDALĪŠANOS
MĀC. JURIS SAIVARS

DIEVKALPOJUMU KUPLINĀS UNA TONE (VIJOLE) UN
DAVID MOORE (ČELLS), PIE KLAVIERĒM INESE CĒDERBAUMS
AKADĒMISKO RUNU TEIKS LATVIJAS VĒSTNIEKS ASV ANDRIS RAZĀNS
PĒC REFERĀTA – STUDENŠU KORPORĀCIJU KOPAS ŅUJORKĀ
SARŪPĒTS CIENASTS

KORPORĀCIJU KOPA UN DAUGAVAS VANAGI ŅUJORKĀ

www.LRFA.org
IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS UN JŪSU
ĢIMENEI
215.635.4137
info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Pārsūtām mašīnas, pers. mantas, komerckravas
paciņas pa gaisu vai jūru uz un no Latvijas!

Lūdzu zvaniet: 201-760-6427 vai 973-744-6565 vai
arī apskatiet sūtījumu informāciju mūsu mājaslapā: www.lasl.com

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 21. lpp.)

24. martā 10:30 Pūpolu svētdienas dievk. ar dievg. **29. martā** 19:00 Lielās piektdienas dievk. ar dievg. **31. martā** 10:30 Kristus augšāmcelšanās svētku dievk. Piedalās ērgelnieks Dr. Andris Āboliņš. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org.

St. Pēterburgas (FL) latv. ev. lut. dr.: (Mūsu pestītāja (Our Savior) bazn. 301 – 58th Street S, St Petersburg, FL 33707) **24. februārī** 14:00 dievk., kuŗu kuplinās Ariana Liepiņa. **26. februārī** 19:00 Draudžu dienu atklāšanas dievk. Days Springs. **No 26. februāra līdz 3. martam** LELBA Draudžu dienas Floridā, Ellentonā. Draudžu dienu norises vieta ir pāri ielai no Ellentonas tirdzniecības centra. Sīkāku informāc. Var saņemt, zvanot Aijai Norbergs: 727-367-6001. **3. martā** 11:00 Draudžu dienu noslēguma dievk., kuru vada arhibīskaps E. Rozītis. **7. martā** 11:00 Draudzes valdes sēde. **10. martā** 14:00 dievk. Seko draudzes pilnsapulce. Māc. Aivars Pelds. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: draudzes nams (400 Hurley Ave., Rockville, MD 20850-3121) Svētdienās: 9:15

Latviešu skola, 10:00 Zaķīši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. **24. februārī** Ciešanu laika 2. Svētd. Kārtējā skolas diena un ģimeņu dievk. ar Sv. vakarēdienu. Pie kafijas galda – februāra jubilāru sveikšana. 13:30 LELCHE (pensionāru nama) pilnsapulce. **3. martā** 13:30 Daugavas Vanagu gada sapulce. **10. martā** 11:00 plkv. O. Kalpaka un brīvības cīnītāju piemiņas dievk. **17. martā** 9:30 draudzes pilnsapulce, 11:30 dievk. **24. martā** – Pūpolu svētd. **28. martā** – Zaļā cet. **29. martā** – Lielā piektd. **31. martā** – Lieldienas. Māc. prāv. Anita Vārsberga Pāža. Tālr. baznīcā 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net Info: www.dcdraudze.org

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** (76 Windham Rd., Willimantic, CT).

3. martā 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Daina Salnīte. **29. martā** 14:00 Lielās piektdienas dievk. ar dievg. Diak. Indriķis Kaņeps. **31. martā** 8:00 Lieldienu dievk., Imants Gorbants. Pēc dievk. Lieldienu brokastis. Dr.pr. Vija Bachmute, tālr.: 860-644-3268.

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas līdz piektdienai uz e-pastu: rasma@laiks.us

Mūžībā aizgājusi
mūsu mātes māsa

META AVENS

Dzimusi 1915. gada 6. novembrī Lielstraupē, Latvijā,
mirusi 2012. gada 26. decembrī Klivlandē, Ohajo

Viņu mīļā piemiņā patur
JĀNIS RAČEVSKIS AR ĢIMENI
KĀRLIS RAČEVSKIS AR ĢIMENI

Mūžībā aizgājis mūsu tēvs

RAIMONDS DZELZKALNS

Dzimis 1923. gada 3. aprīlī Rīgā,
miris 2013. gada 25. janvārī Long Island, New York

Mīļi atcerēsies
MEITA LAILA AR ĢIMENI
DĒLS VĀLDIS

Pēc gaŗas un bagātas dzīves Dieva mierā aizgājusi

VELTA ELVĪRA RONIS, dzim. JANSONS

Dzimusi 1923. gada 8. maijā Rīgā,
mirusi 2013. gada 3. februārī Grand Rapids, MI.

Mūsu sirdis vienmēr
MEITA ANDA AR VĪRU JAMES HEUKELS, DĒLS MĀRTIŅŠ AR SIEVU CATHY RONIS,
MAZBĒRNI MICHAEL AR SIEVU YOKO HEUKELS, GRANT HEUKELS,
KATHARINE HEUKELS AR VĪRU MICHAEL HUSMAN,
NIKOLAS AR SIEVU KATTIE RONIS UN ERIK RONIS
MAZMAZBĒRNI JAYDEN UN DYLAN HEUKELS

Nāves jau nava,
Ir tik ieišana no dārza dārzā
No saules, saulē.
Zenta Mauriņa

Pāragri mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

KRISTĪNE ELĪZABETE ŽMUIDIŅA

Dzimusi 1992. gada 4. novembrī,
mirusi 2013. gada 22. janvārī

„...patiesi Es tev saku –
Šodien tu būsi ar mani paradīzē...” Lūk. 23:43

Viņu skumjās piemin
VALIJA, ULDIS un INGRĪDA

Korp. Imeria 33.c. filistre

ELFA FOLDI, dzimusi OZOLIŅŠ

aizgāja mūžībā 2012. gada 23. decembrī.

Mīļā piemiņā paturēs
KORP. IMERIA MILVOKU KOPA

*Kad vakaram tavam neaust vairs rīts,
Kad mūžības gājiens tev izzvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*

Mūžībā aizgājis mūsu sirsnīgais draugs

RŪDOLFS ZEIDEMANIS

Dzimis 1923. gada 17. augustā Nīkrācē, Latvijā,
miris 2012. gada 23. novembrī Štutgartē, Vācijā

Par viņu sēro
ASTRĪDA, GUNTIŅA UN INA

*Uz saules pusi putni steidzas, un jaunu pavasari rod.
Mums šeit, kad mūža gājums beidzas, Dievs debess pavasari dod.
Turp aiziet dvēseles un dziesmas, turp aizied puķes, aizdzirkst liesmas.
E. Ņezbere*

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs

VILNIS OTTO BĒRZIŅŠ

Dzimis 1927. gada 28. jūlijā Madonā, Latvijā,
miris 2013. gada 7. februārī Bostonā, ASV

Sēro
FRATERNITAS IMANTICA

Sit tibi terra levis

Mans mīļais dzīves draugs

ILMĀRS ĶIMŠIS

Dzimis 1922. gada 27. janvārī,
miris 2012. gada 12. decembrī Chicago

*Tu jau projām neaizgāji –
Visur paliks tavas pēdas.
Nikolajs Kalniņš*

Skumst
SIEVA ILGA

Gavēņa laikā

Iesācies 40 dienu pārdomu laiks, gavēņa laiks, kad kopā ar Jēzu staigājam notikumos pirms Viņa krusta ceļa, tiekam personīgi uzrunāti ar ciešanām, kuŗas Viņš uzņēmās mūsu dēļ, lai mēs kopā ar Viņu svinētu Viņa triumfālo augšāmcēlšanos Lieldienu rītā, kas mums visiem, ticīgajiem, paveŗ iespēju uz mūžīgo dzīvību.

Šis laiks aicina mūs katram izvērtēt sevi, kad ieaicinām Kristus gaismu atspīdēt mūsu dzīvēs, mūsu domās, mūsu baznīcās. Gaisma izgaismo patiesību par mums pašiem un pasauli, kuŗā dzīvojam. Šis ir laiks, kad kopā ar Dievu meklējam patiesību sevi, iepazīstam sevi Kristus gaismā. Patiesības meklējumi sevi un par sevi ir svarīgi, un tā ir emocionālās un garīgās veselības pazīme, ja tiecamies augt un kļūt patiesāki pret sevi un citiem. Tā ir mūsu katra iespēja pilnveidoties, pateicoties Dieva žēlastības laikam, kuŗā mēs dzīvojam. Laiks, ko pavadām analizējot sevi, salīdzinot ar Bībelē aprakstīto Dieva nolūku mūsu dzīvēs, rosina mūs tuvāk iepazīt Dievu ne tikai kā Visuvareni, bet arī kā mīlošu Tēvu. Salīdzinot sevi ar mūsu Kungu, ieraugot sevi Viņa patiesības gaismā, mums ir iespēja augt Viņā, sasniedzot jaunu garīga brieduma pakāpi. Dažreiz mums ir grūti un nav pārāk ērti atklāt patiesību par sevi. Viegļāk ir atrast attaisnojumu savai rīcībai un meklēt vainu citos, nevis mainīt savu attieksmi, uzskatus vai rīcību. Taču šis grūtais darbs ir tā vērts, jo tikai tad mēs iegūstam iekšēju brīvību, ja ļaunajam Jēzus gaismai iespīdēt savās sirdīs un ieraudzīt patiesību ar

Viņa acīm. Jēzus mums saka: "Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība" (Jn. 14: 6). Ja paliekam Jēzus ārdos, darām, kā Viņš mums mācījis un norādījis, tad mēs atzīstam patiesību un šī Jēzus, mūsu Pestītāja, patiesība dara mūs brīvus (Jn 8:32). Mums kā cilvēcīgām būtņēm dažreiz ir bailes ieraudzīt patiesību, un mēs iemācāmies iet līdzī pasauļei, kuŗa atrod attaisnojumu visam, un mīļā miera labā mēs varam gadiem ilgi ceļot ar kādu pasaulīgu, ērtu uzskatu, saucot sevi par kristiešiem. Iespējams, ka šādas situācijas mums ticībā nemaz nav nepieciešamas, jo mes esam tik labi iemācījušies sadzīvot un izdzīvot ar visu. Taču ticība bieži vien prasa apliecinājumu dzīvē, konkrētu nostāju pret netaisnību, konkrētu nostāju pret pasaulīgi pieņemtiem likumiem, kas aizsargā vājāko, aizsargā dzīvību uz šīs planētas un cieņu citam pret citu. Mēs esam Dieva valstības cēļā nevis līdzī skrējēji pasaulīgiem uzskatiem. Ticība prasa drosmi būt kristietim un apliecināt savu kristieša stāju konkrētās dzīves situācijās, kad tiekam konfrontēti ar pasaulīgiem uzskatiem. To varam macīties no sava ticības tēva Mārtiņa Lutera, kuŗš sacīja: "Šeit es stāvu, citādi es nevaru, lai Dievs man palīdz!" Dievs mums arī palīdzēs, ja ieņemsim stāju, kas atbilst Viņa patiesībai. Dievs mūsu ticību un patiesos sirds nolūkus pielīdzinās Viņa taisnībai.

Gavēņa laiks ir piemērots laiks, kad iedziļināmies sevi un salīdzinām sevi ar Dieva standartiem. Iespējams, ka vieglāk ir atsāties no kāda ēdiena vai dzēriena,

nekā atsāties no tā, kas mūs bojā kā personību. Taču tieši Jēzus gaismas ielaišana sevi, atsāšanās no visa, kas nav no Dieva, mums ļaus justies daudz tīrākiem, gaišākiem, priecīgākiem, piedodošākiem un mīlošākiem. Šajā laikā mēs esam aicināti pārdomāt vājās vietas mūsu personībā: bailes, dusmas, baumošanu, nepatiesu liecības sniegšanu, melus, sevis žēlošanu, satraukumu. To visu Jēzus aicina atdot Viņam pie krusta, lai mēs varētu kļūt piepildīti ar Viņu, ar Svētā Gara klātbūtni, un iegutu drosmi pastāvēt Viņa dotajā brīvībā. Jēzus, būdams lēnprātīgs un no sirds pazemīgs, mūs aicina sekot Viņam, "jo Mans jūgs ir patīkams un Mana nasta viegla" (Mt. 11:28-30). Ja jūtamies nedroši sevis izvērtēšanā, lai atceramies, ka Jēzus ir ar mums un stiprina ar saviem vārdiem: "Kā Tēvs Mani mīlējis, tā Es jūs esmu mīlējis: palieciēt manā mīlestībā." (Jn 15: 9) Mēs neesam vieni šajā gavēņa laikā, mūsu Kungs labprāt piedalīsies ar savu klātbūtni mūsu pārdomās un dos mums spēku no augšienes, ja mēs Viņam to lūgsim. Tāpēc jau mēs esam Viņu pieņēmuši par savu Kungu, lai staigātu ikdienā kopā ar Viņu, ne tikai lai atcerētos par Viņu, aizejot uz baznīcu. Viņš jau zina par mums patiesību, neatkarīgi no tā, vai mēs viņam to stāstām vai mēģinām noslēpt. Taču tikai tad, kad paši klauvēsim pie Jēzus sirds durvīm, Viņš nāks pie mums un ņems pie mums mājvietu. Ja vēlamies piedzīvot pārpilnīgu dzīvi, dzīvi, kuŗā valda miers, prieks un mīlestība, mums pašiem ir jāatveŗ savas sirds dur-

vis un jāieaicina mūsu Kungs. Mums pašiem ir jāpiedod citiem, jo Jēzus mums ir piedēvis, pie-naglojis mūsu grēku pie krusta, ciezdams mūsu vietā. Mums ir jāpiedod arī sev, jo mēs neesam Dievs, un bieži vien kļūdāmies šajā dzīvē. Mūsu Kungs to zina un mīl mūs tāds, kādi esam. Taču mums ir arī jāatzīst savas kļūdas, jānožēlo, ka esam darījuši kādam pāri, jālūdz piedošana. Kad esam nonākuši līdz skaidrībai, kas attur mūs no Kristus apsoliņumiem, tad mēs to visu atdodam Viņam, mūsu glābējam, un aicinām, lai Viņš mums piedod, piepilda ar Savu mieru, ar savu klātbūtni, ar Savu Svētā

Gara vadību. Un tad jau mēs arī būsim piepildījuši gavēņa laika jēgu. Mēs būsim sevi pārbaudījuši, salīdzinājuši ar Jēzus dotajām mīlestības pavēlēm un aicinājumiem, kas mūs atbrīvos no tās nastas, kuŗu nesam ikdienā, varbūt gaŗu gaŗu mē-mā. Mēs būsim brīvi, jo patiesība būs mūs darījusi brīvus. Mēs būsim mīloši, jo būsim saņēmuši piedošānu un mīlestību no Mūsu Tēva debesis. Mēs būsim priecīgi, jo būsim uzvarējuši paši sevi un varēsim ar šo prieku dalīties cits ar citu Jēzus Augšāmcēlšanās dienā! Svētīgu un Dieva klātbūtnes piepildītu gavēņa laiku!

Mācītāja **Dace Jansone**

**Mūžībā aizsaukti
mūsu biedri 2012. gadā:**

**STANKOVICS LILIJA
FRAKTNIEKS MONVIDS
BALTIŅŠ JĀNIS
DAINA JĀNIS
POŅEMECKIS JĀNIS
KAIMIŅŠ EGONS
KUZMINS IGNATS
KALNIŅŠ-MADARA RASMA
JUDOVICS VALDIS
VEIDE PĒTERIS
ELKSNĪTIS FELIKSS**

Viņus mīļā piemiņā paturēs
ST. PĒTERSBURGAS
LATVIEŠU BIEDRĪBA

Mūžībā aizsaukta

**KRISTĪNE ELIZABETE
ŽMUIDIŅA
1992 - 2013**

Mīļā piemiņā Kristīni vienmēr paturēs
MAGONS ĢIMENE

Šī gada 9. februārī Dievs aizsauca pie sevis
manu sievu un likteņa līdzgaitnieci 50 gaŗu gaŗumā,
mūsu bērnu māti, vecmāmiņu un ģimenes gaišo gaŗu un uzticīgu balstu

**M.B.Ch.,B OLGA MEDNE,
dzim. ZARIŅŠ**

Par viņu sēro
TĀLIVALDIS MEDNIS,
MEITA MARIKA, DĒLS NIKOLASS UN
VIŅA ĢIMENE, KĀ ARĪ RADINIEKI LATVIJĀ,
NORVĒGIJĀ, ŠVEICĒ, VĀCIJĀ, ANGLIJĀ,
AMERIKĀ UN AUSTRĀLIJĀ

*Es vairs nesapņoju, kas būs.
Tas piederēja pagātnei,
kad nākotne bija vēl priekšā.
Indra Gubiņa*

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais
jaunības un studiju laiku draugs

**ANDRIS KADEĢIS
1933 - 2012**

Viņu mīļā piemiņā paturēs
ANDA, ANDREJS, INĀRS, MINTAUTS
SILVIJA, VAIRA, VITOLDS

*Tev tēvzeme bij' svēta, kur piedzimi,
Tevaloda mīļa, ko runāji...*

2012. gadā Dieva mierā aizgājuši
mūsu draudzes locekļi

JĀNIS ŠICS

Dzimis 1936. gada 4. jūlijā,
miris 2012. gada 13. februārī.

MIRDZA ŠNEIDERE, D.D.S.

Dzimusī 1924. gada 26. novembrī,
mirusi 2012. gada 6. martā.

KARINA KALNIŅA

Dzimusī 1919. gada 15. jūnijā,
mirusi 2012. gada 23. martā.

VELTA BREŽA

Dzimusī 1922. gada 4. oktobrī,
mirusi 2012. gada 16. aprīlī.

AUGUSTS KRĒSLIŅŠ

Dzimis 1919. gada 11. novembrī,
miris 2012. gada 13. septembrī.

IRMA JONA

Dzimusī 1926. gada 10. martā,
mirusi 2012. gada 3. oktobrī.

JĀNIS PĒTERSONS

Dzimis 1921. gada 26. oktobrī,
miris 2012. gada 15. novembrī.

Sērās piemin
SV. PĀVILA LATVIEŠU EV. LUT.
DRAUDZE DETROITĀ

SPORTS

Latvijas hokejistiem ceļazīme uz Soču Olimpiskajām spēlēm

Latvijas hokeja valstsvienība olimpiskajās spēlēs debitēja tālajā 1936. gadā Vācijas ziemas sporta centrā Garmišpartenkirchenē. Treniņi notika uz Bābelites ezera ledus... Olimpiskā debijā nācās piedzīvot smagus zaudējumus – 0:11 pret Kanadu, 2:9 pret Poliju un 1:7 pret Austriju.

Kopš tā laika daudz ūdens aiztecējis. Pagājušā nedēļā Latvijas hokeja izlase trijās spēlēs cīnījās par ceļazīmi uz 2014. gada Soču Olimpiskajām spēlēm. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas tas bija izdevies 2002., 2006. un 2010. gadā.

Mūsu izlases pretinieki bija Lielbritānijas, Kazachstānas un Francijas hokejisti. Palīdzību valstsvienībai negaidīti apsolīja pieredzējušie spēlētāji Sandis Ozoliņš un Aleksandrs Ņiživijs, ar kuriem komandas galvenais treneris Teds Nolans nebija rēķinājies. Ozoliņš valstsvienībā nebija spēlējis kopš 2006. gada, kad Latvijas izlase piedalījās Turīnas Olimpiskajās spēlēs. Kopumā valstsvienībā Ozoliņš bija aizvadījis 32 spēles, guvis deviņus vārtus un izdarījis 26 rezultatīvas piespēles. Ņiživijs par karjeras beigšanu valstsvienībā paziņoja pēc 2011. gada pasaules meistarsacīkstēm. 36 gadus vecais uzbrucējs valstsvienības rindās olimpiskajās spēlēs un pasaules meistarsacīkstēs bija aizvadījis 95 spēles, guvis 42 vārtus un izdarījis 49 rezultatīvas piespēles.

„Iesildīšanās” ar 6:2

Pirmajā spēlē Latvijas hokejisti ar rezultātu 6:2 (2:1, 1:0, 3:1) pārspēja Lielbritānijas valstsvienību. Latvijas izlase vārtus guva Meija, Indrašis, Bārtulis, Kēniņš, Pujacs un Dāriņš. Savukārt Ņiživijs savā atgriešanās spēlē izdarīja trīs rezultatīvas piespēles. Ozoliņš apliecināja, ka uzbrukumu veidošanā par viņu Latvijas hokejā patlaban labāka nav. Lielbritānijas izlasē labu sniegumu demonstrēja vārtsargs Stīvijs Lails, vairākkārt glābjot vienību bīstamās situācijās.

No 2:0 uz 2:2 un uzvaru ar lielu nervozēšanu

Latvija – Kazachstāna 3:2 (2:1, 0:1, 1:0). Pret Kazachstānas vienību Teds Nolans nolēma nemainīt vienības sastāvu, un spēles sākums izvērtās fantastisks. Pirmie vārti tika gūti jau... otrā minūtē. Ripa pēc Arvīda Reķa metiena no zilās līnijas atlēca vārtu priekšā, kur pie tās pirmais bija Juris Štāls (1:0). Pagāja tikai 39 sekundes, un rezultāta tablo vēstīja jau par 2:0. Aiz pretinieku vārtiem enerģiski pacīnījās Roberts Jekimovs un Miķelis Rēdlihs,

un epizode beidzās ar precīzu Rēdliha metienu no tuvas distances. Taču priecāties vēl bija pārāgi. Kazachstānas hokejistu rezultātu izlīdzināja – 2:2.

Spēles moments Latvijas – Kazachstānas spēlē

Izšķirīgie notikumi risinājās trešās trešdaļas sākumā, kad savā zonā kļūdījās Dalmens, vārtus guva Lauris Dāriņš – 3:2. Jo tuvāk nāca pamatlaika beigas, jo izmisīgāki un nomācošāki kļuva Kazachstānas vienības uzbrukumi. Pretiniekiem bija divas lieliskas izdevības izglābt spēli, taču abas reizes Fortuna bija mūsu pusē. Aptuveni minūti pirms nobeiguma kazachstānieši pieprasīja pusminūtes pārtraukumu un pēc sešām sekundēm arī nomainīja vārtsargu pret sesto laukuma spēlētāju. Dažas sekundes līdz pamatlaika beigām ripa nokļuva Masaļska vārtos. Tiesnesis gan uzreiz norādīja, ka bijusi kustība ar kāju un ka tiks skatīts video. Pēc ilgstošas epizodes vērtēšanas beigās tika nolemts, ka vārti netiek ieskaitīti. Līdz ar to Latvija nosargāja ārkārtīgi svarīgu uzvaru un spēra vēl vienu soli Soču olimpisko spēļu virzienā.

Marseljēzas pavadībā uz Sočiem

Latvija-Francija 2:3 (0:2, 1:0, 1:0, 0:1). Uzvara pret Kazachstānas hokejistiem bija tikai viens solis preti Sočiem, kaut arī ļoti svarīgs. Otrs solis, pats izšķirīgākais, bija jāspēj nākamajā sacensībā ar frančiem. Turnīra nolikumā bija rakstīts, ka, ja spēle pamatlaikā beidzas neizšķirti, tad vienība iegūst vienu punktu, kaut arī pēc tam zaudē. Tāpēc bija skaidrs, ka Latvijai pret Francijas hokejisti jācīnās ar pilnu jaudu uz uzvaru, lai nebūtu lieki jānervozē.

Pēc uzvaras

Taču nervozēšana un sirds trīcēšana iznāca liela. Franči izvirzījās vadībā ar 2:0, un jau šķita, ka cerības uz olimpiādu būs zudušas. Taču mūsējie saņēmās un ar milzīgu piepūli

rezultātu izlīdzināja – 2:2. Pēdējās trešdaļas vidū franči pilnībā pārņēma iniciatīvu, turklāt 52. minūtē mājinieki arī palika mazākumā, kad par bloķēšanu pie noraidījuma tika kapteinis Sandis Ozoliņš. Franči izveidoja ļoti bīstamus momentus, tomēr katru reizi Latvijas izlases vārtus glāba Masaļskis, kāds pašreizējais aizsargs vai veiksmes. Pēc vairākuma izturēšanas uz ilgāku laiku pretiniekus savā zonā iespieda Latvijas izlase, bet pēdējās piecās minūtēs cīņa ritēja ar abpusējiem noraidījumiem. Drāmatiskā cīņa pamatlaikā beidzas pozitīvi Latvijai, rezultātam vairs nemainoties.

Kaut Soču braucējs jau bija skaidrs, pēc pamatlaika abām vienībām nācās arī izspēlēt pagarinājumu. Tagad hokejs vairāk ritēja kā draudzības spēle, 40 sekundes pirms pagarinājuma beigām, spēlējot vairākumā, tomēr uzvaru Francijai izrāva Belemārs – 3:2. Pēc Francijas himnas noklausīšanās skatītāji vētrāni sveica Latvijas hokejistus, viņi savukārt pateicās uzticamajiem līdzjutējiem par atbalstīšanu.

Zināms, ka Soču olimpiskajā turnīrā Latvijas izlase spēlēs C grupā ar Čehijas, Zviedrijas un Šveices hokejisti.

Teds Nolans gaidījis šo turnīru

Pēc grūtajām pirmsolimpiādas cīņām Latvijas izlases galvenais treneris Teds Nolans sacīja, ka pieredzējušais aizsargs Sandis Ozoliņš devis milzīgu ieguldījumu Latvijas hokeja valstsvienības ceļā uz Soču Olimpiskajām spēlēm. „Pirmoreiz biju turnīrā, kur katra spēle ir tik svarīga un spēlētājiem jāparāda maksimāla atdeve. Esmu laimīgs un lepns par paveikto un kvalificēšanos olimpiādei. Ozoliņš pēc pirmās trešdaļas, kad rezultāts bija 0:2, motivēja mūsu hokejistus. Viņam ir milzīgs nopelns tajā, ka mums izdevās atspēlēties. Bez Ozoliņa, iespējams, rezultāts no 0:2 ātri būtu kļuvis 0:4. Lauris šodien izpildīja Nacionālās hokeja ligas (NHL) līmeņa metienu un guva vārtus pret NHL līmeņa vārtsargu.

Teds Nolans

Iespēja doties uz olimpiādu ir īpaša. Jau pirms gada, kad man tika piedāvāts darbs, nevarēju

sagaidīt tieši šo turnīru.” Par valsts izlases trim labākajiem spēlētājiem turnīrā Nolans nosauca Sandi Ozoliņu, Edgaru Masaļski un Lauri Dāriņu.

Latvijas Olimpiskā komiteja saņem ielūgumu uz XXII Ziemas olimpiskajām spēlēm Sočos

11. februārī Latvijas Olimpiskā Komiteja (LOK) saņēma Starptautiskās Olimpiskās Komitejas (SOK) ielūgumu uz XXII Ziemas Olimpiādas spēlēm Sočos, kuŗas notiks 2014. gadā no 7. februāra līdz 23. februārim. Tā ir tradīcija, ka tieši gadu pirms Olimpiskajām spēlēm katrā nacionālā Olimpiskā komiteja saņem šādu SOK prezidenta Žaka Roges parakstītu ielūgumu, kas ir nosūtīts visām SOK atzītajām nacionālajām Olimpiskajām komitejām.

“Ir īpaši pacīlājoši saņemt šo ielūgumu pēc tik iedvesmojoša un nozīmīga notikuma kā hokeja Olimpiskās kvalifikācijas posma, kad Latvijas hokeja izlase izcīnīja ceļazīmi uz Soču Olimpiskajām spēlēm”, sacīja LOK prezidents Aldons Vrubļevskis. “Ziemas sporta veidu sportistu līdzšinējie starti liek cerēt, ka uz Sočiem vedīsim vienu no visu laiku vislabākajām un spēcīgākajām Latvijas delegācijām”.

LOK lēmumu par dalību Soču Olimpiādā pieņēms savā izpildkomitejas sēdē 5. martā.

LOK prezidents par Soču Olimpiskajām spēlēm

Pēc gada Sočos tiks atklātas XXII Ziemas olimpiskās spēles, bet jau šobrīd ir diezgan skaidri nojaušamas Latvijas izlases aprišes, portālam Delfi atzinis Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) prezidents Aldons Vrubļevskis. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas mūsu sportistiem tā būs septītā Ziemas olimpiāda. Tā kā Soču spēlēm kvalificējies hokeja izlase, tad Latvijas delegācija varētu būt viena no visu laiku lielākajām. Līdz šim vislielākā Latvijas delegācija bija pirms četriem gadiem Turīnā, kad deviņos sporta veidos valsti pārstāvēja 58 sportisti.

Martina Dukura lielā uzvara un prēmija Sočos

Latvijas skeletonists Martins Dukurs nākamo olimpisko spēļu vietā – Krievijas kūrortā Sočos

uzvarēja Pasaules kausa izcīņas beidzamajā – devītajā, posmā un līdz ar to ceturto gadu pēc kārtas ieguva Pasaules kausu. Martins par 0,17 sekundēm summā apsteidza Krievijas skeletonistu Aleksandru Tretjakovu. Savukārt Tomass Dukurs otrā braucienā pieļāva kļūdu un no trešās pozīcijas noslīdēja un piekto. No uzvarētāja brāļa Tomass atpalika 1,60 sekundes.

Martins Dukurs par uzvaru Soču posmā ieguva 100 000 eiro (70 000 latu) lielu Starptautiskās bobsleja un skeletona federācijas (FIBT) prēmiju

Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā Martins Dukurs tika pie 2010 punktiem. Viņam ar 1746 punktiem sekoja vecākais brālis Tomass, trešo vietu ar 1636 punktiem ieņēma Aleksandrs Krekels no Vācijas.

Šosezon Martins Dukurs uzvarēja astoņos no deviņiem Pasaules kausa posmiem. Viņš ir pirmais sportists, kuŗš sezonas gaitā spējis uzvarēt astoņos posmos. Savukārt Tomass Dukurs uz goda pjedestāla kāpis četras reizes. Pasaules meistarsacīkstēs Martins Dukurs izcīnīja sudraba medaļu, par nieka 0,03 sekundēm piekāpjoties Tretjakovam.

Oskaram Melbārdim lielas veiksmes bobsleja trasēs

Latvijas bobsleja pilots Oskars Melbārdis ar stūmēju Daumantu Dreiškeni Soču olimpiskajā trasē Krievijā Pasaules kausa izcīņas beidzamajā, devītajā, posmā izcīnīja trešo vietu. Kovērtējumā Melbārža pilotētajam divniekam ieguva otrā vietu.

Jaunā pilota Oskara Ķibermaņa ekipāža ar stūmēju Raivi Zīrupu pēc pirmā brauciena ieņēma 20. vietu, un turpat palika arī nobeigumā.

Četrinieku (*attēlā*) konkurencē Oskara Melbārža ekipāža šajā posmā guva lielisku panākumu, izcīnot pirmo vietu. Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā četrinieku ieskaitē Melbārža ekipāža ieņēma otro vietu. Oskara Ķibermaņa pilotētais četrinieks ierindojās 25., Uga Žaļima četrinieks – 29. vietā.

Kombinācijā, kuŗā tiek ņemta vērā gan divnieku, gan četrinieku ieskaite, Melbārdis izcīnīja pirmo vietu, par 66 punktiem apsteidzot Krievijas bobslejistu Zubkovu.

P. Karlsons